

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 09188

DI GELE LATE

Leon Poliakov

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

די געלע לאטע

היינטייטיקער יידישער דאָקומענטאַציע-צענטער

סעריע: „פאַרשונגען און מאַנאָגראַפיעס“

№ 2

די געלע לאטע

פון

ל. פאליאקאוו

פארווארט פון

זשוסטען גאדאר

סענאַטאָר, געוועזענער מיניסטער

יידיש: אַסתר שטאַרקשטיין

פאָרלאַג פון צענטער — פאַריז 1952

אַרײַנפֿיר-װאָרט

נאָך דער אַנטפלעקונג פֿון די דיקע אַקטן-בענד פֿון נירנבערגער טרי-
בונאַל און נאָך דער אויסשעפּנדיקער היסטאָרישער אָפּהאַנדלונג, וועלכע
מיר האָבן פֿאַרעפּנטלעכט וועגן דעם אויסראַטונגס-פּלאַן פֿון די יידן אין
פּראַנקרײך — וועט דאָס דאָזיקע קליינע בוך, געווידמעט דער „געלער
לאַמע“, זיך אפּשר אַרויסווײַזן נישט גאָר וויכטיק און נישט פֿון דער ער-
שמער היסטאָרישער באַדייטונג.

מיר האָבן פּונדעסווועגן, געוואַלט אָפּגעבן דעם דאָזיקן ביכל אַ באַ-
זונדער אַרט צווישן די פֿאַרעפּנטלעכטע ווערק פֿון צענטער פֿאַר היינטי-
צייטיקער ייִדישער דאָקומענטאַציע, ווייל אין דער פֿאַרצווײַגטער אַנטי-
ייִדישער מאַשין, וועלכע איז דורך די דייטשן, פֿון יאָר צו יאָר אַלץ מער
פֿאַרפּולקאַמט געוואָרן, איז די געלע לאַמע דורך זיי באַטראַכט געוואָרן
ווי אַ הויפּט-פּאַקטאָר, מיט וועלכן זיי זענען געווען זייער שטאַלץ און פֿון
וועלכן זיי האָבן אַ סך דערוואָרט, וועלכער האַט זיי, אָבער, גורם געווען
ערנסטע אַנטישונגען.

פֿון דער געלער לאַמע האָבן זיי געהאַפּט אַרויפּצוציען אַ גרויסע וויר-
קונג פֿון אויטאָריטעט און פּחד (*). וואָס פֿאַר אַ וואַונדערבאַרע דערפֿינ-
טע טעראָר.

דונג, נישט אמת? יעדער ייד וועט זיך, אַ דאַנק איר, געפֿינען אין זיין
פּולסטן ליכט, אינם צענטער פֿון טאַג-מעגלעכן לעבן...

די געלע לאַמע האַט זיך זיי אויסגעוויזן צו זיין דאָס נייע געווער,
דאָס ענטגילטיקע כלי-זין, וואָס וועט זיי דערמעגלעכן אַ שמויס צו געבן
פֿאַרויס די „פּראַגרעסיווע“ מלחמה קעגן די יידן, ווי אויך צו-נישט מאַכן
די מאַכניאַציעס, צוליב וועלכע זי איז, ביז דעמאָלט, געהאַט טיילווייז
אָדורכגעפּאַלן.

אין פּרינציפּ, האַט די געלע לאַמע געדאַרפּט אָנגעווענדעט ווערן אין
פּראַנקרײך דעם 5-טן מערץ 1942, אָבער עס זענען אַנמשטאַנען שווערי-
קייטן, וואָס האָבן געפּאַדערט פֿאַרויכטיקע אונטערהאַנדלונגען. די אויס-
לענדישע מלוכות האָבן געפּאַדערט, אַז זייערע בירגער זאָלן באַפּרייט
ווערן פֿון טראַגן די געלע לאַמע. די ווישי-רעגירונג האַט געבעטן אַ געווי-
סע צאָל אויסנאַמען.

דאָס קעגנזעצערמיקע ווערק אַנטהאַלט די אַנטשפּרעכנדיקע אינסטרומן-ציעס און בריוו-אויסטייש און שפּיגלען אָפּ די מיינונגס-פאַרשידנקייטן, וואָס זענען מאַטיווירט געוואָרן מיט אַם דער שווערער צוגרייטונג. די אונטערשאַנדלונגען האָבן זיך לאַנג געצויגן; דער אַמבאַסאַדע-ראַטגעבער, צייטשעל און דער דראַנסי-הענקער, דאַנקער, זענען דערביי געווען די פאַרביסנסמע פאַרמיטלער. מען האָט באַדאַרפט פאַר יעדן פּרייז — לויט זייערע רייד — „איינשפּאַנען די פּראַנציווישע רעגירונג צו אַם דער אויפגאַבע“. דאָס האָט זיך זיי בלויז האַלב איינגעגעבן. ווישי האָט נאַכגעגעבן וואָס שייך דער אַקופּירטער זאַנע, אַכער נישט אין דער פּריי-ער זאַנע.

די דאָזיקע פּראַצעדור פון אַפּלייגונגען, צעגערונגען, קלאַסירונגען און איבערקלאַסירונגען פון די יידן לויט נאַציאָנאַליטעטן און קאַמעגאַריעס — האָט געדויערט איבער דריי חדשים. נישט אַן מי, איז מען געקומען צו אַ מאַדנעם אויסגלייך, וועלכער האָט פאַרגעשטעלט, למשל, מיט זיך די משונהדיקע אַנאַרמאַלקייט, וואָס די פּראַנציווישע יידן האָבן געטראָגן די געלע לאַמע, אינדערצייט וואָס די יידן פון די קעגנערישע מלוכות, ווי ענגלאַנד און אַמעריקע — האָבן זיי נישט געטראָגן.

נאָך מער אומגעריכט האָבן זיך מאַניפעסטירט די רעאַקציעס, ווען עס האָט זיך אַנגעהויבן די אַנווענדונג פון דער נייער פאַראַרדענונג. אין יוני 1942, האָט זיך באַמערקט אַ ברייטע חוזק-אַקציע קעגן דער געלער לאַמע. מען האָט ממש פאַרטרונקען די געלע לאַמע אין אַ נעץ פון פאַלשע לאַמעס, מיט וועלכע סטודענטן, אַרבעטער און אַרבעטערינס האָבן זיך באַהאַנגען לויט זייער פאַנטאַזיע, אַרויסוויינדיק דערביי נישט קיין קליינע דערפינדערישקייט פון אַפּלאַכערישן כאַראַקטער, וואָס איז אַ ספּעציפּיש-כאַראַקטעריסטישע אייגנשאַפט פון פּראַנציוזן. גלייכצייטיק, האָבן די יידן, פאַרויספּילנדיק פונדעסמוועגן, אַז עס רוקט זיך אַן אויף זיי אַ שטייגנדיקע סכּנה — אינגאַנצן נישט געטראָגן די לאַמע, אַדער האָבן זי אין דער גאַס, פאַרשטעלט. האָט זיך דאָן אַנטוויקלט אַ ווילד געיעג קעגן די יידן אַן דער לאַמע, ווי אויך קעגן די פּראַנציוזן, וואָס האָבן זי „אומגעזעצלעך“ געטראָגן.

אונזערע לייזערע וועלן זיך דאָ באַקענען מיט די פּרטים פון אַם דער באַהאַלטענער „לאַמעס-מלחמה“, בעת וועלכער דער פּראַנציווישער שאַרפּ-זיין און דער יידישער מוח, וועלכע זענען אַזוי גענויגט זיך גיך אַדורכצו-דינגען און זיך צו פאַרבינדן, האָבן אויסגעחוקט די אויסערגעוויינטלעכע דייטשע „סטראַטעגיע“ און האָבן זי — ביז אַ געוויסן פונקט — נייטראַ-ליזירט.

אַכער, ווי אַזוי דער ענטפּער זאַל נישט האָבן געווען, האָט דאָך די געלע לאַמע פאַרגעשטעלט מיט זיך נאָך אַן אומברחמנותדיקע יידן-ציי-

לונג, א „וויזועלע ציילונג“ אין רעזולטאט פון וועלכער, א גרויסע צאל יידן זענען — צוליב מידיקייט, אדער זינלאזן צוטרוי — אומגעקומען. אויב ווישי האט זיך, אין דער פרייער זאנע, אנטקעגנגעשטעלט דעם אריינפירן די געלע לאמע, האט זי פונדעסטוועגן מסכים געווען — לויט אירע געוואוינהייטס-מעטאדן פון ווייכן ווידערשטאנד, פון וועלכן זי פלעגט זיך באלד אפקויפן, א דאנק היפאקריטישע קאנצעסיעס — צו דער צוגאב- ציילונג פון די יידן, וועלכע איז אדורכגעפירט געווארן אין דער פארעם פון אפשטע מפלען די אידענטיטעט-קארטן און די באשפייזונגס-קארטן. די יידן פון דער פרייער זאנע האבן נישט געהאט די אויפשריפט „ייד“ אויף דער ברוסט, האבן זיי זי דעריבער געהאט אלס התימה אויף זייערע דאקומענטן.

אזוי ארום האט זיך ענגער פארצויגן די נעץ, אין וועלכער די יידן האבן בהדרגהדיק געדארפט — איינער נאכן אנדערן — אריינגעכאפט ווערן, מיטן ציל אויסגעליפערט צו ווערן אין די אויסראטונגס-לאגערן. אזוי ארום האט זיך דערנענטערט דאס מויטן-ווערק פון דער שוידערלע-כער דייטשער מאשין, וועלכע זשוסטען גאדאר שטעמפלט אן איבעריק מאל אין זיין אריינפיר-ווארט, אזוי ווי ער האט עס אזוי אפט געמאט, מיטן גאנצן העפטיקן פראטעסט פון זיין ריינעס און נאכעלן געוויסן פון א פראנ-ציוזישן דעמאקראט.

דאס האט דערפירט צו די גרויסע אבלאוועס פון יולי 1942 אין דער אקופירטער זאנע און פון אויגוסט 1942, אין דער פרייער זאנע. אבער אויך, אלס רעוואנש און אלס נישט-ווייניקער אומפארמיידלע-כער רעזולטאט, איז די פראנצויזישע ווידערשטאנד-באוועגונג גרעסער געווארן אין צאל און אין כוח. די געלע לאמע האט איר געגעבן א נייעס אימפולס. די יידישע פארטיידיקונגס-נעץ האט זיך אליין ענגער און ענגער באהעפט מיט דער פראנצויזישער. מאקיווארן — צוזאמען מיט די מאקי-זארן — האבן זיך די יידן אנגענייט צום אקסל צו, דעם מגן-דוד. די געלע לאמע, דער שענדלעכער אפצייכן, איז געווארן צו אן ערן-צייכן פון יידישן קאמפס-העלד; און לסוף איז ער, אין דער געגעבענער שעה, פארוואנדלט געווארן צום אפצייכן פון נצחון.

יצחק שניאורסאן

פרעזידענט פון היינטצייטיקן
יידישן דאקומענטאציע-צענטער

פאררווארט

דאס „אפצייכענען פון די יידן“, וואס איז פראקטיצירט געווארן נאך אין מיטלאַלטער, וואַלט — אַן ספּק — דערפינדן געוואָרן מצד די דייטשן, אויב זיי וואַלטן נישט אָנגעטראָפּן די טראַדיציע דערפון אין דער געשיכטע. אויף דעם דאָזיקן געביט, צוגלייך ווי אין פּיל אַנדערע, האָבן זיי אין 20-טן יאָרהונדערט אַרויסגעוויזן אַ מיטאַלטערלעכע מענטאַליטעט; דער-צו האָבן זיי נאָך אַנב, צוגעמישט דעם ספּעציפּישן סאַדיזם, וואָס איז אַזוי כאַראַקטעריסטיש פאַר דעם דייטשן מהות; ווייל די געלע לאַמע האָט פאַר זיי נישט באַדייט, אַזוי ווי אין די אַמאַליקע צייטן — בלוז „ראַסן-דיסקרימינאַציע“, זי האָט זיי אויך געדינט פאַר אַ סימן אָנצווייזן פאַר די אַנטיסעמיטן און מוסרים, ווער זענען די קרבנות אַוועקצושיקן צום אומקום; זי איז הויפּטזאַכלעך, באַשטימט געווען אויף אַפּצושוואַכן די מאַראַל ביי דער יידישער באַפעלקערונג און דערמיט אויך, ביים גאַנצן פּאָלק, ווייל די געלע לאַמע איז געווען דער האַלוצינירנדיקער געביטערי-שער צייכן פון דער אַקופּאַציע; זי האָט עפּנטלעך באַוויזן די נידערטרעכטיקע פאַרקנעכטונג מצד דער געסטאַפּאַ מיט אירע ווישיקאַלאַבאָראַט-טאַרן. וועלכער ערלעכער מענטש האָט דען נישט געפּילט אויפגיין אין זיין האַרץ די שאַרפּסטע פאַרביטערונג? וועלכער פּרייער גייסט איז דען נישט אויפגעצייטערט געוואָרן אין די טיפענישן פון זיין נשמה מיט דער אויפּטרייסלונג פון רעוואַלט, וואָס איז נאָך פּיינלעכער געווען דערמיט, ווייל ער האָט געמוזט בלייבן דערשטיקט אין זיין מעגלעכן געפּערלעכן אויפּברויז — ביים אַנבליק פונם יידישן זעקס-יעריקן שול-קינד, גייענדיק אין קלאַס מיטן קענצייכן פון דער געלער לאַמע, וועלכע האָט אויף זיין שוואַכער קינדערשער ברוסט אָנגענומען איבערמעסיקע פּראַפּאַרציעס? עס איז אמת, אַז אַט דאָס אַכזריותדיקע בילד איז געווען בלוז אַ פאַרביי-גייענדיקס, ווייל נישט נאָר די לאַמעס, נאָר אויך די קליינע טרענער פון די לאַמעס, זענען גיך פאַרשוואַונדן געוואָרן, אויסגעליווערט ווי אַ רויב-פּראַדוקט פאַר די גאַזקאַמערן און קרעמאַטאָריע-אויונגס.

אויף פעטענס אַרבל האָבן געבליצט צאַלרייכע אַפּצייכענונגען. דאָס באַווייזן זיך פון דער געלער לאַמע האָט אויף אים קיין באַוונדערן איינ-דרוק נישט געמאַכט. איינע מערער פאַר אַ מיליטערי-מאַן, באַדייט אַ פּרוי-שע אַוואַנסירונג. און אַנב, איז צו אַלע זיינע פאַראַטן צוגעקומען נאָך איי-

נער, דער מיאוסטער -- דער פאראט מצד זיין אייגענעם געוויסן, וואס איז נישט אויפגעטרייסלט געווארן פון די מאַראַלישע ליידן, וועלכע זע-נען אַרױפגעצאוונגען געוואָרן אויף אומשולדיקע נפשות. זיין בריוו פון 12-טן יוני 1942 איז אַ באַווײַז, וואָס סטיגמאַטיזירט זיין האַנדלונג אין שייכות צו דער געלער לאַטע, פונקט אזוי ווי זיין האַנט-דרוק אין מאַגנטי אַר. גאַנץ ווייט פון צו פראַטעסטירן קעגן דער געלער לאַטע, מאַכט ער זי -- אין אַ געוויסער מאָס -- פאַר אַפּיציעל, בעטנדיק ביי דער דייטשער מאַכט, אַז געוויסע פּערזאָנען זאָלן, אין פּערזענלעכע פּאַלן, באַפרייט ווערן פון צו טראָגן די געלע לאַטע. ער גיט צו: „דאָס זעט מיר אויס נוי-טיק, בכדי די גערעכטע מאַסנאַמען, וועלכע זענען אַנגענומען געוואָרן קעגן די יידן, זאָלן פאַרשטאַנען ווערן און אַקצעפּטירט ווערן דורך די פּראַנצויזן“ (1) * . ער, פון זיין זייט, האָט פאַרשטאַנען; ער, פון זיין זייט, האָט אַקצעפּטירט -- אַחוץ די געלע לאַטע -- אויך די „גערעכטע מאַס-נאַמען קעגן די יידן“.

דער דאָזיקער טרויעריקער דאַקומענט, וועמענס אַנטפלעקונג איז פונקט אזוי נוצלעך, ווי דאָס אויפדעקן די פּחדנישע פאַרבאַרגענע מעשים, וועלכע זענען אַפּגעטאָן געוואָרן אין שאַטן -- איז אין דעם דאָזיקן בוך אונטערגעשטראַכן, אַ דאַנק די קאַנטראַסטן, וועלכע ווערן באַלויבטן דורך דער לעבעדיקער רירנדיקער שילדערונג פון דער רעאַקציע מצד דער עפּנטלעכער מיינונג. אומזיסט האָט זיך אין פאַרזי די אַזוי-גערופּענע גרו-פע פון „אַנטי-יידישע פּריינט“ געשמעלט אין דינסט צום דייטש, כדי אויסצואיבן איר פּאַליצייאישן דרוק אויף די פּראַנצויזן; אומזיסט האָבן עטלעכע פּאַרנעמע לאַבזעס, פול מיט שנאה, האַפּנדיק אַרױסצוציען אַ פּראַפּיט פונם אַנטיסעמיטיזם און פון זייער קנעכטשאַפט לגבי דעם אַקור-פּאַנט -- באַלידיקט אויף די גאַסן די, וועלכע זענען דעקאַרירט געווען מיט דער געלער לאַטע; דאָס פּאַלק אין גאַנץ פּראַנקרייך האָט מאַניפעס-טירט זיין סימפּאַטיע לטובת די לעצטע, אויסלאַכנדיק און אויסחוזקנדיק דעם אויפגעצוואונגענעם אַפּצייכן. די געלע קאַליר ווערט פּלוצים אין דער מאַדע. מען הויבט אָן צו טראָגן געעל פּעדערן; פון די וועסטל-קעשענעס זען זיך אַרויס עלעגאַנטע שפּיצן פון געלע טאַשן-טיכעלעך; עס האָבן זיך גענומען מערן שטערן אויסגעשנימענע פון פּאַפּיר, מיט פּאַנטאַסטישע אויפּשריפּטן. די פּאַליציי אַרעסטירט און אינטערנירט אין דראַנסי די, וועלכע האָבן מאַניפעסטירט נישט מאַסנווייז, נאָר אינדיווידועל, פון זיי-ער ספּאַנטאַנער איניציאַטיוו -- קעגן דער געלער לאַטע. ווער זענען זיי? סטודענטן, אַרבעטער, אַנגעשמעלטע, סתם פּרויען, דאַקטילאַס, סטודענטנס, צייטונג-פאַרקויפּערנס, ווירטשאַפּטלערינס. ווי שטאַרק דערמוטיקנדיק איז געווען אַט דער ווידערשטאַנד אויפן פּראַנצויזישן שטייגער, וויציק, שמי-

(1) * -- זע זייט 61.

פערש אבער פול מיט קוראזש, וואס איז געווען פארבונדן מיט א גרוי-סער ריזיקע! דאס פאלק האט נישט אנערקענט, אזוי ווי פעטען, אז די געלע לאמע איז „א גערעכטער מאסמיטל קעגן די יידן“... דאס דאזיקע בוך איז אינספירירט דורכן איינציקן באגער, אויפצו-דעקן דעם אמת. עס איז צונויפגעשטעלט, מער פון אויטענטישע ארכיוו-דאקומענטן, איידער פון קאמענטארן. עס איז אומאפלייקנבאר אין זיין באשולדיקונגס-קראפט, ווייל עס איז, מיט פעסטער אביעקטיווקייט גע-מאכט געווארן פון די דאקומענטן, וועלכע שטאמען פון די פארברעכער גופא.

איך וויל דא אויך צוגעבן די געפילן פון אויפטרייסלונג, צארן און גערעכטיקייט. אויב מען וועט פארגעסן, וועט ווידער קומען א מלחמה מצד דייטשלאנד. „היטלער איז שוין נישטא“ — זאגט מען, בכדי זיך אליין צו בארואיקן. אבער אין 1870, אבער אין 1914, איז דאך אויך קיין היטלער נישט געווען. זאל דאס גענומען ווערן אין אכט. די שולד ליגט נישט אינם נאציזם, נאר אין דייטשלאנד גופא. מען דארף אים צו זיין ברוסט צושפיליען די שווארצע לאמע פון זיינע פארברעכנס. דאס זענען נישט בלויז סתם קיין היסטארישע שילדערונגען, דאס איז אן אייביקע סכנה פאר דער צוקונפט פון דער פרייער מענטשהייט.

זשוסמען גארטא

געוועזענער מיניסטער

די געלע לאטע אין דער געשיכטע

זיי זענען נאך אזוי נאענט פון אונז, די דאזיקע שוידערלעכע פיר יאָר, אז אלץ, וואָס קאָן דינען פאַר אַ פירוש דערצו, אלץ וואָס איז מסוגל צו באַלייכטן דעם געשיכטלעכן גאַנג, פאַרכאַפט אונז און רייסט אונז מיט. און כאַטש עס האַנדלט זיך דאָ אין אַדמיניסטראַטיווע דאָקומענטן, אין ראַפּאָרטן און פאַרצייַד-כענונגען — בלייבט דאָס מאַטעריאַל אזוי לעבעדיק פאַר אונז פונדעסטוועגן, אזוי לעבעדיק, אז עס לייענט זיך פון אָנהויב ביזן סוף, גלייך ווי אַן „עפיסטל־ראַמאַן“. די דאָקומענטן-זאַמלונג, וועלכע מיר פאַרעפנטלעכן, באַציט זיך צו באַפאַרצוגלעכער באַליידיקונג פון דער נידעריקסטער קאָמענאַריע, מצד דעם אָקור-פּאַנט: אין רעזולטאַט פון דער פאַראַרדענונג נומער 8 מצד דעם מיליטערבע-פעלשאַכער אין פּראַנקרייך — פאַרעפנטלעכט דעם 1-טן יוני 1942 — ווערט דאָס טראַגן די געלע לאַטע אַבליגאַטאָריש פאַר די יידן פון דער אַקופּירטער זאָ-גע, פון 7-טן יוני אָן. ווי אזוי איז אזא מיין מאַסמיטל צוגעגרייט געוואָרן, וועל-כע באַדינגונגען זענען געווען נויטיק צו זיין אָנווענדונג, וועלכע רעאַקציעס האָט ער אַרויסגערופן ביי די יידן פון איין זייט, און ביי דער פּראַנצוזישער באַפעל-קערונג אין אַלגעמיין, פון דער צווייטער זייט: דאָס אלץ ווערט קלאָר פון די דאָקומענטן, מיט וועלכע עס קומט אונז אויס זיך צו באַקענען און פון וועלכע מיר רעפּראָדוצירן אין דער דאָזיקער זאַמלונג, די וויכטיקסטע.

אַלע די דאָקומענטן זענען אַרויסגעצויגן פון די דייטשע ס. ד. אַרכיוון (זיכערקייטס־דינסט) (1) * אין פּראַנקרייך. צוגלייך מיט אזוי פיל אַנדערע גבית-עדותן, וועלכע באַווירקן די פּאַנטאָיע, זענען די אַרכיוון פון דער סעקציע ב. 4 („ידישע סעקציע“) פון דער ס. ד. אין פּראַנקרייך, גענצלעך קאָנסערווירט גע-וואָרן; זיי געפינען זיך איצט אין פאַרזי און באַשטייען פון אַ הונדערט קלאַסירט-טע אַקטן־שטויסן, אין אַ פינקטלעכער אָרדענונג. גרויסע קאַרטאָגירטע אַקטן־טעקעס פאַר דעם הויפּט־געברויך — אַרעסטן, דעפּאָרטאַציעס; קליינע איינבונדן פאַר דעם מינדערווערטטיקערן געברויך — יורדישע און אַדמיניסטראַטיווע פּראַגן, קאַרטעספּאַנדענצן מיט אַמבאַסאַדעס און קאָנסולאַטן; און אזוי אויך די אַקטן־זאַמלונג „איינפירונג דעם יודענשמערנס“ פון אַ, פאַרשטענדלעך, העל־געלעך קאָ-ליר, געווידמעט דער אַריינפירונג אין פּראַנקרייך פון „ציונים שמערן“. אַלע דאָ-

(1) * — זיכערהייטספּאַליציי. עס האַנדלט זיך וועגן דער אינסטיטוציע, וואָס ווערט גישט-ריכטיק אָנגערופן „געסטאַפּאַ“; די דאָזיקע איז, אין דער ווירקלעכקייט, בלויז געווען איינע פון די קאָנסטיטואַטיווע אַפּטיילונגען (סעקציע 4).

קומענטן, וועלכע האָבן אויף וועלכן נישט איז אופן — דירעקט אָדער אומדירעקט
— געהאַט אַ שייכות מיט דער פאַראַרדענונג נומער 8 — האָבן זיך געפונען
דאָרט צונויפגעזאַמלט.

אין מיטלאַלטער: דער עיגול

די דייטשן, ווי עס איז באַקאַנט, האָבן בלויז צוריקגענומען אַ מיטלאַלטער-
לעכן מנהג. דער מיטלאַלטער איז געווען גענוג פרוכטבאַר מיט דיסקרימינאַציעס
אָדער באַקליידונגס-דערנידערונגען. גלייכצייטיק מיט די יידן, זענען געווען גער-
צוואונגען צו טראָגן, אָדער אַ ספעציעל-באַשטימטן בגד, אָדער אַן אונטערשייד-
דונגס-צייכן — אויך די מוסולמענער (די סאַראזענער פון סיציליע א. א.), די
אפיקורסים פון קאַטהאַר, די אַלביגעזער, ווי אויך די מצורעים און זונות.
וואָס שייך די יידן, איז דער אימפּולס געקומען מצד דעם וואַטיקאַן. די
אַנגעגעבענע סיבה האָט געהייסן, אַז מען דאַרף שטערן דער פאַרייניקונג צווישן
קריסטן און יידן. אין 1215, האָט דער פּויפּסט, אינאַצענט דער 3טער, פאַרעפנט-
לעכט דעם דעקרעט פון 4טן לאַטראַנער ראַט פון גייסטלעכע, וואָס פאַראַרדנט
צו טראָגן די יידן מלבושים, וועלכע זאָלן זיי אונטערשיידן פון די קריסטן. דער
דעקרעט האָט נישט אָנגעוווּזן, אין וואָס דאַרף באַשטיין דער אונטערשייד. די
פאַרעם איז שפּעטער באַשטימט געוואָרן, בעתן פאַרעפנטלעכן די מאַסמיטלען
דורך רעליגיעזע און ציווילע אויטאָריטעטן פון פאַרשידענע לענדער. נאָר אָפט,
איז דער אָפּצייכן באַשטאַנען פון אַ קליינעם עיגול פון אַ געלער אָדער רויטער
קאָליר.

אין דער דייטשער אימפּעריע, האָט דער ווינער ראַט פון גייסטלעכע איינ-
געפירט אין יאָר 1267, דאָס טראָגן פון אַ ספעציעלן הוט (יודענהוט). אין 1279,
האָט דער קאָנסייל (פאַרזאַמלונג פון טעאָלאָגן) פון אָפּעו פאַראַרדנט אין עסט-
רייך דאָס טראָגן פון „אַ קיילעכדיק שטיקל שטאַף אויף דער לינקער זייט ברוסט“.
אין די אַנדערע גערמאַנישע לענדער איז חל געווען דאָס אַבליגאַטאָרישע טראָגן
פון אַ ספעציעלן הוט: ערשט אין 15טן יאָרהונדערט (1434), דער אָנסבורגער
קאָנסייל, איז ער געוואָרן פאַרטרעטן מיט אַ קיילעכדיק שטיקל שטאַף (צייטנווייז
געל, אָדער רויט). די אָנווענדונג פון אַט דעם מאַסמיטל, איז פון צייט צו צייט
דערמאָנט געוואָרן אין פרישע פאַראַרדענונגען, צוליב דעם, וואָס מיט דער צייט,
פלעגט עס פאַרגעסן ווערן.

אין פראַנקרייך איז דאָס טראָגן די געלע לאַטע איינגעפירט געוואָרן דורכן
היינליך לואי אין יאָר 1269. דער דעקרעט האָט פאַרפליכטעט צו טראָגן צוויי
אָפּצייכענונגען — איינע אַ געלע אויפן רוקן און די צווייטע, — אויף דער
ברוסט, פון דער זעלבער קאָליר. די לאַטעס זענען געווען אַבליגאַטאָריש פאַר
יינגלעך פון 14 יאָר אָן, פאַר מיידלעך פון 12 יאָר אָן. די, וועלכע זענען עובר
געווען אויפן געזעץ זענען באַשטראַפט געוואָרן מיט געלטיסומעס. וואָס שייך

דעם מסור, האָט ער געהאַט דאָס רעכט, אַלס באַלוינונג, צו באַקומען דעם אויך
בערביגד פונם באַשטראַפּטן ייד. כלויז אין פּאַל, ווען זיי זענען געווען אויף אַ
רייזע, זענען די יידן נישט געווען פאַרפליכטעט צו טראָגן די לאַמע.

פונדעסטוועגן, איז דאָס טראָגן די לאַמע נישט זייער פינקטלעך אָפּגעהיטן
געוואָרן, אַזוי אַז אין לויף פון פּאַלגנדיקן יאָרהונדערט, האָבן פּיליפּ דער שיינער,
לואי דער 10-טער און זשאָו דער גוטער — פאַרעפנטלעכט נייע פאַראַרדענונגען
בנוגע דער לאַמע. דער באַפעל פון זשאָו דעם נוטן, למשל, רעדט נאָר וועגן איין
קיילעכדיק שטיקל שטאַף פון רויטער קאַליר אויף אַ ווייסן גרונד, וואָס דאַרף
געטראָגן ווערן אויף דער ברוסט. ביסלעכווייז, פאַלט דער דאָזיקער מאַסמיטל
אין פּראַנקרייך אינגאַנצן אַוועק. די לעצטע דערמאָנונג דערפון, געפינט מען אין
קאַזשאַ ווענעטיען (15-טער יאָרהונדערט).

אומגעפער אויפן זעלבן אופן, און לויט די זעלבע גלגולים, ווערט דער
פויפּסטלעכער באַשלוס פון 1215, אָנגעווענדט אין די אַנדערע לענדער, ווי אין
איטאַליע גופאַ, אין שפּאַניע, אין ענגלאַנד... זינט סוף פונם 16-טן יאָרהונדערט,
איז די לאַמע כמעט אומעטום פאַרשוואַונדן.

**

כלויז אין ווענעציע איז דער דאָזיקער מנהג אויפּגעהאַלטן געוואָרן צום
לענגסטן.

עס איז באַקאַנט די ראָל, וואָס ווענעציע האָט געשפּילט אין דער יידישער
געשיכטע, אין דער תקופה פון מיטלאַלטער. שוין דער אויסדרוק גופאַ „געמאַ“,
אין, לויט אַלע וואַרשיינלעכקייטן, פון ווענעציאַנישער אָפּשטאַמונג. (1) —
ווענעציע איז געווען דאָס וויגעלע פון געדרוקטן וואָרט. (עס איז באַראַקטערט
טיש צו פאַרזייכענען, אַז די גרעסטע און באַקאַנטסטע יידישע דרוקעריי איז גע-
גרינדעט געוואָרן אין יאָר 1516, דורך אַ קריסטלעכן דרוקער פון אַנטווערפן —
דאַניעל וואַן באַמבערגען).

אין דער דורכלויכטערעפּובליק איז דער יידישער אָפּצייכן איינגעפירט גע-
וואָרן ערשט אין יאָר 1394. ער איז, אגב, באַשטאַנען — אַזוי ווי אומעטום —

(1) — די פאַרשידנאַרטיקסטע עטימאָלאָגישע אויסטייטשונגען, אָפּטמאַל גאַר פּאַנטאַסטישע
— זענען פאַרגעלייגט געוואָרן פאַר דער אָפּשטאַמונג פון וואָרט „געמאַ“.
דאָס געטאָ פון ווענעציע איז באַשטימט געוואָרן לויט אַ פאַראַרדענונג פון 1-טן אַפּריל
1516. אויף דעם אָרט, וואָס איז אויסגעקליבן געוואָרן צו דעם דאָזיקן צוועק, האָט אין 14-טן
יאָרהונדערט געהאַט עקזיסטירט אַ גיסעריי פון קאַנאַנען (געטאָ, אַדער גהעטאַ). אָבער דער פּאַקט
אַליין, וואָס דער ווענעציאַנער געטאָ איז באַשטאַנען פון צוויי טיילן — גהעטטאַ נאוואַ און
גהעטטאַ וועטשיאַ (אַלטער און נייער געטאַ), און אַז דער ערשטער איז געווען באַוואוינט דורך
די יידן פאַר דעם צווייטן — באַווייזט בולט אַז דער אויסדרוק, וועלכער איז פון לאַקאַלער אָפּ-
שטאַמונג, איז געשאַפן געוואָרן פּריער, איידער דאָס געטאַ איז איינגעפירט געוואָרן.
וואָס שייך ווענעציע, זענען די פרטים, וועלכע מיר ברענגען דאָ — אַרויסגענומען פונם
ווערק פון ה' סעסיל ראַטה, א. ג. „ווענעציע“ — דערשינען אין ענגלישער שפּראַך, אין פּאַרלאַג
„טהע דזשוואיש פאַבליקעישאַן סאָסיעטי אָף אַמעריקאַ, פּילאַדעלפּיאַ, 1930.

פון א קיילעכדיקן געלן שטאף־אויסשניט, צוגענייט צו דער ברוסט. ער איז אָנ־געווענדעט געוואָרן מיט א באַזונדערער שטרענגקייט, און דאָס טראָגן אים איז פאַראַרדנט געוואָרן דורך, נישט ווייניקער, ווי 9 תקנות, וואָס האָבן זיך נאָכגע־פּאָלגט און זענען פאַרעפנטלעכט געוואָרן אין לויף פון 15־טן יאָרהונדערט. גע־וויסע סענאַטאָרן האָבן, פונדעסטוועגן, אויסגעפונען, אז דער אָפּצייכן איז נישט גענוג אָנזעעוודיק און אין יאָר 1496, איז ער פאַרטרעטן געוואָרן מיט א הוט: א געלער הוט במשך פון 16־טן יאָרהונדערט, א רויטער הוט אין די שפעטער־דיקע יאָרן. אין 1680, שילדערט אונז א פראַנצויזישער רייזנדער דעם אויסזען פונם הוט, אז ער איז באַדעקט מיט א שאַרלאַך־רויט שטיקל שטאָף, באַזיימט מיט שוואַרץ. אַרעמע מענטשן פלעגן זיך באַנוצן מיט א צעראַטע־שטאָף, אָנ־שטאָט וואָלן־שטאָף.

אזוי אַרום האָט זיך אין וועגעציע דער דאָזיקער מנהג פאַרצויגן א סך שפעטער, ווי אין אַנדערע מקומות. אין יאָר 1680, האָט די וועגעציעאַנער מאַכט פאַראַרדנט אַן אויספאַרשונג, מיטן צוועק צו פאַרפּאָלגן די יעניקע בירגער, וועל־כע העלפן אַרויס די יידן צו פאַרשמעלן זייער אָפּשטאַמונג. אין 1720, איז די גאַנצע באַפעלקערונג געוואָרן אויפגערופן, מיטצואַרבעטן צום אויספירן פון דער דאָזיקער פאַראַרדענונג; די פערזאָנען, וועלכע האָבן באַמערקט, מהויז דעם גע־טאָ, א ייד מיט אַן אַנדערן הוט, ווי דער, וואָס איז באַשטימט געוואָרן דורכן סטאַטוט — זענען געוואָרן איינגעלאָרן אַראַפּצווייסן דעם הוט פון דעם יידנס קאָפּ און אים ברענגען צו דער מאַכט — קעגן א באַלוינונג.

ערשט אין תקופה פון אונטערגאַנג פון דער דורכלויכט־רעפּובליק, האַרט פאַרן סוף פון 18־טן יאָרהונדערט — איז דער דאָזיקער באַרבאַרישער מנהג אינגאַנצן אַוועקגעפאַלן.

פאַראַדאָקסאַל זענען די קאָנסעקווענצן, לויט וועלכע די וועגעציער יידן האָבן מיט א רעליגיעזער ערפורכט אָנגעהויבן צו באַטראַכטן דעם געלן, אָדער רויטן הוט. אָנהויבנדיק פון 17־טן יאָרהונדערט, איז ער געוואָרן צו א טראַדיציאָנעלן קאָפּ־צודעק פון די שמשים אין די סינאַגאָגעס. ווען די פאַרפליכטנדיקע פאַראַר־דענונגען זענען סוף־כל־סוף פאַרגעסן געוואָרן, זענען א גרויסע צאָל ראַבינערס געבליבן צוגעבונדן צו דער אָפּצייכענונג, וועמענס ציל עס איז געווען זיי גאָר צו דערנידעריקן.

די געשיכטע איז רייך מיט א געוויסער צאָל ביישפּילן פון אָפּצייכנס, פון מנהגים און אפילו צונעמענישן, וועלכע זענען איינגעפירט געוואָרן מיטן ציל צו באַליידיקן און דערנידעריקן א מינדערהייט, אָדער אַן אונטערדריקט פּאָלק, און וואָס איז לסוף דעהויבן געוואָרן צו א צייכן פון אחדות און צו א גלאָריע־טיטל. די „שלעפּערס" פון רעוואָלטירטן פלאַנדריע, האָבן זיך דען אַליין נישט מיט שטאָלץ א נאָמען געגעבן „וואַלד־שלעפּערס" און „יב־שלעפּערס"?

מיר ווייסן, מיט וואָס פאַר א צוגעבונדנקייט די כינעזער האָבן זיך געקלאַר־מערט אינם טראָגן פון זייער צאָפּ, און מיט וואָס פאַראַ שוועריקייטן עס איז אָנ־געקומען די רעפּאַראַטאָרן פון יונגן כינע — און וועלכע שוועריקייטן זיי האָבן

נאך היינט — צו ווירקן, אז דער דאָזיקער מנהג זאָל פאַרלאָזן ווערן; מיר ווייסן נאָך אפשר ווייניקער, אז דער צאָפּ איז אויף זיי אַרויפגעצוואונגען געוואָרן, מצד דעם באַזיגער, צום צייכן פון דערנידעריקונג — בעת דער דערבאָבערונג פון מאַנדזשן.

ווי אַזוי האָט אויסגעזען די רעאַקציע מצד די יידן אין פראַנקרייך, בעת מען האָט זיי אין סאַמע מיטן פון 20-טן יאָרהונדערט, אויפגעצוואונגען דאָס טראָגן פון דער געלער לאַטע און ווי אַזוי אַ גרויסער טייל פון צווישן זיי, האָט זי אָנגעטאָן מיט קוראזש און מיט שטאַלץ, וועלן מיר זען אין די ווייטערדיקע קאַפיטלען. דער מאָדערנער סאַציאַלאָג, דער פּסיכאָאַנאַליטיקער, וועט קאָנען רעדן וועגן דער „אַמביוואַלענטער“ רעאַקציע, לויט וועלכער דער זין און דער באַגריף פון „הייליק“ האָט אָפּטמאַל געהאַט — אַזוי ביי אַלע צייטן און ביי אַלע פעל-עקר — די טאַפּלעטע באַדייטונג פון „פאַרשאַלטן“ און „פאַרהייליקט“. עס וואָלט געווען אינטערעסאַנט צו מאַכן אַ פאַראַלעל: ער שטייגט איבער אונזער קאָמפּעטענץ. פשוט גערעדט, מיר שטעלן פעסט, אז עס האַנדלט זיך דאָ וועגן אַ געזונטער און נאָבעלער רעאַקציע פון פאַרטיידיקונג און פון שטאַלץ.

1939: די געלע לאַטע אין פּוילן

1939, דאָס יאָר 6 פון דער היטלער-עפּאָכע, איז אַן עדות פון אויפֿלעבן דעם שאַנד-צייכן. עס טרעפט, אז אין לויף פון גרויסע היסטאָרישע אַנטוויקלונגן גען, זענען פאַראַן מענטשן, וועלכע קיינער זעט נישט דערשיינען אויף דער פּאָד-דער-סצענע און וועלכע זענען אַלע מיטבירגער אומבאַקאַנט, וועמענס ראָל אָדער בער, זעט זיך שפּעטער אַרויס אַלס די וויכטיקסטע. די צוקונפטיקע היסטאָרי-קער וועלן זיך נישט ווייניק האָבן צו באַשעפטיקן מיטן שטורמבאַנפירער אַדאָלף אייכמאַן.

אייכמאַן איז געווען דער שעף פון דער סעקציע 4 ב ביים ר. ס. ה. א. — אַ סעקציע, וועלכע איז געווען ספּעציעל געווידמעט יידישע פּראָגן. ביי דער זייט פון היטלער, פון הימלער, שפּילנדיק די זעלבע ראָל ווי זיי, אָבער זייענדיק דערין מער דירעקט באַטייליקט — איז ער דער פאַראַנטוואָרטלעכער פאַר די יידן-אויסראַטונגען אין אייראָפּע. זעקס מיליאָן מענטשלעכע לעבנס, ער האָט זיך דער-פון אָפּגעבן אַ גענויען חשבון!

„... לאַכנדיק, וועל איך אַריינשפּרינגען אין קבר אַריוין, ווייל דאָס געפיל פון צו האָבן אויפן געוויסן פינף מיליאָן מענטשן — וואָלט פאַר מיר געווען דער קוואַל פון אַן אויסערגעוויינטלעכער באַפרידיקונג“ — האָט ער פאַרטרויט פאַר זיין קאַלענע, וויסליצעני. (1) —

(1) — עדות-זאָגן פון ד. וויסליצעני. פּראָטאָקאָל פון אינטערנאַציאָנאַלן מיליטערישן טריבונאַל אין נירנבערג. סעאַנס פון 3טן יאַנואַר, 1946. אייכמאַן רעדט פון „פינף מיליאָן“. אין דער צייט, ווען עס איז פאַרגעקומען דאָס געשפּרעך, וואָס ווערט דערמאַנט דורך וויסליצעני (עטלעכע חדשים פאַר דער דייטשער מפּלה), איז דער דאָזיקער ציפּער גאַר נאָענט פון דער ווירקלעכקייט.

אייכמאן האָט געהאַט די געוואוינהייט צוזאַמענצורופן, פון צייט צו צייט, זיצונגען פון זיינע מיטאַרבײַטער, די „ידישע ספּעציאַליסטן“ (יודערעפּערענטן) פון פאַרשידענע לענדער. אויף אָט די צוזאַמענקונפֿטן זענען עס אָנגענומען געוואָרן די הויפּט־באַשלוסן, וועלכע זענען שפּעטער ראַטיפּיצירט געוואָרן דורך די מיליטערישע אַדמיניסטראַציעס און די רעגירונגען פון פאַרשידענע לענדער. און דער „שאַנדאהאַפּטיקער אָפּצייכן“ ווערט ווידערגעבוירן דעם 23־טן נאָוועמבער 1939, אינעם טאָג ווען דער פּוילישער גענעראַל־גווערנעמענט פאַרעפנטלעכט דעם דעקרעט, וועלכער איז צוגעגרייט געוואָרן אין דער סעקציע ב 4, און וואָס באַציט זיך אויף דעם „אָנווייזן פון די יידן און פון די יידישקעס“.

אָט איז דער נוסח פונעם דעקרעט :

1. אַלע יידן און יידישקעס זענען געצוואונגען צו טראָגן אַ ווייסן אָרעם־באַנד פון 10 צענטימעטער די ברייט, ווייניקסטנס — אויף דעם רעכטן אַרבל פון זייערע מלבושים, אָדער אויבערמאַנ־טלען, אָנהויבנדיק פון 1־טן דעצעמבער אָן.
2. די יידן און די יידישקעס וועלן זיך אַליין פאַרשאַפן די אָרעם־בענדער און וועלן אַנטאָן די אַנטשפּרעכנדיקע אויפּשריפטן.
3. — 1) די, וועלכע וועלן עובר זיין אויפן דאָזיקן דע־קרעט, וועלן ווערן באַשטראַפּט מיט תּפּיכה.
- 2) די ספּעציעלע טריבונאַלן זענען קאָמפּעטענט צו דעם צוועק.
4. די באַשטימונגען פון אָט דער אָנווענדונג וועלן פאַר־עפנטלעכט ווערן דורך דעם דירעקטאָר פון דער אינערלעכער אַדמי־ניסטראַטיווער סעקציע.

קראָקע, דעם 23־טן נאָוועמבער 1939.

אונטערגעשריבן : פּראָנק,

הויפּט־גווערנער

פאַר די פּוילישע אַקאָרדירטע געביטן

עס האַנדלט זיך, אַלזאָ, אויף די פּוילישע טעריטאָריעס, וועגן אַן אָרעם־באַנד און נישט וועגן אַ מגן־דוד, אין אייגנטלעכן זין. דער מגן־דוד איז רעזער־ווירט פאַר די יידישע געשעפטן און אונטערנעמונגען אויפן סמך פון אַ צווייטן דעקרעט, וואָס ווערט פאַרעפנטלעכט צו דער זעלבער דאַטע.

אין די פּוילישע געביטן, וועלכע זענען אַנעקסירט געוואָרן דורך דייטש־לאַנד, האָבן די נאַציעס אויפגעצוואונגען אויף די יידן, אייגנטלעך, צוויי לאַטעס : „איינע פון דער לינקער זייט ברוסט, צוגענייט צום כּגד, און די צווייטע, פון דער רעכטער זייט אויפן רוקן“.

דעם ערשטן סעפטעמבער 1941, איז דאָס זעלבע מאַסמיטל אויסגעבריי־

טערט געוואָרן אויף די דייטשע יידן, אויף דער גאַנצער טעריטאָריע פון דריטן רייך. די דייטשן זענען געווען באַצייכנט אַלס אַ „קולטור־פּאָלק“, ד. ה. אַ צי־ווילזירט פּאָלק: דאָסמאָל האָט זיך געהאַנדלט בלויז וועגן איין לאַטע צו טראָגן אויף דער ברוסט. עס איז כדאי צו דערמאָנען, אַז דער שאַנד־צייכן איז געווען באַגרענעצט נישט בלויז צו די יידן אַליין. אויפן שטח פון היטלער־דייטשלאַנד, זענען אויך פּאָליאַקסן און ציגיינער געווען אונטערגעוואָרפן צו טראָגן אַן אַפֿ־צייכן, אָדער אַן אָרעם־באַנד.

אומעטום, וואו נאָר די היטלעריסטישע מחנות זענען אַריינגעדרונגען, האָט באַלד — פריער אָדער שפעטער, נאָכגעפּאָלגט דאָס דערשיינען פון די דערמאָנ־טע עמבלעמען, מיט געוויסע ענדערונגען אין די פרטים, לויט דער פּאַנטאָזיע פון די לאַקאַלע פּאָליצייאישע פּאַטענטאַטן. אַזוי אַרום, האָט אין גריכנלאַנד, וואו די געלע לאַטע „צו טראָגן אויף דער ברוסט, לינקס, נעבן האַרץ“ — איז איינ־געפירט געוואָרן אין פעברואַר 1943, נישט אַנטהאַלטן קיין שום אויפ־שריפט, נאָר בלויז אַ לויף־נומער, ווייל אַלע יידן זענען פּאַרשריבן געוואָרן „אויף אַ ליסטע פון זיך נאָכפּאָלגנדיקע נומערן“. (1)

(1) — באַפעל פון „זיכערהייטסדינסט פון טהעססאלאניק“ פון 12טן פעברואַר 1943, אונטערגעשריבן וויסליצעני. * „אין מעמאָריום“, זאַמלונג, פאַרעפנטלעכט אונטער דער דירעק־ציע פון ה' מאַרזאָר, ראַבינער פון דער סאַלאָניקער געמיינדע (1948).

דאס איינפירן די געלע לאטע אין פראנקרייך

וואָס אַנבאַלאַנגט מערב־אייראָפּע, איז דער פּרינציפּ פּון אָט דעם מאַסמיטל אָנגענימען געוואָרן אויף דער זיצונג, וואָס איז צונויפגערופן געוואָרן אין בער-לין דורך אייכמאַנען, דעם 4טן מערץ 1942.

אין פראנקרייך, האָבן זיך צוויי מענער באַזונדערס אויסגעצייכנט ביים אויסאַרבעטן און איינפירן די אַנטי־יידישע מאַסמיטלען. זייערע נעמען וועלן זיך כּסדר איבערהוזן אין די פּאָלגנדיקע קאַפיטלען פּון אונזער בוך. דאָס זענען: דער ס. ס. שטאַנדאַרטמפירער קנאַכען, דער שעה פון די ס. ד. אין פראנקרייך און דער ס. ס. האַאָפּטשטורמפירער דאַנקער, דער שעה פון דער „יידישער סעקציע“ ביי דער ס. ד.

דער דייטשער הויפט־הענקער אין פראנקרייך איז געווען אַן אינטעלעקטור־עלער. דאָס איז אַ טיפישער פּראָדוקט פון דייטשלאַנד, נאָך 1918. העלמוט קנאַכען איז געבוירן געוואָרן אין פראנקפורט אין אַ פאַמיליע פון לערערס, אין יאָר 1910. ער מאַכט אַדורך אַ גענוג שטורמישע יוגנט, בעת וועלכער ער איז אַ גע-וויסע צייט אַן אָנהענגער פון דער סאָציאַליסטישער אידיי, לוסף שליסט ער זיך אָן אין דער נאַצי־פּאַרטיי. אַליין אַ דאָקטאָר־פּילאָזאָפּיע פון מאַנדעבורגער אונט־ווערזיטעט, ווערט ער רעדאַקטאָר פון ד. ג. ב. (דויטשעס נאַכריכטען־ביוראָ) און טרעט שפעטער אַרײַן אין דער סעקציע 7 („פאַרשונגען און וויסנשאַפּטלעכע דאָקומענטאַציע“) פון דער ס. ד., וועלכע איז געשטאַנען אונטער דער אָנפירונג פון איינעם פון זיינע אַמאָליקע פּראָפּעסאָרן — פּראָפּעסאָר סיקס. ער איז ספּע-ציעל באַאויפטראַגט געוואָרן צו האָבן אַן אויפזיכט איבער די דייטשע עמיגראַנטן און, צו דעם צוועק, האָט ער געהאַט זיינע אַגענטן אין האַלאַנד און אין דער שווייץ. מיט דער הילף פון איינעם פון זיינע אַגענטן, האָט ער אָנגעפירט מיט דער באַרימטער אַקציע, וועלכע האָט גורם געווען אין 1940, צו פאַרכאַפן אין ווענלאַנאַ, אויף דער דייטש־האַלענדישער גרענעץ — די צוויי ענגלישע אָפיצירן, סטעווענס און בערט. די דאָזיקע געלונגענע אַרבעט האָט אים געוואונען דעם איי-זערנעם קרייז און האָט דעצידירט וועגן זיין ווייטערדיקער קאַריערע. אָנהויבנ-דיק פון יולי 1940, געפינען מיר אים אין פאַרזי. צוערשט זייענדיק דירעקט אָפּ-הענגיק פון מיליטער־בעפעהלס־האַבער, אַרבעט ער שפעטער, פון מאי 1942, אונ-

טער די באפעלן פון גענעראל אָבערג, דעם אויבער־שעה פון די ס. ס. און פון דער פראנצויזישער פּאָליציי.

אין יאנואר 1947, איז העלמוט קנאָכען אַרעסטירט געוואָרן דורך דער אַמע־ריקאַנער אָקופאַציע־מאַכט און איז איבערגעגעבן געוואָרן אין די הענט פון דער פראנצויזישער גערעכטיקייט. די, וועלכע עס איז אויסגעקומען אים אויסצופאַרשן, האָבן אים אונז געשילדערט ווי אַ בלאַנדן, שטילן יונגענמאַן, פון אַן אומצווייפֿל־האַפּטער קולטור. ביי דער אויספירונג פון זיינע פונקציעס, האָט קנאָכען, פון זיין זייט, אָנגעווענדעט מעטאָד און גרויס פלייס, מיטן צוועק אַנטקעגנצור־קומען די כוונות פון הימלערן — „די ענטגילטיקע לייזונג“ פון דער יידנפראַגע; נייענדיק נאָך ווייטער, פלעגט ער אָננעמען פּערווענלעכע איניציאַטיוון, פון וועל־כע די וויכטיקסטע זענען צו פאַרצייכענען — די אַטענטאַטן אויסגעפירט קעגן 7 פאַריזער סינאַגאָגעס, אין אָקטאָבער 1941; אַטענטאַטן, וועלכע ער אַליין האָט צונויפגעשטעלט און אויסגעפירט, אָן דעם וויסן און קעגן דעם ווילן פון זיין דירעקטן הויפּט־שעה, דעם מיליטער־בעפעהלס־האַבער אין פראַנקרייך. דער לעצ־טער האָט טאַקע געפאָדערט, אַז מען זאָל אים צוריקרופן פון זיין פּאַסטן; היידריך, דער אָנפירער פון די ס. ד., האָט זיך אַנטקעגנגעשטעלט און אַזוי ווי זיין ווילן איז אָנגעגאַנגען פאַר אַ געזעץ, איז קנאָכען פאַרבליבן אויף זיין פּאַסטן ביז צום סוף.

דאַנקערן, וועלכער שטאַמט פון טהורינג, האָט די אַלירטע מאַכט נישט געקאָנט אָפּנעמען. אַ דאַרער און אַ לאַנגער, מיט שאַרפע געזיכטס־שטריכן, האָט ער מיט זיך פאַרגעשטעלט דעם אמתן פראַטאַטיפּ, פון אַ נאַצישן מערדער. די דערנידעריקונגען און די לידן פון די אומגליקלעכע, וועלכע זענען געווען אונז־טערגעוואָרפן אונטער זיין מאַכט, האָבן אים פאַראַרזאַכט אַ בולטע הנאה און זיין מאַראַלישער סאַדיום האָט זיך, ביי דער געלעגנהייט, געפאַרט מיט אַ פיזישן סאַדיום. אַ חוץ דעם, אַלס צעלאָזענער לעב־יונג און געשעפטס־מאַכער, איז אים געלונגען אַריינצוכאַפן אין זיינע הענט פאַרשידענע פאַריזער נאַכט־קאַבאַרעטן, וואָס האָט — אויף די פּאָדערונגען פון קנאָכען אַליין — גורם געווען, אַז מען זאָל אים טוישן דעם פּאַסטן אין אָקטאָבער 1942. ער איז איבערגעפירט געוואָרן, כסדר נאָך אַלס „ספּעציאַליסט פון יידישע פראַגן“ — קיין בולגאַריע; שפּעטער פאַרלירט מען זיין שפּור. (1)

מען דאַרף נאָך דאָ דערמאָנען דעם נאָמען פון קאַרלטהעאָ צייטשעל, ראַט־געבער פון דער געזאַנדטשאַפּט אין דער דייטשער אַמבאַסאַדע. קיין שום מאַטיוו אין זיינע אָפיציעלע פונקציעס, האָט נישט געשטויסן קאַרלטהעאָ צייטשעל זיך

(1) דאַנקער איז, אין פאַריו, פאַרטרעטן געוואָרן דורך זיין געהילף, רעטהקע, אַ פאַר־שוין פון קלענערער באַדייטונג. פאַראַלעל צו רעטהקעס אָפּטיילונג, איז אַנטשטאַנען אַן ענלעכע אָפּטיילונג, אונטער דער אָנפירונג פון אלויאזי ברונוער, דער טרויעריק־באַקאַנטער אכור פון דראַנסי, וועלכער האָט געאַרבעט אומאַפהענגיק פון קנאָכענען, באַקומענדיק זיינע באַפעלן די־רעקט פון בערלין.

צו פארנעמען מיט דער יידן־פראגע. זעט אויס, אז זיין נאטור האָט אים דערצו באוואויגן. און ער האָט זיך טאָקע דערמיט פארנומען מיט אַן אומדערמידלעכן פלייס, באַאיינפלוסנדיק, מסרנדיק, מיט עקשנותדיקער צודרינגלעכקייט... צוויי דינסט־צעמלען פון זיין האַנט באווייזן, אז ער איז עס געווען דער ערשטער, וועלכער האָט, באַזונדערס, געלויבט דעם פראַיעקט פון דעפאָרטירן אויף מזרח, די יידן פון מערב־אײראָפּע. דער סטיל שילדערט דעם מענטש: און אָט איז, כדי צו געבן אַ בילד פון צײַטשעלן, אַ מוסטער פון זיין סטיל:

**דער פאַרשטייער פון דער דײַטשער אַמבאַסאַדע
בײַ דער הױפּט־דעלעגאַציע
פון דער פראַנצױזישער רעגירונג**

פאַרײז, דעם 30 מערץ, 1942.

נאָמע

פאַר דעם ה' מיניסטער שלייער,

איר וועט געפינען דאָ בײַגעלײַגט, דעם אַרײַנגאַל פון אַ בריוו פון צײוולין קאַבינעט פון מאַרשאַל, אונטערגעשריבן פון ה' די מור לען דע לאַ באַרטעהעט, אַ דאַנק וועלכן דער לעצטער בעט די באַפריי אונג פונם ייד, פיער מאַס.

וואָס שײך, ווער עס איז די פּערזאָן פון ייד, פיער מאַס, איז ער, אומגעפער, דער מנוול־דיקסטער פאַרשוין פון אַלע אינטערניר־טע יידן, ווי אויך דער געפּרלעכסטער פאַר דער געמײנדע, און בלויז, אַ דאַנק זיין טיפּער עלטער, האָט ער אויסגעמיטן די לעצטע טעג, דעפאָרטירט צו ווערן אין מזרח.

אַן אינטערווענץ מצד דער אַמבאַסאַדע, בײַ דער ס. ד., וואָלט געווען לחלוטין אומנויטיק, ווייל אָט די בקשה פון באַפרייאונג וועט נישט אָנגענומען ווערן, נישט דורך דער ס. ד., נישט דורכן מילי־טערישן קאָמענדאַנט, וואו מאַס איז שוין צו גוט באַקאַנט.

אַזוי ווי דאָס איז טאָקע ה' די מולען, וועלכער אינטערווענירט לטובת דעם דאָזיקן ייד, וואָלט איך געווען זײער דאַנקבאַר, ווען מען זאָל, בײַ דער געלעגנהייט נישט נאָר שאַרף אָפּזאָגן די באַפריי אונג פון פיער מאַס, אין אַ נאָטע צו ה' דע ברינגאַן, נאָר אויך אויסדריקן גלײכצײטיק די פאַרוואַנדערונג פון דער אַמבאַסאַדע, פונם פאַקט, וואָס אַזא הויכע אינסטאַנץ, ווי עס איז דער צײויליער קאַבינעט פון מאַרשאַל, זאָל אינטערווענירן לטובת אַזא ספּעציעל אַפּשטויסנדיקן יידן, וועגן וועלכן אַלע ווייסן, אז ער איז אַ העפּט־

קער אַניטאַטאָר פֿון „פּראָנט פּאַפּולער“, אַ שוואַרץ-הענדלער פֿון אַלץ, וואָס מען וויל און אַ באַקאַנטער אַנטי־דייטשער פּראָפּאַגאַנד־דיסט.

אונטערגעשריבן : צייטשעל

אין פּרינציפּ זאָל עס דאָ דערמאָנט ווערן, איז די ס. ד. געווען היעראַרכיש אונטערגעוואָרפֿן דער מיליטערישער אַדמיניסטראַציע, און די אַנטי־דייטשע מאַס־מיטלען האָבן געדאַרפט אָנגענומען ווערן מיט אַ בשותפותדיקן הסכּם צווישן מיליטערבעפעהלס־האַבער, דער אַמבאַסאַדע און דער ס. ד.; וועכנטלעכע קאָנפּער־רענצן פּלעגן צוזאַמענעמען יעדן דינסטיק, אין הויפּט־זיץ פֿון דער ס. ד., די פּאַרשטייער פֿון אָט די דרוי אַדמיניסטראַציעס. אין דער ווירקלעכקייט — מיט אויסנאַמלעכע געוויסע פּאַלן — האָבן די ערשטע צוויי אינסטאַנצן געשפּילט אַ ריין־פּאַסיווע ראָל. די ס. ד. פּלעגט באַשליסן און אויספירן; די אַמבאַסאַדע האָט ראַטיפּיצירט און די מיליטערישע אַדמיניסטראַציע האָט פּאַרעפּנטלעכט; „מיר וועלן כּסדר און אומבאַשטרייטבאַר פּאַרויכערן די אָנפירונג“ (דאַנקער, ראַפּאָרט פֿון 22־טן פעברואַר 1941).

די ערשטע זאָרג פֿון קנאַכען און דאַנקער איז געווען צו באַקומען אַ „סיג־כּראַניזאַציע“, ד. ה. — דערפירן דערצו, אז די דערמאָנטע מאַסמיטלען זאָלן גלייכצייטיק אָנגענומען ווערן אויף די פּאַרשידענע אָקופּירטע טעריטאָריעס: פּראַנקרייך, בעלגיע, האַלאַנד. זיי האָבן דעריבער איינגעלאָדן קיין פּאַריז, אויף דעם 14־טן מערץ 1942, אַ זיצונג פֿון די אַנטשפּרעכנדיקע יודענרעפּערענטן פֿון די דערמאָנטע דרוי טעריטאָריעס.

אָט איז דער טעקסט, וואָס איז אַרויסגעשיקט געוואָרן גלייכצייטיק, קיין בריסעל און אַמסטערדאַם:

IV J SA 221 b
Dan/Bir

פּאַריז, דעם 10־טן מערץ, 1942.

**צו דער דינסט־אַפּטיילונג אין בריסל
שטורמבאַנפירער אוללערס**

עין: אַפּצייכן פּאַר די יידן.

רעפּערענץ: צוזאַמענקונפּט פֿון די ספּעציאַליסטן פּאַר יידישע פּראַגן, אין בערלין, דעם 4־טן מערץ 1942.

R. F. 11
Sicherheits-Dienst
 Nachrichten-Übermittlung

Tag: <u>11. März 1942</u> Monat: <u>März</u> Jahr: <u>1942</u> Zeit: <u>2114</u>		Tag: <u>11. März 1942</u> Monat: <u>März</u> Jahr: <u>1942</u> Zeit: <u>2114</u>		Platz für Eingangsnummer
von: <u> </u> durch: <u> </u>		von: <u> </u> durch: <u> </u>		Verfügnungsnummer
Telephonat — Postspeich — Fernschreiben — Fernsprech				

IV J SA 221 B
 Dem/Dire

Paris, den 10.3.1942

An die
 Dienststelle *Wich/Allen*

B r u s s e l

Betr.: Kennzeichnung der Juden.

Vorg.: Tagung der Judenreferenten am 4.3.1942 in Berlin.

Wie bereits in Berlin besprochen erscheint es zweckmäßig, die Kennzeichnung der Juden gleichzeitig in den besetzten niederländischen, belgischen und französischen Gebieten durchzuführen.

Als Termin für die Besprechung, an der auch der Judenreferent der Außenstelle Amsterdam teilnehmen wird, habe ich Sonnabend, den 14.3.1942 vorgesehen.

Ich bitte um Einverständniserklärung und Bekanntgabe des Eintreffens.

A. Luchow

פאקסימיליע פונם בריוו פון 10טן מערץ 1942, אונטערגעשריבן ד"ר קנאכען.

אין הסכם מיטן אָנגענומענעם באַשלוס אין בערלין, איז צוועק-
מעסיק איינצופירן דעם קענצייכן פון די יידן, איינצייטיק אויף די
האַלענדישע, בעלגישע און פראַנצויזישע באַזעצטע טעריטאָריעס.
איך האָב אויסגעקליבן דעם 14-טן מערץ, אַלס דאַטע פאַר
דער קאַנפערענץ, אין וועלכער עס וועט זיך אויך באַטייליקן אַ יו-
דענרעפערענט פון אַמט אין אַמסטערדאַם.
איך בעט אייך מיר באַקאַנט צו מאַכן אייער צושטימונג און
מיך צו אינפאָרמירן וועגן דער דאַטע פון אייער אָנקומען.

אונטערגעשריבן: ד.ר. קאָנאַען

פונדעסטוועגן, איז די זיצונג פאַרגעקומען אין דער אָפּוועזנהייט פון דעם
האַלענדישן פאַרשטייער. דער פראַטאָקאָל, דאַטירט פון 15-טן מערץ 1942, און
אונטערגעשריבן דורך דעם ס. ס. אַבערשטורמפיהרער אַשע פון בריסל, און דורך
דעם ס. ס. האַפּטשטורמפיהרער דאַנקער אין פאַריז, באַריכטעט אַז:

אויף דער קאַנפערענץ פון 14-טן מערץ 1942, איז אָנוועזנד
געווען דער אַבערשטורמפיהרער אַשע, פון דער דינסטשטעלע אין
בריסל, אינדערצייט וואָס דער ס. ס. שטורמבאַנפיהרער לאַנעס פון
אַמסטערדאַמער אָפּטיילונג, האָט זיך אַנטשולדיקט, צוליב דעם וואָס
די אָפּוועזנטייט פון זיין פאַרטעמער האָט אים נישט דערלויבט צו
פאַרלאָזן אַמסטערדאַם.

שפּעטער, האָט דער ס. ד. פון האַלאַנד כסדר געהאַנדלט אויף זיין אייגענעם
חשבון און, סוף-כל-סוף, איז דאָס טראָגן די געלע לאַטע איינגעפירט געוואָרן
אין האַלאַנד, דעם 27-טן אַפּריל 1942, מיט זעקס וואָכן פריער, ווי אין פראַנקרײך
דייך און אין בעלגיע.

דער פראַטאָקאָל פון דער זיצונג לייענט זיך ווייטער אַזוי:

וועגן ענין פון דעם אָפּצייכן פאַר יידן, זענען אָנגענומען גע-
וואָרן די פּאָלגנדיקע פונקטן:

(א) — אין דער פאַרדענונג, וועלכע וועט פאַרעפנטלעכט
ווערן אין די באַזעצטע געביטן פון האַלאַנד, בעלגיע און פראַנקרײך,
וועלן נישט קומען אין באַטראַכט קיין שום אָפּווייכונגען: עס וועט
בלויז זיין די פראַגע פון „יידן“ צוגלייך ווי אין די איבעריקע פאַר-
אַרדענונגען.

(ב) — די געלע לאַטע (אומגעפער 10 קו. צמ.), אַזוי ווי זי
ווערט אָנגעווענדט אין דייטשלאַנד, וועט געברויכט ווערן מיט דער
אויפּשריפט פון דער לאַנד-שפראַך; זי וועט זיין צווייפראַכיק אין
בעלגיע.

ג) — די אמבאסאדע פון דייטשלאנד אינפארמירט אונז, אז זי, פון איר זייט, האָט גאָר נישט אויסצוועצן קעגן דעם, אז די פאר-
אַרדענונג זאָל דערמאָנען בלויז וועגן די „יידן“, נישט אויסרעכע-
נענדיק די אַפּווייכונגען לגבי געוויסע נאַציאָנאַליטעטן.

אויב, אין באַזונדערע פּאַלן, איז אוממעגלעך אויסצומיידן אַ
ספּעציעלן אָפּמאַך מיט איינעם אָדער אַ צווייטן פון די פּאַראַינטע-
רעסירטע לענדער — וועט דאָס דערמאָנט ווערן אין אַ קאָמוניקאַט,
דורך אַן אינערלעכן אַדמיניסטראַטיוון צירקולאַר, נישט פּאַרעפּנט-
לעכנדיק קיין אַפּיזיעלע מודעה.

ד) — געמישטע חתונות וועלן נישט גענומען ווערן אין אַכט.
דער יידישער אָפּשטאַמיקער וועט טראָגן די לאַטע.

עס איז אונטערצושטרייכן, אז די לעצטע תקנה איז ווייטגייענדיקער, ווי דאָס
געזעץ, וואָס איז אָנגעווענדט געוואָרן אין דייטשלאַנד גופאַ, וואו דער יידישער
מאַן פון אַ געמישטער חתונה איז באַפרייט געוואָרן פון טראָגן די לאַטע, אויב עס
זענען געווען קינדער; די יידישע פרוי איז בכלל נישט געווען פּאַרפליכטעט צו
טראָגן די לאַטע.

דער ראַפּאָרט פּאַרענדיקט :

... די דינסטשטעלע אין אַמסטערדאַם וועט טעלעגראַפיש אינ-
פּאַרמירט ווערן און וועט געבעטן ווערן באַקאַנט צו מאַכן איר שטע-
לונג, ווי צום שנעלסטן.

דער 15-טער מערץ איז באַשטימט געוואָרן אַלס פּראָוויזאָרי-
שע דאַטע. אַ דעפיניטיווע דאַטע וועט באַשטימט ווערן נאָכדעם, ווי
עס וועט קומען צו אַן ענטגליטיקער פּאַרשטענדיקונג צווישן די דריי
פּאַראַינטערעסירטע דינסטאַמטן.

אין אַלגעמיין, איז דאָס איינפירן פון דער יידישער אָפּצייכע-
נונג אויף די דערמאָנטע מערבֿ-טעריטאָריעס, אַן עטאַפּ אין די ראַ-
מען פון דער לייזונג פון דער אייראָפּעאישער יידן-פּראָגע. דעריבער
איז אומנויטיק צו דערקלערן די מאַטיוון, עווענטועל אונטער דער
פּאַרעם פון אַן איינלייטונג צו דער פּאַראַרדענונג.

אַבער דאָך, שליסט דאָס נישט אויס די פּאַרבאַרייטונג דורך
אַ פּראָפּאָגאַנדע-וועג.

וואָס שייך די שטראַף-תּקנות, דאַרף מען פּאַרויסזען, אין פּרינ-
ציפּ, תּפּיסה-שטראַפּן און געלט-שטראַפּן. אין יעדן פּאַל, דאַרף מען
לעך זיין אַן אינטערנירונג אין אַ יידישן קאָנצענטראַציע-לאַגער.

אין רעזולטאַט זענען פּאַרויסצווען פּאָלגנדיקע שטראַפּן :
דאָס עובר זיין אויף דער פּאַראַרדענונג פּאַלט אַרונטער אונ-

מער תפיסה־שטרָאָף און געלט־שטרָאָף, אָדער אונטער איינער פון די ביידע שטרָאָפן. עס קען פאָרויסגעזען ווערן די אינטערנירונג אין אַ יידן־לאַגער.

פאָקטיש, וועלן זיך די דייטשע טריבונאַלן נישט פאַרנעמען מיט די ענינים. די שולדיקע וועלן דעריבער אינטערנירט ווערן אין אַ קאַנ־צענטראַציע־לאַגער. עס ווערט פאָרויסגעזען די צוגרייטונג פון קאַנ־צענטראַציע־לאַגערן פאַר די שולדיקע אין עובר זיין אויף דער פאַר־אַרדענונג.

די דריי דינסט־ראַמטן וועלן זיך קעגנזייטיק אינפאָרמירן וועגן אַלע עווענטועלע נייע מיינונגען, ווי אויך וועגן די פאַרשידענע אומ־באַקעמפבאַרע שוועריקייטן.

אַזוי ווי אונז ווערט באַקאַנט פון קנאַכענס ראַפּאָרט, פון 20־טן מערץ 1942, איז נאָך פאַראַן אַ לעצטע שטערונג צו באַקעמפן :

... וואָס אַנבאַלאַנגט דעם איינפירן פון דער געלער לאַטע אין בעלגיע, זענען מיר דאָ היינט געוואוינער געוואָרן, אַז דער שעה פון דער מיליטערישער אַדמיניסטראַציע, ס. ס. בריגאָדע־פיהרער רעדער, האָט דערקלערט אַז, פון זיין זייט, זעט ער נישט קיין שום נויט־קייט איינצופירן דעם יידישן אָפּצייכן. אין זיין סעקטאָר וועט ער געבן זיין הסכמה, אויב ער וועט באַקומען דעם באַפעל פון העכערן אַמט...

דאָס אַנטקעגנשטעלן זיך פון רעדערן איז, ווי עס ווייזט אויס, גלייך באַ־קעמפט געוואָרן, ווייל אין די ווייטערדיקע דאָקומענטן ווערט שוין דער ענין געלע לאַטע בכלל נישט דערמאָנט און ווייל פאָקטיש איז די געלע לאַטע איינ־געפירט געוואָרן אין בעלגיע צו דער זעלבער דאַטע, ווי אין פראַנקרייך.

פאָרטיישע אויסרעכענונגען און דיפּלאַמאַטישע שויןונגען

די דאַטע פון 15־טן מערץ 1942, וועלכע איז פרימיטיוו באַשטימט געוואָרן פאַר דער איינפירונג פון דער געלער לאַטע, איז פילמאָל אָפּגעלייגט געוואָרן. די סיבות דערצו זענען געווען צאָלרייכע : טעכנישע קאָמפּליקאציעס, אַדמיניסטראַ־טיווע קאָמפּליקאציעס, די נויטווענדיקייט פון פאַרשטענדליקן זיך מיטן מיליטער־בעפעהלס־האַבער און מיט דער אַמבאַסאַדע ; פילמאָליקע פּראַוואַן פון דער אַנדער־רער זייט, צו ווירקן אַז די דאָזיקע מאַסנאַמען זאָלן פאַרעפנטלעכט ווערן דורך דער ווישי־מאַכט, אויף אַן אָפיציעלן וועג.

דער לעצטער פונקט פארדינט אונזער ספעציעלע אויפמערקזאמקייט : דאָס אַלץ איז גענוג כאַראַקטעריסטיש פאַר דעם קלימאַט פון דער דעמאָלטריקער עפּאָך-כע. מיר זענען אין דער צייט, ווען אָט דער מאָדנער פאַרשוין, ווי עס איז גע-ווען קסאוויע וואַלאַ — ווערט פּלוצים דערווייטערט דורך ווישי, פון זיין פּאָסטן אַלס גענעראַל-קאָמיסאַר פאַר ייִדישן פּראָגן. דער דאָזיקער שריט איז אָנגענומען געוואָרן אין רעזולטאַט פון די רייבונגען צווישן אים און די דייטשן, מיט וועל-כע דער דאָזיקער פאַרהאַרטעוועטער אַנטיסעמיט, וואָס האָט מיט שטאַלץ געשריגן צו דאַנקערן : „איך בין אַ פּיל עלטערער אַנטיסעמיט פון אייך ! איך וואָלט געקענט זיין אייער פּאָטער !” (1) — האָט נישט געקענט לעבן בשלום.

אַ דאַנק זיין אָפרופן אים פון פּאָסטן, וואָס איז אויפגעצוואונגען געוואָרן דורך די ס. ד., איז געוואָרן וואַקאַנט זיין פּלאַץ. דער אַדמיראַל דאַרלאַן אין ווי-שי שפּילט זיין טאָפּלטע ראָל. דעם 31-טן מערץ 1942, שרייבט ער צום מיליטער-בעפעהלס האַבער (מיט אַ קאָפּיע פאַר דאַנקערן) :

... אין הסכם מיט אַ קאָמוניקאַט, וואָס איז געמאַכט געוואָרן מצד דעם אַדמיראַל דאַרלאַן צום אַמבאַסאַדאָר דע ברינאָן, איז שוין דער קאָמיסאַר פאַר ייִדן-פּראָגן, וואַלאַ — אָפּגערופן געוואָרן פון זיין פּאָסטן.

וואָס אַנבעלאַנגט זיין נאָכפּאָלגער, איז נאָך וועגן דעם קיין באַשטימטער באַשלום נישט אָנגענומען געוואָרן, אָבער די אַמבאַ-סאַדע האָט אויפּסיי געמאַכט אַ דרינגנדע ווענדונג, דורך דער פאַר-מיטלונג פון אַמבאַסאַדאָר דע ברינאָן, אַז מען זאָל נישט אָנגעטרוי-ען דעם פּאָסטן אַזאַ מין פאַרשוין, ווי עס איז וואַלאַ, וועלכער האָט זיך גיכער פאַרוואַנדלט אין אַ „קאָמיסאַר — מליץ-יושר פאַר די ייִדן”, אָנשטאַט צו באַטראַכטן זיינע פּונקציעס פון שטאַנדפּונקט — מאָסנאַמען קעגן ייִדן.

עס איז מער ווי וואַרשיינלעך, אַז אַלס נאכפּאָלגער זאָל באַ-שטימט ווערן דער ראַטמאַן דאַרקיע דע פעלעפּואַ.

אין דעם פּאַל, קאָן מען האָפּן, אַז אינגיכן וועלן אָנגענומען ווערן קעגן די ייִדן ראַדיקאַלע און קלאַרע מאָסנאַמען, און אַז אַ דאַנק אַ מער אַקטיווערער פּראָפּאַגאַנדע, וועט די פּראַנצווזישע באַ-פעלקערונג זיין מער אויפגעקלערט אין באַצוג צום ייִדישן פּראָ-בלעם, בכדי אין דער נאָענטסטער צייט, זאָל זי זיין מער רייף אויף אַריינצו, „שלוּקן” (1) — דאָס איינפירן פון דער געלער לאַטע, נישט אַרויסרופּנדיק דערביי קיין אומגעוואונטשענע רעאַקציעס.

מען קאָן האָפּן, אַז אין עטלעכע וואָכן אַרום, וועט דאַרקיע

(1) — באַריכט פון דאַנקערן איבער זיין געשפרעך פון 17-טן פעברואַר 1942, מיט קסאַ-ויע וואַלאַ.

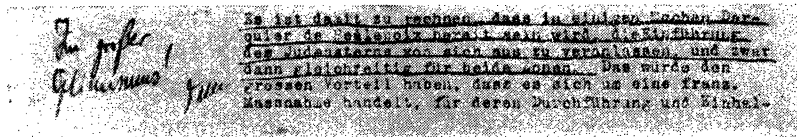
(1) — לויטן דייטשן טעקסט.

דע פעלעפוא זיין אימטשאנד אַמטלעך באַקאַנט צו מאַכן דאָס איינ-
פירן פון דער געלער לאַטע און, אין דעם פאַל, גלייכצייטיג אין
ביידע זאַנעס. דאָס וואָלט מיט זיך פאַרגעשטעלט אַ גרויס נוצן צו
באַטראַכטן עס ווי אַ פראַנצויזישע מאַסנאַם און דאָן וואָלט די
פראַנצויזישע פּאָליציי געמוזט טראָגן די פאַראַנטוואָרטלעכקייט לנבי
דער רעגירונג און דעם קאָמיסאַר, פאַר זיין אָנווענדונג.

וואָס אַנבאַלאַנגט דאָס איינפירן דעם אָפּצייכן אויפן סמך פון אַ
פאַראַרדענונג מצד דעם מיליטערבעפעלסהאַבער, וואָלט מען באַ-
דאַרפט זיך פאַטראַכטן, צי האָבן מיר אין אונזער רשות גענוג
דיקע מיטלען אויף אָפּצוהיטן זיין אָנווענדונג. מיר מוזן, אין דעם
פאַל, אויסרעכענען אויף דער מיטהילף פון דער פראַנצויזישער פּאָ-
ליציי, וועלכע פאַרזיכערט אונז אַנב, נישט די גענוגנדיקע גאַראַנטי-
טיעס אויף דעם געביט.

אויב, דאַקעגן, די דאָזיקע שריט וועלן אונטערגענומען ווערן
דורך די פראַנצויזן גופאַ, איז פאַראַן אַ סבראַ, אַז דאָן וואָלט די
פראַנצויזישע פּאָליציי אַקטיווער מיטגעווירקט צו זייער רעאַליזירונג,
און אויב עס וועלן פעסטגעשטעלט ווערן געוויסע איבערשטריימונג-
גען פון דער פאַראַרדענונג, וועט די פראַנצויזישע אויטאָריטעט
אויסמאַגן די פאַראַנטוואָרטלעכקייט און די רעפּוטאַציע פון דער
אַקופאַציע-מאַכט וועט דערפון גאַרנישט ליידן...

„צו גרויסער אָפּטימיזם“ — האָט דאַנקער צוגעשריבן אויפן ראַנד פון
דאָזיקן בריוו.

פאַקסימיליע פונם אויסצוג, וועלכער טראַגט דאַנקערס צושריפט אויפן ראַנד פון בריוו.

אַ פרישער פּראַוואו אויף אָנצוהענגען אָט די מאַסנאַמען אויף ווישי, איז
ווידער געמאַכט געוואָרן, אין רעזולטאַט פון אַ זיצונג, אין וועלכער עס האָבן זיך
מיטבאַטייליקט די פאַרשטייער פון ס. ד., פון מיליטערבעפעלסהאַבער און דער
אַמבאַסאַדער, דעם 17-טן אַפּריל 1942.

אָט איז דער פּראָטאָקאָל פון דעם צוזאַמענום :

דער מיניסטער שליער איז ביי דער מיינונג, אַז די צוקונפטיג-

קע לאוואלירעגירונג וועט זיכער אָננעמען שריט אין דעם זין. פאַר
קיין פאַל, דאַרפן אָט די מאָסנאַמען נישט קומען פון דייטשן צד.
עס איז דערויף געענטפערט געוואָרן, אז די אָפגעלאָפֿענע עקס-
פערמענטן האָבן בולט באַוווּזן, אז אין אזא פאַל, דאַרף מען נישט
רעכענען אויף דער מיטהילף פון דער פראַנצויזישער רעגירונג.
דער מיניסטער ראהן האָט דאָן פאַרגעשלאָגן צו פאַרעפנטלעכן
אַ דייטשע פאַראַרדענונג פאַר דער אָספירטער זאָנע, און אַ פראַנ-
צויזישע — פאַר דער פרייער זאָנע. די דאָזיקע לייזונג איז געוואָרן
אָפגעוואָרפן דורכן מיניסטער שליייער.

דער אמבאַסאַדערראַט, צייטשעל, האָט זיך אָנגעשלאָסן אין אונ-
זער שטאַנדפונקט און האָט פאַרגעשלאָגן צו מאַכן, ווייניקסטנס,
אין פראַבע, איינצושפאַנען די פראַנצויזישע רעגירונג פאַר אָט דער
אויפנאַבע. בלוז אין פאַל פון אַ דורכפאַל, וואָלט געווען צוועק-
מעסיק אַ דייטשע פאַראַרדענונג.

דער ס. ס. דהאַופטשטורמפיהרער דאַנעקער גיט צו, אז דאַרקיע
דע פעלעפואַ אליין גלויבט נישט אין דער מעגלעכקייט פון דער
פראַנצויזישער לייזונג און פאַדערט, דעריבער, די דייטשע באַטיי-
ליקונג. דערמיט, מיינט דאַרקיע דע פעלעפואַ — דאָס באַקאַנטמאַכן
די פאַראַרדענונגען פונם מיליטערבעפעהלסחאַבער.

מען קאָן דעריבער אויסרעכענען, אז דער ענטגילטיקער באַ-
שלוס בנוגע דער פראַגע „ידישער אָפצייכן“ — זאָל אויספאַלן אויף
האַלב מאַי.

קיין שום דאָקומענט באַוווּזט נישט, אויף וואָס פאַר אַן אופן איז אַדורכ-
געפירט געוואָרן דער פרוואו „איינצושפאַנען די פראַנצויזישע רעגירונג צו דער
אויפנאַבע“, און וואָס אזעלכעס איז פאַרגעקומען אין ווישי. די דאָזיקע פראַבע,
ווי מיר ווייסן, האָט נישט געהאַט קיין שום פאַלגן, און דאָס טראָגן פון דער
געלער לאַטע איז קיינמאַל נישט חל געווען אויף דער פרייער זאָנע, אפילו אויך
דאָן, ווען זי איז פאַרפלייצט געוואָרן דורך די דייטשע טרופן, נאָך דער לאַנדונג
אין צפון־אַפריקע, ווען אייגנטלעך, האָט שוין קיין שום אונטערשיד נישט עק-
זיסטירט צווישן ביידע זאָנעס.

די געשיכטע פון דער ווישי־פּאַליטיק אין באַצוג צו דער יידן־פראַגע, בלייבט
נאָך צו באַשרייבן. ריזיקירנדיק צו פאַרלעצן געוויסע איינשמעלונגען, וועלן מיר
אנב, באַמערקן, אז מען קאָן נישט באַשטעטיקן אויף זיכער, אז די גרויסע
באַנצן־קאָלאַבאָראַטאַרן זאָלן האָבן געווען פּילאָסעמיטן; אָבער גאָר פשוט, איז
דער גורל פון די יידן אין פראַנקרייך געווען נישט מער, ווי אַ שאַך־פיגור אין
דעם מחבלישן שפּיל פון אָט די מאַריאַנעטן.

דער דורכגעטריבענער קנאַכען האָט עס גוט פאַרשטאַנען:

לאוואל וועט באשטעטיקן די מאַסנאַמען קעגן די יידן, אויב
ער וועט, אַלס רעוואַנש, באַקומען פאַרשפּרעכונגען, וואָס וועלן אים
ברענגען נוצן... איך האַלט, אַז לאַוואַל וועט אַראָפּשלינגען אָט די
מאַסנאַמען, אין פאַל ווען ער וועט באַקומען פּאָליטישע גאַראַנטיעס,
אין וועלכער פּאַרעם זיי זאָלן נישט זיין. (1) —

**
**

לגבי יידן פון וועלכע נאַציאָנאַליטעטן וועלן אָנגעווענדעט ווערן די נייע
מאַסנאַמען? די דאָזיקע פּראַגע האָט גורם געווען די דייטשן אַ סך זאָרג. מיר
זען, ווי זי איז דיסקוטירט געוואָרן, באַלד אויף דער ערשטער זיצונג פון די
„ספּעציאַליסטן“ דעם 15-טן מערץ.

... איידער מען מאַכט באַקאַנט די פּאַראַרדענונג, וואָלט געווען
צוועקמעסיק צו באַטראַכטן די פּראַגע וועגן די נאַציאָנאַליטעטן.
ד. ה. צי דאַרף זי אָנגעווענדט ווערן אויסשליסלעך, לגבי די יידן
פון דער פּראַנציוזישער נאַציאָנאַליטעט און צו די שטאַטלאָזע, אָד
דער אויך גלייכצייטיק לגבי בירגער פון אַנדערע לענדער. אַזאָ אויס-
ברייטערונג פון דער פּאַראַרדענונג, איז אָן צווייפּל, מסוגל אַרויס-
צורופן ערנסטע סקרופּולן.

און אַזוי שווימט די דאָזיקע פּראַגע כסדר אַרויף, אין די ווייטערדיקע דע-
באַטן. די נאַצים האָבן זיך, נעמלעך, געפונען פאַר דער פּאָלגנדיקער דילעמע:
אָדער ריזיקירן — פאַר וואָס זיי האָבן, אגב, שטאַרק מורא געהאַט — מיט דיפּ-
לאַמאַטישע קאָמפּליקאַציעס, אָדער פּאַרליקענען זייערע אייגענע פּרינציפּן און,
הויפטזאַכלעך, קאָמפּראַמיטירן די „ווירקונג פון דער פּראַפּאָגאַנדע“ אין די אויגן
פון דער פּראַנציוזישער באַפעלעקרונג, אויב זיי וועלן טאָלערירן די עקזיסטענץ
פון איין קאַטעגאָריע פּריווילעגירטע יידן, וואָס דאַרפן באַפרייט ווערן פון טראַגן
די לאַטע. דערמיט דערקלערט זיך, וואָס זיי איז אַזוי שטאַרק געגאַנגען אין דעם,
אַז די אויסנאַמען זאָלן אויסגעפירט ווערן בשתיקה און אַז זיי זאָלן נישט פיר-
גורירן אין די אָפּיציעלע פּאַראַרדענונגען. די דאָזיקע צעגערונגען זענען געווען
די הויפט-סיבה פון דער פּאַרשפּעטיקונג באַקאַנט צו מאַכן די נייע פּאַראַרדענונג.
עס איז קלאָר, אַז אַלע איינווענדונגען און אַלע עצות וועגן פּאַרוויכטיקייט, זע-
נען געקומען פון דער אַמבאַסאַדע: אין דער צייט וואָס דער אַמבאַסאַדעראַט,
צייטשעל, האָט געשטויסן ווי ווייט ער האָט געקענט, צו דער אויספירונג פונם
פּראַיעקט, האָט, פון דער אַנדערער זייט, אַטאָ אַבעטץ, זיך געהאַלטן פעסט, און
ערשט דעם 4-טן מאַי, נאָך קנאַכענס פּערזענלעכער בקשה אין דער אַמבאַסאַ-
דע — האָט דאַנעקער געקאַנט בייליגן צו די אַקטן די פּאָלגנדיקע נאָמע:

(1) — באַריכט פון קנאַכען צו דער ס. ד. אין בערלין, פון 12טן פעברואַר 1943.

פאָרז, דעם 10⁴ מאי, 1942.

ענין: אָפצייכן פאר די יידן.

דער ס. ס. אָבערשטורמבאָנפירער דר. קנאָכען, האָט געהאט אַ געשפרעך מיטן אַמבאַסאַדאָר אַבעטץ, דעם 3^{טן} מאי 1942. זינט די לעצטע אַטענטאַטן, וועלכע האָבן אויפסניי באַוויזן דעם איבער-וויגנדיקן אַנטייל פון די יידן, האָט זיך דער אַמבאַסאַדאָר דערקלערט איינפערשטאַנדן צום איינפירן דעם אָפצייכן, אָן שום אָפלייג.

דעם 4^{טן} מאי 1942, האָט אויך דער געזאַנדשאַפּטראַט דר. צייטשעל, טעלעפאָנירט וועגן דעם ענין, באַטאָנענדיק:

„איצטער דאַרף מען האַנדלען ווי צום גיכסטן, בכדי אַמטלעך באַקאַנט צו מאַכן דעם אָפצייכן“.

דר. צייטשעל האָט געבעטן, תיכף אונטערצונעמען אַלע דע-מאַרשן, ווייל ער האָט בדעה, מיט דער הילף פון דר. בעסט, צו פאַרעפנטלעכן די פאַראַרדענונג גאָר אינגיכן. איך האָב אים גע-ראַטן, פונדעסטוועגן אָפצוואַרטן, ביז צו דער רעאַלייזירונג פון די טעכנישע באַדינגונגען, דאָס הייסט, ביז עס וועלן אויסגעפאַרטיקט ווערן די געלע לאַטעס. דער דר. צייטשעל איז מסכים מיט מיר אין דער הינזיכט.

אונטערגעשריבן: דאַנעקער

ס. ס. האָופטשטורמפירער

פון זיין זייט, באַשטעטיקט צייטשעל אויף צו מאַרגנס, די גוטע בשורה:

פאָרז, דעם 5^{טן} מאי, 1942.

צום שעה פון די ס. ד.

פון מיליטעריבעפעלסהאַבער אין פראַנקרייך

אַזוי ווי עס איז איבערגעגעבן געוואָרן צו דעם אָבערשטורמ-באָנפירער דר. קנאָכען און צום האָופטשטורמפירער דאַנעקער, אין אַ פערזענלעכן געשפרעך — האָט די אַמבאַסאַדע אויפגעגעבן אַלע אירע סקרופולן, אין שייכות מיטן איינפירן פון דער געלער לאַטע פאר די יידן אין דער אַקופירטער זאָנע און דאָס, אין רעזולטאַט פון די געשעענישן פון דער פאַרגאַנגענער וואָך, דאָס הייסט, צוליב דעם מאָרד איבער אַ פראַנצויזישן פּאָליציאַנט און צוליב דעם אַנ-טייל פון די יידן אין די קאָמוניסטישע אומרוען אין אַרושאַנטוי.

צוליב די אנגעגעבענע מאַטיוון, בעט די אמבאסאדע צו מאַכן די באַמאָונגען אויף איינצופירן די געלע לאַטע פאַר די יידן ווי צום שנעלסטן.

אונטערגעשריבן : צייטשעל

געזאַנדשאַפּט־ראַט

דעם 9-טן מאי, האָט קנאַבען געמאַכט זיין ראַפּאָרט קיין בערלין :

ענין : באַלדיקע איינפירונג פון דעם אָפּצייכן פאַר יידן.

דער פּאַסי, וואָס אין די פאַרשידענע אַטענטאַטן, וועלכע זע-נען לעצטנס אויסגעפירט געוואָרן קעגן די מיטגלידער פון דער ווערמאַכט — האָבן די יידן כּסדר געשפּילט די באַדייטנדיקסטע ראָל — האָט אָפּגעווישט יעדע איינווענדונג, וועלכע די אמבאסאָ-דע האָט ביז איצט געהאַט אויסצוזעצן קעגן דער געלער לאַטע. דער אמבאסאָדאָר אַבעטץ האָט געבעטן תּיכּף איינצופירן דעם יידישן אָפּצייכן.

די ריינ־טעכנישע פּראַגע, דאָס הייסט, דאָס אויספאַרטיקן די געלע לאַטעס שטעלט מיט זיך פאַר געוויסע שוועריקייטן. עס איז נישט מעגלעך געווען באַלד צו פאַרעפּנטלעכן די פאַראַרדענונג. דאָך, דאַרף די באַקאַנטמאַכונג דערשיינען די קומענדיקע וואָך. וואָס שייך דער פאַרעם, ווי אַזוי די פאַראַרדענונג דאַרף אויס-געשטעלט ווערן, איז אָפּגעמאַכט געוואָרן מיט דער דייטשער אמבאָ-סאַדע דאָס פּאָלגנדיקע :

א) — עס וועט בלוז דערמאַנט ווערן וועגן „יידן“, וואָס וועלן זיין געצוואונגען צו טראָגן די לאַטע. פונדעסטוועגן (אַזוי ווי עס איז געווען בעת דער איירזיוירונג), איז פאַרויסגעזען צו באַפרייען פון טראָגן די לאַטע, יידן־בירגער פון געוויסע לענדער, נאָך אַ ספּע-ציעלן אָפּמאַך, וואָס וועט אַדורכגעפירט ווערן מיט די אַנטשפּרעכנ-דיקע קאַנסולאַטן.

ב) וואָס אַנבאַלאַנגט דער פּראַגע פון געמישטע חתונות, איז באַשטימט געוואָרן, אַז דער יידישער מאַן וועט נישט טראָגן די לאַטע, אין פאַל ווען די קינדער, וועלכע דאַרפן נישט באַטראַכט ווערן אַלס יידן, זענען געבוירן געוואָרן פון אַט דער חתונה.

צוגאַב־גאָטע פאַר R.S.H.A. — IV B 4 :

באַזירנדיק זיך אויף דער פאַראַרדענונג, וועלכע איז פאַרעפּנט-לעכט געוואָרן פאַר האַלאַנד, זאָג איך זיך אָפּ פון ווייטערדיקע אויסנאַמען. דאָס ליגט אויך אין די אינטערעסן לטובת אַ בעסער-

דער אויספירונג פון דעם באפעל אין דער פראנצויזישער אקופיר-
טער זאנע און דאס וועט אונז איינשפארן קאמפליקאציעס, ווי אויך
א צונאכט-ארבעט.

און דעם 18-טן מאי — פון פראג, וואו ער איז געווען איינגעלארן דורך
דעם רייכספראטעקטאר, ריינהארט היידריך — קערט זיך קנאכען אום צום ענין:

R.F. 44
Sicherheits-Dienst
Reichsministerium

No. 18 MAI 1942
1942
1/1844

Auftraggeber		Befehlshaber		Rang: K. Engländer	
Tag	Monat	Jahr	Tag	Monat	Jahr
18	MAI	1942			
		Versandort			
Telegraphisch — Fernschreib — Fernschlüssel — Fernsach					

Handwritten notes and signatures:
W. J. ...
...

AN DEN BEFEHLSHABER DES SICHERHEITSDIENSTES
IN DER ZONE
VON ...
BETRIEB ...
DIE ...
MUSSEN ...
ERLASSEN ...

פאקסימיליע פון טעלעטיפ מצד קנאכען, דעם 18-טן מאי 1942.

פראג, דעם 18-טן מאי 1942.

צו דעם שעה פון דער סיפא און דער ס. ד.,
פ א ר י ז

צו דער אויפמערקזאמקייט פון ס. ס. אבערשטורמבאנפירער
לישקא

ענין: פאררדענונג בנוגע די יידן.

דער אָבערגרופּענפירער מאַכט אויפּמערקזאַם, אַז די פּאַרְאָר־
דענונג אין באַצוג צו די יידן, צוגלייך ווי די, וועלכע איז פּאַר־
עפּנטלעכט געוואָרן אין האַלאַנד — איז אויך גילטיק פּאַר די מיט־
לינגע. מען בעט גלייך צו טון דאָס נויטיקע.

אונטערגעשריבן : דר. קאַנאַען

ס. ט. שטאַנדאַרטענפירער

מיר האָבן בכיוון רעפּראָדוצירט, לויט דער ריי, די דאָזיקע פיר דאָקומענטן.
וואָס פּאַר אַ אייפער און וואָס פּאַר אַ פּלייס, ביי אַט די קליינע און גרויסע
אַגענטן פון דער נאַצישער ביוראַקראַטיע! אינצווישנצייט, ווערט פּאַר אונז קלאַר
דער דער אופן און די פּאַרעם פון דער אָנווענדונג. מען פרובירט, קודם כל צו
באַשטימען דעם סדר און אויסצורעכענען די באַגרענעצונגען פון די אויסנאַמען:

IV J — SA 221 b

פּאַריז, דעם 14טן מאַי, 1942.

א) צום רייכסזיכער־הייטסהאופּטאַמט

4 ב און 4 ב, בערלין

ב) צום פּאָליציי־אינספּעקטאָר פון זיכער־הייטס־

אַמט און פון דער ס. ד., דיסעלדאָרף

ג) צו די דינסטשטעלעם אין אַנזשער, דיוזשאַן,

רוען

ענין : איינפירונג פון דעם יידן־אַפּצייכן.

רעפּערענץ : אונזער טעלעגראַמע נומער 8387 פון 9טן מאַי 1942.

נאָך אַ נייער דיסקוסיע וועגן די אָפּווייכונגען, האָבן זיך אַלע
פּאַראינטערעסירטע אַמטן איינפאַרשטאַנדן אויף אָנצווענדן — אין
דער פּאַרעם פון אַן איינהייטלעכער פּראָצעדור אויף דעם שטח פון
די אָקופּירטע מערב־געביטן — די רעגלעמענטירונג, וואָס איז איינ־
געפירט אין האַלאַנד.

לְטוֹבַת דער זאַך, איז באַשלאָסן געוואָרן, אַז די בירגער־יידן
פון צפּון־אַמעריקע, צענטראַל־ און זיד־אַמעריקע, ווי אויך די ענג־
לישע בירגער און די בירגער פון נייטראַלע לענדער, וועלן נישט
זיין אונטערגעוואָרפן צו טראַגן דעם יידן־אַפּצייכן. אויף אַזאַ אופן,
ווייל מען אויסמידן די רעפּרעסיעס קעגן די דייטשע בירגער, ווי
אויך די אינטערווענצן פון די נייטראַלע לענדער.

אונטערגעשריבן : דאַנעקער

און, לסוף, פאלגט די רשימה מיט די באגרענעצונגען אין פארשידענע פאלן,
פאר דער אָנווענדונג :

IV I — SA 221 6

נומער 9712.

צום רייכמזיכערהייטסהאופטאָמט

4 כ 4 און 4 ב, בערלין

ענין : אינפירונג פון דעם יידן־אָפּצייכן.

רעפערענץ : אונזער טעלעגראמע נומער 8896 פון 14-טן מאי 1942.

די פארארדענונג איז געוואָרן אונטערגעשריבן דורך דעם מיר
ליטערבעפעלסחאבער. אלע יידן דארפן טראָגן די לאַטע, אָנהויבנ-
דיק פון 7-טן יוני 1942. אלס אָפּווייכונג פון דער רעגלעמענטי-
רונג, וואָס איז פאַרויסגעזען אין דער טעלעגראמע פון 14-טן מאי
1942 און, אין הסכם מיטן באַשלוס פון אויסערן־מיניסטעריום —
וועט די פראָצעדור זיין די פאַלגנדיקע :

טראָגן די לאַטע וועלן בלויז די יידן פון אויסלענדישער ביר-
גערשאַפט, וועמענס אָפּשטאַמונגס־לענדער ווענדן אָן די זעלבע מאָס-
נאַמען : עם ווערן דעריבער אַרײַנגערעכנט : דייטשלאַנד, בעלגיע,
האַלאַנד, דער גענעראַל־גווערנעמענט, די אַקופירטע מזרח־טערי-
טאָריעס, סלאָוואַקיע, קראָאַציע און רומעניע.

אונטערגעשריבן : דאַנעקער

צוגעשריבענע נאָטע :

בכדי אויסצומיידן יעדע פארשפּעטיקונג אין דער פארעפנט-
לעכונג פון דער פארארדענונג, איז די דאָזיקע אָפּווייכונג צייטוויי-
ליק באַשמעטיקט געוואָרן. אויב אָבער, איר זענט מסכים אויסצו-
ברייטערן אָט די מאָסנאַמען, בעט איך ווייטערע אינסטרוקציעס.

אין דער אמתן, איז דער רעזולטאַט זייער אַן אומבאַקוועמער פאַר די נאָ-
צים : די פראַנצויזישע יידן זענען געצוואונגען צו טראָגן די לאַטע, די יידן פון
די „פּײַנטלעכע“ מדינות — ענגלענדער, אַמעריקאַנער — זענען פון איר באַ-
פרייט ! דעריבער, באַמיט מען זיך, ווי ווייט מעגלעך, צו מאַכן אַ שווייג איבער
אָט דער פראַגע. ווען, צוליב אַ פאַרזען — דערמאָנט וועגן דעם דער „מאַטען“
— פרעגט זיך דאַנעקער נאָך, ווי אזוי האָט אַזאַ זאָך געקאָנט געשען (צוגע-
שריבענע באַמערקונג, בייגעליינט אין די אַרכיוון) :

דער זאַנדערפירער רייצנער איז היינט געקומען אונז זאָגן, אַז

דער „מאמען“ רעדט טאָרטענלעך וועגן אָפּווייכונגען. רייצענער וועט זיך אינפאַרמירן בכדי צו דערגיין, ווי אזוי האָבן אזעלכע אַרטיקלן לען געקאָנט דערשיינען. ער וועט אונז וועגן דעם באַקאַנט מאַכן!

אינצווישנצייט, זענען די כללים געוויסנשאפטליך אָנגעווענדט געוואָרן, אפילו לויט די יידן, וועלכע זענען אַרעסטירט אָדער אינטערנירט געוואָרן. דעם 3-טן יולי 1942, האָט דער קאָמענדאַנט פון דראַנסי-לאַגער געשריבן צו דאַנקערן:

אין הסכם מיט דער ביטע, וועלכע איז מיר געכטן, פון איר ער זייט, געמאַכט געוואָרן, האָב איך דעם כבוד איך צוצושיקן דאָ בייגעלייגט דעם ציווילשטאַנד פון די אינטערנירטע אין דראַנסי-לאַגער, וועלכע זענען יאָ אָדער נישט אונטערגעוואָרפן צו טראַגן דעם ספעציעלן יידן-אַפּצייכן. די רשימה באַווייזט אונז 1.394 איינערנירטע, וועלכע מוזן טראַגן די לאַטע, און 422 פון די נאַציאָנאַליטעטן, וועלכע זענען באַפרייט פון איר: בולגאַרישע, גריכישע, אונגאַרישע און טערקישע בירגער. די דאָזיקע טאַטאַלע ציפערן גיבן דעם אַלגעמיינעם איצטיקן עפעקטיוו פונם לאַגער, בסך-הכל 1.816 אינטערנירטע ביי היינט צו טאָג.

עס איז צו באַמערקן, אז די צאָל פון די „אויסנאַמען“ ווערט אַלץ מער און מער פאַרקלענערט.

דעם 16-טן יולי 1942, איז גענעראַל אָבערג מודיע אין אַלע רעגיאָנאַלע ביוראָס פון דער ס. ד.:

אַלס דערגאַנצונג צו מיין פאַרדענונג פון 1-טן יוני 1942, קען איך אייך אינפאַרמירן, אז די אונגאַרישע יידן מוזן תיכּף-ומיד אָנהויבן טראַגן די געלע לאַטע. די גענעראַל-פאַרשטייערשאַפט פון דער פראַנצויזישער רעגירונג איז געוואָרן וועגן דעם באַאויפטראַגט און איך האָב זי געבעטן צו געבן די אַנטשפּרעכנדיקע דירעקטיוון צו דער פראַנצויזישער פּאָליציי, ווי אויך צו די אַנדערע פאַראייניגטע טערעסטריע אויטאָריטעטן.

דעם 4-טן סעפטעמבער 1942, א נייער צירקולאַר פון אָבערג:

דעם 26-טן אויגוסט, האָט דער בולגאַרישער מיניסטאַרן-ראַט אַדאַפּטירט אַ פאַרדענונג, וועלכע אַנטהאַלט אַ גאַנצע ריי וויכ-טיקע באַשרענקונגען פאַר די בולגאַרישע יידן. הויפּטזאַכלעך, דאָס איינפירן פון טראַגן דעם יידן-אַפּצייכן פאַר אַלע יידן פון בולגאַרישער בירגערשאַפט, אָדער פון פּרעמדע בירגער, וועלכע וואוינען אין בולגאַריע.

בעת א זיצונג פון דער סעקציע ב 4 , איז באשלאסן גע-
וואָרן, אז אויף אלע, איצט-אָקופירטע דורך די דייטשן, טעריטאָר-
ריעם — וועלן די יידן פון רומענישער בירגערשאפט זיין פון איצט
אָן, אונטערגעוואָרפן צו טראָגן דעם יידן-אַפצייכן. אויב אפילו ווען
די צאָל פון די בולגאַרישע יידן איז אַן אומבאַדייטנדיקע (ריכטיג-
קע ציפער אומבאַקאַנט), וועט די אויסברייטערונג פון אָט דער
מאָסנאַם האָבן — פון פּסיכאָלאָגישן און פון פּראָפּאַגאַנדע-שטאַנד-
פּונקט — די זעלבע אויסגעצייכנטע ווירקונג, ווי די, וועלכע האָט
זיך באַקומען בעת איר אויסברייטערונג אויף די יידן פון אונגאַר-
רישער נאַציאָנאַליטעט.

וואָס אַנבאַלאַנט די יידן פון אַנדערע נאַציאָנאַליטעטן, איז די פּראָצעדור
צוגעגאַנגען אויף גאָר אַן אַנדערן אופן. אין הסכם מיט דער אָנרעגונג מצד
דער אַמבאַסאַדע, האָט מען זיך באַמיט זיי צו רעפּאַטריירן. אָט זענען די באַר-
רעכטיקונגען, וועלכע ווערן אַנטוויקלט מצד צייטשלען, אין אַ ראַפּאָרט, דאָר-
טירט דעם 7-טן סעפטעמבער 1942 :

די פיינטלעכע פּראָפּאַגאַנדע, האָט זיך גלייך אָנגעכאַפט אין
אָט דער פּראַגע, באַנוצנדיק זיך מיט די פּאָלגנדיקע סלאָגאַנס :
דער יידישער פּראָבלעם איז פאַר די דייטשן — דאָס באַמערקט
זיך בולט — אַ נאַציאָנאַלע און נישט קיין ראַסן-פּראַגע. דייטש-
לאַנד וואָנט אפילו נישט אָנצונעמען מאָסנאַמען קעגן די יידן פון
די פריינטלעכע אָדער אַלירטע לענדער. איר לאַגע איז אזא שלעכט-
טע, אַז זי איז געצוואונגען צו מאַכן קאָנצעסיעס אין אלע זייטן.
צוליב דעם לייגן פאַר די אַמבאַסאַדע מיט דער ט. ד., איינ-
צולאָרן די לענדער, וועמענס יידן זענען ביז היינט נישט פאַרזען
מיט דעם אָפצייכן — צו רעפּאַטריירן פון פּראַנקרייך, פאַר דעם
31-טן דעצעמבער 1942, זייערע יידישע בירגער, ווי אויך צו דער-
לויבן דער ס. ד. באַקאַנט צו מאַכן אַ פאַראַרדענונג, לויט וועלכער
אלע יידן, אָן אויסנאַם, וועלן — אָנהויבנדיק פון 1-טן יאַנואַר
1943 — מוזן אונטערגעוואָרפן ווערן דעם טראָגן פון דעם אָפצייכן,
ווי אויך אונטער אלע קעגנווערטיקע און קינפטיקע מאָסנאַמען.

פון אָקטאָבער 1942, ביז מערץ 1943, זענען די איטאַליענישע, שפּאַנישע,
שווייצאַרישע און דרום-אַמעריקאַנישע יידן ראַפּאַטרירט געוואָרן. די גרעסטע
טייל פון די יידן פון די אַלירטע לענדער, איז אינטערנירט געוואָרן, אזוי אַז
די צאָל פון די אויסנאַם-יידן, איז רעדוצירט געוואָרן ביז עטלעכע צענדליק
(צוליב „אַרישע“ חתונות, איטאַליענישע אָדער שפּאַנישע, צום גרעסטן טייל).
אויף אָט דעם וועג איז רעגולירט געוואָרן די דאָזיקע פּראַגע, וועלכע האָט די
דייטשן אַריינגעפירט אין אזאַ גרויסע פאַרלעגנהייט.

פאבריקאציע און פארטיילונג פון די געלע לאמעס

די פאבריצירונג פון דעם אפצייכן איז באהאנדלט געווארן פון ריין-קאך מערציעלן שטאנדפונקט. פארשלאגן זענען געמאכט געווארן צו פארשידענע הייר זער פון פאריזער פלאץ. דאס הויז בארבע-מאטע, פאפעלט, קאמפ, 3, רי סט. פיאקר (געוועזענע פירמע עזנאלט-פעלטערי, געגרינדעט אין יאָר 1798), האָט צוגעשטעלט די שטאָף. די גיסערייען דעבערוי און פעניאָ, 18, רי פעררי, האָבן אויסגעפארטיקט די קלישעס. די דרוקעריי כ. וואַטערס און זון, 16, רי מאַנג מאַרענסי, האָט זיך פאַרנומען מיטן אָפּדרוקן, און דאַנקעקער איז אוועק אזוי ווייט אין זיין פלייס, אז ער האָט געבעטן פאַר אָט דעם לעצטן הויז, א דער-לויבעניש צו אַרבעטן אויך ביינאַכט, בכדי צוצואוילן די אויספירונג פון די באשטעלונגען.

און אזוי ארום ווערן מיר געוואויער, אז די פראָדוקציע פון דער לאַמע האָט געפאָדערט 5.000 מעטער שטאָף פון לייכטער ביינווליסחורה, פון „אַלט-גאַלד“ קאַליר, צום פרייז פון 21,70 פר. א מעטער און פון אַן אַלגעמיינער וואָג פון 700 קילאָ. אויף אַזא אופן זענען פאַבריצירט געוואָרן 400.000 לאַמעס. ווי מיר ווייסן, איז די פאַרטיילונג פאַרגעקומען דורך דער פאַרמיטלונג פון די פאַליצירקאַמיסאַריאַטן, צו דרוי לאַמעס אַ פערזאָן, ביי דער אַפּרעכענונג פון 1 פונקט פון דער טעקסטיל-קאַרטע.

אָט איז דער פולער און דעפיניטיווער טעקסט פון דער פאַרדרענונג נור מער 8, וועלכע איז פאַרעפנטלעכט געוואָרן דעם 1-טן יוני 1942:

א כ ת ע פ א ר א ר ד ע נ ו נ ג

19 29 טן מאי 1942.

באַציגלעך די מאָטנאַמען קעגן די יידן.

אויפן סמך פון די פולמאכטן, וועלכע זענען מיר צוגעטיילט געוואָרן דורך דעם פירער און אָבערסטער בעפעלס-האַבער פון דער ווערמאַכט, באַפעל איך דאָס פאַלגנדיקע:

§ 1

אונטערשיידונגס-צייכן פאַר יידן

- 1) עס איז פאַרבאָטן פאַר יידן, פון פולע זעקס יאָר אָן, זיך צו באַווייזן עפנטלעך, נישט טראָגנדיק די געלע לאַמע.
- 2) די געלע לאַמע איז אַ שטערן מיט זעקס שפיצן, וועלכע האָבן די מאַס פון דער האַנט-פלאַך, מיט שוואַרצע קאַנטורן. זי איז פון געלער שטאָף און טראָגט, אין שוואַרצע בוכשטאַבן, די

אויפשריפט „ייד“. זי וועט מוזן געטראגן ווערן זייער אָנזעוודיק, אויף דער לינקער זייט ברוסט, פעסט צוגענייט צום מלבוש.

§ 2

שטראָף־פאַרשריפטן

דאָס עובר זיין אויף דער קעגנזעטיקער פאַראַרדענונג, וועט באַשטראָפּט ווערן מיט תּפּיכה און מיט געל־שטראַף, אָדער מיט איינער פון די דאָזיקע שטראַפּן. פּאַליצייאַישע מאָסנאַמען, ווי — אינטערנירונג אין אַ יודן־לאַגער, וועלן קענען צוגעגעבן ווערן אָדער פאַרביטן ווערן מיט אַט די שטראַפּן.

§ 3

גילטיקייט־טערמין

די קעגנזעטיקע פאַראַרדענונג גייט אַרײַן אין קראַפט דעם 7-טן יוני 1942.

דער מיליטער־עפּעלטהאַבער אין פּראַנקרײַך

אַט איז, פון דער צווייטער זייט, צונויפגעשטעלט מצד דער פּאַליציי־פּרע־פעקטור, דער ציוויל־שטאַנד פון די אויסזיכטן פאַר דער צאָל אָפּצייכנס צום פאַרטיילן :

יידן, וואָס פון טראַגן די לאַטע	יידן, וואָס פון באַשרײַט פון טראַגן די לאַטע	טאַטאַלע צאָל	יודישע קינדער און עלטער און יאָר	יידן עלטער פון 15 יאָר, קאַנטראָלירט אין גאַנצעם בער 1941	פּראַנציוון אויסלענדער
61.864	7.731 מענער און פרויען	61.264	15.322	46.542	
38.591	2.106 קינדער	100.292	2.106	46.322	
				ליטעט אומ־באַקאַנט)	
100.455	9.837	48.428	17.428	92.864	סך־הכל

עס זענען אַרויסגעגעבן געוואָרן אָפּצייכנס פאַר 92.600 פּערזאָן. (די אינטערנירטע אין די לאַגערן זענען נישט אַרײַנגערעכנט).

אַזוי ווי עס איז געווען פאַרויסצוזען, איז די צאָל עפּעקטיוו־פאַרטיילטע לאַמעס געווען באַדייטנדיק נידעריקער, ווי מען האָט זיך געדריקט. לויט אַ באַ־

ריכט מצד דאָנעקערן, אויסגעשטעלט דעם 19-טן יוני, איז די צאָל געווען בערך
83.000.

אַט איז דער טעקסט פון דעם דערמאָנטן באַריכט :

אין הסכם מיט דער באַקאַנטמאַכונג, פאַרעפנטלעכט דורך דעם
ד. ג. ב., דעם 9-טן יוני, זענען פאַרטילט געוואָרן אומגעפער
78.699 לאַטעס. אויפן סמך פון די שפּעטערדיקע אָנווייזונגען מצד
דער פּאָליציי-פּרעפּעקטור, איז זייער צאָל געווען 83.000 דעם 17-טן
יוני. די צאָל דערוואַקסענע קאַנטראָלירטע יידן אין נאַוועמבער 1941,
איז געווען צו יענער צייט, 95.000; קינדער פון 7 ביז 15 יאָר,
איז געווען בערך 15.000. שטיצנדיק זיך אויף די צאָלן פון נאָ-
וועמבער 1941, האָבן אומגעפער 110.000 יידן באַדאַרפט טראָגן
די געלע לאַטע. דער אונטערשייד צווישן 89.000 און 110.000 דער-
קלערט זיך מיט אַט דער סיבה :

(1) אַ צאָל יידן איז אַריבער אין דער פּרייער זאָנע, זינט נאָ-
וועמבער 1941.

(2) אַנדערע יידן זענען דעפּאָרטירט געוואָרן.

(3) מען דאַרף נעמען אין אַכט, אַז די יידן פון גינויסע נאָ-

ציאָנאַליטעטן זענען באַפּרייט פון טראָגן די געלע לאַטע.

(4) אַ געוויסע צאָל יידן איז נאָך נישט גענאַנגען אָפּנעמען

זייער געלע לאַטע.

די געלע לאטע און די יידן

דער ערשטער קלאפ

ווי אזוי איז געווען די רעאקציע פון דער יידישער באפעלקערונג פנים
לפנים אט דער „אפצייכענונג“, וואס איז געווען באשטימט אונטערצושיידן דעם
ייד פונם נישטייד און האָט געציילט דערמיט צו זיין שאַנדאָפטיק פאַר די יידן?
צווישן דער גרויסער צאָל פאַרשידנאַרטיקע אויפגעצוואונגענע און דערנר-
דערנדיקע מאָסמיטלען פון די דאָזיקע פיר יאָר, האָט דאָס טראָגן די „געלע לאַ-
טע“ פאַרמאָגט דעם אייגנאַרטיקן כאַראַקטער פון אַן אויסשליסלעך מאָראַלישער
באַדייטונג (אזוי האָט זיך געקאָנט, לכל הפחות, אויסדאַכטן אויפן ערשטן בליק).
די יידן, וואָס זענען ביז איצט געשלאָגן געוואָרן אין זייער פאַרמעגן און אין
זייער קערפערלעכער פרייהייט, זענען שפעטער אונטערגעוואָרפן געוואָרן אונטער
אַ רעפּרעסיע, וואָס געהערט צו דער קאַטעגאָריע „שאַנד-סלופ“ — „אויסשטעלונג-
געז“, שטראָפן, וועלכע זענען שוין זינט הונדערטער יאָרן באַזייטיקט געוואָרן פון
דער מיטלצייטיקער מענטאַליטעט. זייענדיק געשטעמפלט אזוי ווי בהמות, צי
וועלן זיי נישט רויט ווערן פאַר חרפה, זיך נישט באַהאַלטן, פאַרגראָבן, פאַר-
שווינדן?

בעת מיר האָבן, לעצטנס, אונטערגענומען אַן אַנקעטע צווישן געוויסע פּער-
זאָנען, וועלכע זענען געצוואונגען געווען צו טראָגן דעם דאָזיקן „באַרימטן“ אַפ-
צייכן, איז די ערשטע פּראָגע, וועלכע מיר האָבן געשטעלט — געווען: „וואָס
האַט איר געפילט ווען איר האָט צום ערשטן מאָל אָנגעטון די לאַטע?“ — כמעט
איינשטימיק, האָבן אַלע אָפּגעענטפערט: „מיר זענען געווען שטאַלין, זי צו
טראָגן“. דאָס האָט זיך אונז אויסגעוויזן — זאָל מען אונז מוחל זיין דעם אויס-
דרוק — פאַר „צו שוין אויף צו זיין וואָר“. צי האָט די צייט דען נישט געשפילט
איר ראָל? צי האָבן די עדות דערווייל זיך נישט אויסגעשמידט אַ לעגענדע?
די אומבאַשפּרייטבאַרע עדות, די ט. ד. דאָקומענטן, דערמעגלעכן אונז צו
געבן אַ באַשטימטן ענטפער אין דעם ענין און פעסטצושטעלן, אַז ווי פאַרשידן
עס זאָל נישט זיין דער מענטשלעכער כאַראַקטער-שטריך, איז פאַרט די דאָמיר
נירנדיקע רעאקציע געווען די, וועלכע מען האָט אונז אָנגעמערקט.
עס זענען געווען פאַרצווייפּלונגס-אויסברוכן און צוזאַמענברוכן, געוויסע
נשמות האָבן זיך קראַמפהאַפטיק צוזאַמענגעצויגן אויפן געדאַנק, צו טראָגן אַט

דעם באלידיקנדיקן אָפצייכן. עס זענען אָפגעשיקט געוואָרן ביטעס צום ס. ד. אַמט און אין נאָך אנדערע אָפטיילונגען, אין דער כמעט־שטענדיק פּאַלשער האָר־פענונג צו געניסן פון אַן אויסנאַמסווייזער באַפרייאונג. אַלס אַ פּסיכאָלאָגישן ביישפּיל, וועלן מיר ציטירן די פּאַלנדיקע צוויי בקשות :

די ערשטע איז אַ באַזונדערס־רירנדיקע תּהנונים־ביטע :

טור, דעם 3 יוני, 1942.

צום הער פּעלדקאָמענדאַנט

אין דער פּעלדקאָמענדאַנטור אין פּאַריז

איך וואָלט געוואָלט זיך ווענדן צו אייך מיט אַ ביטע : אַזוי ווי איר ווייסט, איז פּאַר יידן פּאַרבאָטן זיך צו באַווייזן עפּנטלעך, פון 7־טן יוני אָן — נישט־טראַגנדיק די געלע לאַטע. דאָס פּאַר־שאַפט מיר אַ סך ערגערניש, ווייל איך בין אַ יידישקע. איך בין יונג און עס טוט מיר זייער וויי צו באַגריפּן, אַז איך טאָר זיך מער נישט געפינען אין אַ געזעלשאַפט אָן דעם, אַז איך זאָל נישט אַרויסרופּן ביי געוויסע פּערזאָנען אַ געפּיל פון פיינטשאַפט. איך האָב ליב אַלע מענטשלעכע באַשעפּענישן אָן אונטערשייד און זע־ענדיק, ווי איך ווער אָפּגעשטויסן פון די, וועלכע איך האָב ליב, הויפּטזאַכלעך פון מיינע שול־קאָמאַראַדן — פּאַרשאַפט עס מיר גרויס עגמת־נפשׁ.

איך הייס פ. וו. איך בין געבוירן דעם 19־טן סעפטעמבער 1925 אין וואַרשע און געפינן זיך אין לאַגער פון לעאַד (15 קילאָמ. פון טור). איך געניס פון דער דערלויבעניש צו קומען יעדן טאָג אין טור, בכדי צו באַזוכן דאָרטיקע קורסן.

איך ווענדן זיך דעריבער צו אייער גוטסקייט, צו אייערע מענטש־לעכע געפּילן, וועלכע זענען, איך בין דערין זיכער, אַזוי שטאַרק ווי אין מיר און איך בעט אייך מיך אויסנאַמסווייזן צו באַפרייען פון אַט דער שרעקלעכער פּאַראַרדענונג.

איך בעט אייך מיר צו ענטפּערן נאָך פּאַר דעם 7־טן יוני, דעם טאָג, אין וועלכן דער דעקרעט גייט אַרײַן אין קראַפט. דערוואַרטנדיק אייער גינסטיקע אַנטוואָרט, בעט איך אייך, הער פּעלדקאָמענדאַנט, אַנצונעמען מיינע רעסעקטפּולע באַגריסונגען.

אונטערגעשריבן : פ. וו.

דער צווייטער בריוו שטאַמט פון אַ פּאַרוזיכטיקן זקן, וועלכער באַאמורד איקט זיך אַ צייט־לאַנג פון פּאַרויס : ער ווענדעט זיך צום מאַרשאַל פעטען.

פאריז, דעם 9טן סעפטעמבער 1941.

הער מארשאַל,

זייענדיק פון גריכישער בירגערשאפט, מיט אוניווערזיטעט בילדונג, 71 יאָר אלט, אַ ספרדי (לאַטיינער פון משהיס גלויבן); שטאַם איך פון די יידן, וועלכע דער קייסער שאַרלעמאַן, די קעניגן זשאַן, שאַרל דער 6טער, לואי־דער־פּרומער, הענרי דער 2טער, לואי דער 16טער, דער קייזער נאַפּאָלעאָן, די פּויכסטן פּונאַוו־גיאָן און פון רוים, נאָך פיל אַנדערע פּראַנציוזישע הערשער, ווי אויך די העכסטע אָפיצירן פון דער אַרמיי פון אַריענט (1914—1918) — האָבן באַשאַנקען מיט דער העכסטער שוץ, אַכטונג און הויכשעצונג.

פאַררופנדיק זיך אויף די דאָזיקע באַשיידענע, אינגאַנצן פּריי־וויליקע, שטאַנדעסדינסטן, אין איינקלאַנג מיט די ספרדישע טראַדיציעס פון אונזער פאַמיליע, נעם איך מיר די דרייטע פּרייהייט צו מאַכן אַן אַפעל צו אייער הויכן מיטגעפיל, פאַרבּרענגענדיק פאַר אייער פאַטערלעכער אַפּשאַצונג דעם פאַלגנדיקן פאַל פון געוויסן: די פאַרזיער צייטונגען האָבן, די לעצטע טעג, געמאָלדן, אַז די רעגירונג פון דריטן רייך האָט אויפגעצוואונגען דאָס טראַגן די „געלע לאַטע“ צו אַלע יידן אין דייטשלאַנד. די דאָזיקע אינפאַר־מאַציע זעט אויס פאַרויסצוזאָגן דאָס אַננעמען ענלעכע מאַסנאַמען לגבי די איזראַעליטן פון די אַקופּירטע געביטן. אויב עס איז צו דערוואַרטן אַן עווענטואַליטעט פון אַזאַ מין כאַראַקטער, צי גלויבט איר נישט, אַז זי שטעלט מיט זיך פאַר אַ דערנידעריקנדיקע כּוונה, וואָס קען גורם זיין צו דערוועקן אַ האַס און צו שטערן די אָר־דענונג און עפנטלעכע רו? צי וואָלט אייך מעגלעך געווען, הער מאַרשאַל, אויסצואיבן אייער גינסטיקן איינפלוס אויף אַפּצולייגן דאָס אַנווענדן פון אַט דער פאַראַרדענונג?

אין פאַל אויב עס איז נישט פאַראַן קיין מניעה אין אייער איידלמוטיקער אינטערווענץ, איז אין דער זעלבער צייט, וואָס איר וועט האָבן בייגעבראַכט אייער דערמוטיקונג, וועט איר אייך אויך האָבן דערוואַרבן, הער מאַרשאַל, דאָס רעכט אויף דאַנקבאַרקייט, אַן אויפריכטיקע און גענעלעכע דאַנקבאַרקייט מצד אַלע איזראַע־ליטן, נעמעלעך די ספרדים, וועלכע האָבן תמיד ליב געהאַט, ווי אַ צווייט פאַטערלאַנד, דאָס דאָזיקע טייערע פּראַנקרייך, וועלכעס איר האַלט איצטער אין ראַטעווען פון מאַראַלישן אונטערגאַנג. איך בעט אייך, הער מאַרשאַל, אַנצונעמען מייע אונטערטע־ניקסטע אַנטשולדיקונגען פאַר מיין דרייסטיקייט אייך צוצורויבן איי־

ער אזווירערטפולע צייט און באוויליקן אויפצונעמען די אויסדרוקן
פון מיינע טיף-רעספעקטפולע געפילן.
זאל אייך נאָט נאָך לאַנג קאָנסערווירן פאַר פראַנקרייך און
פאַר דער מענטשהייט!

אונטערגעשריבן: ל. ט.

די אַקטן-טעקע פון דער ט. ד. ציילט אַ צענדליק בקשות פון אַט דעם זשאַנר.
עס איז פאַרשטענדלעך, אַז קיין איינע פון זיי איז נישט געקרוינט געוואָרן מיט
דערפאַלג.

אַ געוויסע צאָל אַפּווייכונגען זענען פונדעסטוועגן דאָך באַשטימט געוואָרן.
מיר וועלן נאָך דערצו צוריקקערן אַ ביסל ווייטער. די דאָזיקע פאַלן זענען נישט
געווען שטאַרק צאָלרייך.

אויסבעסערונגען

די דאָזיקע עטלעכע אינאַלירטע ביישפּילן, אָפּגעזען פאַר זיך — שווימט
אויף פון דער פאַרשונג פון די ט. ד. דאָקומענטן, דער איינדרוק, אַז די אַלגעמיינע
רעאַקציע מצד די יידן, איז טאַקע געווען אַזעלכע, ווי עס איז אָנגעוויזן אויבן.
פון 2-טן יוני אָן, פול מיט אומרו צוליב די אויסקינפטן, וועלכע זענען צו אים
דערגאַנגען פון אַלע זייטן — שרייבט צייטשעל צו דאַנקער:

עס שיינט... אַז די יידן האָבן ברעה צו אַרגאַניזירן דעם 7-טן
יוני אַ גרויסן פּראָפּאַגאַנדע-מאַרש אין די שאַנדעליויני. דאָס וואָלט
געווען אַ געלעגנהייט צו לענקען גלייך די יידישע מאַרש-קאָלעגעס
אויף דראַנס, אונטער אַן אַנטשפּרעכנדיקער עסקאַרטע. איך לייג
פאַר, מיר זאָלן זיך שמעלן אין פאַרבינדונג מיטן מיליטערבעפעלס-
האַבער, וועגן אַט דעם ענין.

אונז איז נישט באַקאַנט, צי די מאַסמיטלען, וועלכע זענען אַרויסגערוקט
געוואָרן דורך צייטשעלן, זענען טאַקע אָנגענומען געוואָרן. אָבער מיט אַ וואָך
שפעטער, דעם 10-טן יוני, האָט די פּראָפּאַגאַנדע-סקעציע (פּראָפּאַגאַנדאַ-שטאַפּפּעל)
פאַרגעלייגט, פון איר זייט, דער ט. ד. דעם פּאָלגנדיקן באַריכט:

מצד די יידן, זעט אויס ווי אַ לאַזונג וואָלט געוואָרן גע-
וואָרן, לויט וועלכן אַלע יידן האָבן געדאַרפט קומען זונטיק נאָכ-
מיטאַג אויף די גרויסע בולוואַרן, צווישן פּלאַס דע לאַ רעפּובליק
און אָפּעראַ. דער דאָזיקער באַפעל איז דורך אַלעמען אויסגעפירט
געוואָרן: עס האָט זיך ממש געוואָרפן אין די אויגן דאָס בילד,
אין וועלכער גרויסער צאָל די פאַרזער יידנשאַפט האָט זיך געפּוּר-

נען אויף דעם אָרט אויף דער פּאַרויסבאַשטימטער שטרעקע. דאָס
קעגן, האָט מען צווישן אָפּעראַ און מאַרלען, כמעט אינגאַנצן נישט
געזען קיין געלע לאַטעס. ...די יידן האָבן געשפּאַצירט גרופּנווייז
אויף די בולוואַרן און האָבן זיך אַרומגעזעצט ביי די טישלעך אין
די קאַפּעס און אין די רעסטאָראַנען. אזוי אויך, האָט מען באַ-
מערקט, ווי צאָלרייכע יידן פירן זייערע זויגלינדער אין די וועגע-
לעך, אזוי ווי צוליב אַ סאָרט דעמאָנסטראַציע.

און אָט וואָס עס שאָקירט באַזונדערס דעם מחבר פונם באַריכט :

די קאַפּעס און די רעסטאָראַנען שטעלן מיט זיך פאַר דעם
אומדערטרענגלעכן ספּעקטאַקל פון די חוצפהדיקע יידן, וואָס זיצן
פּראָוואַצירנדיק ביי די טישלעך נעבן דייטשע אָפיצירן און סאָל-
דאַטן. די יידן דערקלערן, אז זיי טראַגן די געלע לאַטע מיט שטאַלן,
אַלס אָפּצייכן פון דער נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישער אונטערדריקונג.

און ער קומט צום פּאָלנדיקן דרינגנדן אויספיר :

... מען דאַרף, ווי צום שנעלסטן, אַרויסגעבן אַ פאַרבאָט פאַר
די יידן, אז זיי זאָלן נישט טראַגן באַזוכן קיין שום באַלעבטע צענ-
טערן, ווי קאַפּעס, רעסטאָראַנען, טעאַטערס און, הויפטזאַכלעך,
בשום אופן נישט קיין עפּנטלעכע באַדאַנשאַטאַלעטן.

די גענויעסטע אויסקינפֿט־קוועלע פאַר אַלע פאַרשידנאַרטיקסטע דייטשע
ביוראָס אין פּראַנקרייך, איז אויפגעשמעלט געוואָרן דורך אַ נעץ פון אינפּאָר-
מאַטאָרן און אינדיקאַטאָרן, וועלכע האָבן געהערט צו אַלערליי קרויזן. אין הס-
כּם מיט די פּאַך־געזעצן, זענען די נעמען כמעט קיינמאַל נישט אָנגעוויזן : זיי
פיגורירן לויטן אינדיקאַטיוו אג. (אַגענטן) און פ. (פּערטראַווענסמענער) : באַ-
גלייט מיט אַן אָרדענונגס־נומער (1).

1 * אָט זענען די איידעלע שטריכן, אין וועלכע די ס. ד. ווערן באַצייכנט אין אַ צירקור
לאַר (פון פאַר דער מלחמה! דאַטירט פון 16טן סעפטעמבער 1938) און וואו עס ווערט אויפֿ-
געקלערט דער אונטערשיד צווישן אַן "אג" און "פ".
"די אַגענטן זענען פּערזאָנען, וועלכע שטעלן צו אינפּאַרמאַציעס פאַר אַן אָפּצאַל. מען
דאַרף אויסמייזן זיך צו שטעלן מיט זיי אין פאַרטרוילעכער פאַרבינדונג. עס פּאָדערט זיך אַ
גרויסע פּאַרזוכטיקייט אין באַצוג צו זיי, ווייל די פּראָפּעסיאָנעלע אַגענטן שטרעבן צו ווערן
טאַפּלטע אַגענטן. יעדער אָמט דאַרף אויסמייזן מיטצואַרבעטן מיט זיי דירעקט".
"די פּאַרטרויאָנגס־מענער זענען פּערזאָנען, מיט וועלכע מען קען אַרײַנטרעטן אין פאַר-
טרוילעכע פאַרבינדונגען, אויב זיי געהערן אפילו נישט צו דער ס. ד. זיי זענען זיך מתחייב,
שיריפלעך, צו אַן אַכסאַלוטער דיסקרעציע. זייער אַקטיוויטעט ווערט אויסגעאיבט אינגאַנצן

אָט איז, דעם 12-טן יוני, דער ראַפּאָרט פון אג. 316 :

די יידישע קאָמבאַטאַנטן פון 1914—1918 האָבן געטראָגן, זונטיק, דעם 7-טן יוני, אַלע זייערע אויסצייכענונגען, פונקט איר בער דער געלער לאַטע. די מענער האָבן זיך באוועגט אין די גאַסן, נישט ציענדיק, אין אַלגעמיין, אויף זיך קיין אויפּמערקזאַמקייט. די פרויען, דאַקעגן, הויפטזאַכלעך אין די קוואַרטאַלן פון „לאַ גוט ד'אַר, באַרבעס, לאַשאַפּעל" — האָבן גערעדט הויך צווישן זיך, ווי וועלנדיק עבן צו דערקענען אַז זיי זענען שטאַלץ צו טראָגן די אַפצייכענונג פון זייער ראַסע.

צו דער זעלבער דאַטע, גיט דער אג. 399 צו וויסן :

די יידן האָבן באַקומען דירעקטיוון פונם יידישן סינאַד (טעקס-טועל!), צו טראָגן די לאַטע אויף אַן אופן, וואָס זאָל זיין זייער אויפּפאַלנד. עס איז אפילו אַנטשטאַנען צווישן די יידן אַ נייע אינ-דוסטריע, וואָס פראָדוצירט געלע לאַטעס, געשטימטע מיט זייד.

דעם 20-טן יוני, באַריכטעט איקס פון זיין זייט :

אין די אַראַנדיסמאַנען 8 און 9, טרעפט מען אַן יידן, וואָס טראָגן די געלע לאַטע, צוגענייט פון הינטן, ביים חלק התחתון. עס האַנדלט זיך וועגן אַ מאַסקאַראַדע, וועגן וועלכער עס איז אונז געמאָלדן געוואָרן פון דריי פאַרשידענע קוועלעס. די פּאָליציי — אַלס עדות פון אָט דער פּראָוואַקאַציע — באַגנונגט זיך מיט שמיכי-לעז... די יידן פאַרן ווייטער מיטן ערשטן קלאַס אין מעטראָ. די מעטראָ-דירעקציע ענטפערט דערויף, אַז די דייטשע מאַכט האָט געגעבן בלוז אַ מונדלעכן באַפעל, אַנטזאָגנדיק זיך צו געבן אַ שריפטלעכע פאַראַרדענונג. עס איז אומבאַדינגט נויטיק אַנצולערנען די גאַליסטישע דירעקציע פון מעטראָ.

דאָס אָפּחוזקן מצד יונגע לייט, אָדער די שטומע פּראָטעסטן פון די געווע-זענע קאָמבאַטאַנטן — די דאָמינירנדיקע טענדענץ פון דער רעאַקציע מצד דער יידישער באַפעלקערונג האָט זיך בולט אַרויסגעשיילט פון אָט די עטלעכע פּאַקטן. זי שטימט גענוי דערמיט, וואָס מיר האָבן פריער דערמאָנט. עס איז באַקאַנט, אַז אין סעפטעמבער 1940, האָט האַררי בערגטאָל, זיך

בחינם. זיי דארפן זיין נישט-קאָרופּציע-פּעאַיק און אידעאָלאָגיש פאַרוואַרפּטלאָז. זיי זענען אָפּ-הענגיק דירעקט פונם אַמט, וועלכער באַשעפּטיקט זיי. אָבער דאָך, לויט די אַלגעמיינע פאַר-שריפטן, זענען זיי פאַרפליכטעט איבערצוגעבן זייערע ראַפּאָרטן דורך דער פאַרמיטלונג פון אַן אַבסערוואַטאָר".

אפואגנדיק פון יעדן מין אינטערוועניז — דווקא געוואָלט גיין אין קאָמיסאַריאַט, בכדי אויסצופילן זיין צעמל פאַר דער יידן־צווילונג און דאָס — נישט קונקנדיק אויף זיין הויכן עלטער און זיין קראַנקן צושטאַנד. אויב ער וואָלט געלעבט, וואָלט ער, אָן שום ספק, געווען צווישן די ערשטע, וואָס האַלטן דעם קאַפּ שטאַלץ אויפגעהויבן, טראַגנדיק דעם „צייכן פון שאַנד“.

קאַנסעקווענצן

רעאַקציע פון שטאַלץ, אַלס פּוּעל־יוצא, און די געלע לאַטע — געטראַגן מיט ווירדע, אַלס דעקאָראַטיווע אָפּצייכענונג. אָבער גאָר אין גיכן, האָט זיך אַרויסגעוויזן, אַז דער רעזולטאַט פון אָט די נייע מאָסנאַמען איז גאָר אַ כּוונה, וואָס צילט נישט בלויז צו אַ ריין־מאַראַלישן עפּעקט; די געלע לאַטע איז גאָר געווען אַן אינסטרומענט פאַר אַ כיטרער קאַנטראַל און פּאָליצייאַישע אויסשפּיר־רונגען. זייענדיק באַמערקבאַר, אַ דאַנק זיין ספּעציעלן אָפּצייכן, אַלס ייד — איז דער לאַטע־טרעגער געוואָרן אָפּהענגיק פון יעדן ערשטן בעסטן מסור אָדער סתם שאַנטאַזשיסט און איז שוין מער נישט געווען אימשטאַנד אויסצוווייכן די אומגלויבליכע־צאָלרייכע נעץ פון פאַרבאָטן און ספּעציעל־באַשטימטע שעהן, וואָס די דייטשן האָבן כּסדר געהאַלטן אין רעזערוו.

דעם 12-טן יוני 1942, שרייבט איינער פון קאָנענט אַסיסטענטן (די אונטערשריפט איז אומלעזבאַר), דאָס פּאָלגנדיקע צו דאַנעקערן:

(1) ענין: פאַרבאָטן פאַר יידן צו באַזוכן די עפּנטלעכע באַדן־אַנשטאַלטן אין דער אַקופּירטער זאָנע.

די בייגעלייגטע אַקטן ווערן אייך איבערגעגעבן, אַלס צו אַ קאָמפּעטענטן אַמט. לויט ווי עס דרינגט אַרויס פונם בריוו פון מיליטערבאַפעלסהאַבער אין פּראַנקרייך, צו דער פּראָפּאַגאַנדע־סעקציע, אין דער דאַטע פון 30-טן אַפּריל 1942, איז דער דאָזיקער פאַרבאָט אָפּגעלייגט געוואָרן ביז עס איז איינגעפירט געוואָרן דאָס טראַגן די יידן־אָפּצייכענונג, וואָס דינט זיי אונטערצושטיין. איצט טער קענען שוין אָט די מאָסנאַמען אָנגעווענדעט ווערן.

(2) אין רעזולטאַט פון די פּריערדיקע געשפּרעכן, אין שייך כּות מיט דעם אָפּנעמען די טעלעפּאָנישע אַפּאַראַטן, וואָס געהערן צו יידן, ווערט אייך דער דאָזיקער אַקטן־שטויס איבערגעגעבן, אַלס צו אַ קאָמפּעטענטן אַמט. דאָס אַדורכפירן פון אָט דעם פּראָד־יעקט איז אין זיינער צייט אָפּגעלייגט געוואָרן דורכן מיליטער־בעפּעלסהאַבער אין פּראַנקרייך, ביז צום אַריינפירן דעם אונטער־שיידס־אָפּצייכן פאַר די יידן, ווייל עס איז געווען ווינטשנסווער־

טער, אז דער באפעל אפצונעמען ביי די יידן די טעלעפאנישע
אינסטאלאציעס זאל זיך צונויפפאלן מיטן פארבאט פאר די יידן,
זיך צו באנוצן מיט די עפנטלעכע טעלעפאן-קאבינעס.

אבער עס האט זיך נישט געהאנדלט בלויז וועגן עפנטלעכע באדראשטאלטן,
אָדער טעלעפאָנען.

מיט אַ חודש שפעטער, איז דערשינען די „ניינטע פארארדענונג פון 8-טן
יולי 1942, אין שייכות מיט די מאַסנאַמען קעגן יידן (1)“.

און אַט איז דער טעקסט:

אויפן סמך פון די פולמאכטן, וועלכע זענען מיר צוגעטיילט
געוואָרן דורך דעם פירער און אַבערסטן באַפעלסהאַבער פון דער
ווערמאַכט, באַפעל איך דאָס פּאָלגנדיקע:

§ 1

פאַרבאָט צו באַזוכן ספּעקטאַקל־פלעצער און אַנדערע עפּנטלעכע
פאַרוויילונגס־אָנשטאַלטן

עס קען ווערן פאַרבאָטן פאַר די יידן צו באַזוכן געוויסע
ספּעקטאַקל־פלעצער און אין אַלגעמיין, עפּנטלעכע פאַרוויילונגס־
אַנשטאַלטן.

די פאַרשריפטן וועגן דער באַצייכענונג פון אַט די פאַראַג
שטאַלמונגען, וועלן באַשטימט ווערן דורכן העכערן ס. ט. אָדער
פּאָליציי־פירער.

§ 2

באַשרעקונגען וועגן באַזוכן האַנדלס־אונטערנעמונגען

יידן וועלן נישט טאָרן אַריינקומען אין די גרויסע מאַגאַזין־
גע, אין די דעמיליגעשעפטן און האַנטווערקער־מאַגאַזינען, בכדי
צו מאַכן זייערע איינקויפן, אָדער איינקויפן דורך דער פאַרמיט־
לונג פון אַנדערע פּערזאָנען, ווי נאָר צווישן 15 און 16 אַ זייגער.

§ 3

אויסנאַמען

די יידישע אונטערנעמונגען, וועלכע זענען ספּעציעל באַצייכנט
אַלס אַזעלכע, זענען אויסגעשלאָסן פונם פאַרבאָט, וואָס אין די
פאַראַגראַפן 1 און 2.

(1) וואַכט, 15 יולי 1942.

§ 4

שטר אָפּן

די אַלע וואָס וועלן עובר זיין אויף די קעגנווערטיקע פּאַר-
אָרדענונגען און אויף די מיטלען, וואָס וועלן אָנגענומען ווערן
צו זייער אויספירונג, וועלן באַשטראַפּט ווערן מיט תּפּיכה און
געלטי-שטראַף, אָדער מיט איינער פּון די דערמאָנטע שטראַפּן.

§ 5

פּאָליצייאישע סאַנקציעס

פּאָליצייאישע סאַנקציעס, און הויפטזאַכלעך, אינטערנירונג
אַ יידן-לאַגער, וועלן צוגעגעבן ווערן אָדער פּאַרמוישט ווערן מיט
אַט די שטראַפּן.

§ 6

דאָס אַרײַנגיין אין קראַפט

די קעגנווערטיקע פּאַראָרדענונג גייט אַרײַן אין קראַפט מיטן מאַ-
מענט פּון איר פּאַרעפּנטלעכונג.

דער מיליטעריעפּעלסהאַבער אין פּראַנקרײַך

וואָס אַנבאַלאַנגט דער דערקלערונג, וועלכע עס זענען די „עפּנטלעכע פּלע-
צער“, וועלכע עס איז פּאַרבאַטן פּאַר יידן צו באַזוכן, איז אַט די פּולע רשימה
פּאַרעפּנטלעכט געוואָרן דעם 15-טן יוני 1942, דורך אָבערג, אויבער-שעף פּון
די ט. ט. און פּון דער פּאָליציי:

- (1) רעסטאָראַנען און פּלעצער, וואו מען פּאַרזוכט שפּייזן
און געטראַנקען;
- (2) קאַפּעס, טײַסאַלאַנגען און באַרן;
- (3) טעאַטערן;
- (4) קינאָס;
- (5) קאַנצערטן;
- (6) מוזיק-האַלס און אַלע פּאַרוויילונגס-פּלעצער;
- (7) קאַבינעס און עפּנטלעכע טעלעפּאָנען;
- (8) מערק און ירידים;
- (9) שווייב-עדער און פּלאַזשעס;
- (10) מוזײען;
- (11) ביבליאָטעקן;
- (12) עפּנטלעכע אויסשטעלונגען;
- (13) פעסטונגס-שלעסער, היסטאָרישע שלעסער, ווי אויך אַלע
אַנדערע מאָנומענטן פּון אַ היסטאָרישן כאַראַקטער;

- 14) ספארט-מאניפעסטאציעס, סיי אלס אנטוילנעמער, סיי אלס ספעקטאטאָר ;
- 15) סטארן און לאַקאלן פון קעגנזייטיקע געוועטן ;
- 16) קאמפּינג-פלעצער ;
- 17) פּאַרקן.

עס האָט, אַלזאָ, געניגט, אַרײַנצוגײן 12 א זײַגער מיט 5 מינוט אין א טאָג באַקריבוראָ און צו קױפּן אַ שאַכטל שוועבעלעך, בכדי צו נעמען — דורך דראַגן-סי — דעם וועג צו די אוישוויצער קרעמאַטאָריע-אױוונס. דעמאָלט האָבן, אַלזאָ, די יידן פון די אַקופירטע געביטן, אָנגעהויבן אַלץ מער און מער, אַראָפּצורײסן זײערע געלע לאַטעס, אָדער צו טראָגן זײ בלוז אין באַשטימטע פּאַלן. דאָס איז שוין געווען דער וועג פון דער מינדסטער רײזיקע. מען האָט אָנגעטון די לאַטע, בעת מען איז פּאַרבייגעגאַנגען דעם קאַנסיערושם לאָזשע (דער הױדוועכ-טער האָט אויך געקענט זײן אַן עווענטועלער מסור) און אויף דער גאַס, האָט מען זי פּאַרשטעלט מיט דער טעקע. אָדער גאָר, פּאַרקערט, מען האָט זי אינ-גאַנצן נישט אָנגעשפּילעט און אַט דאָס פּעלן פון דער לאַטע האָט מען געזוכט צו באַהאַלטן פּאַרן קאַנסיערוש אָדער פּאַר די שכנים. אָנשטאַט צוצונויען די לאַטע, האָט מען זי צוגעשטעפּעט מיט העקל-קעפלעך, כדי זי צו קענען אַראָפּ-נעמען אויף דער מינוט.

דאָס האָט געשמעקט מיט סכּנה, אזוי ווי דאָס גײן אויף אַן אָנגעצױגענעם שמריק, אָבער דאָס איז געווען דער אײנציקער אױסוועג פּאַר די יידן, צו קענען פּאַרזעצן זײער טאַגטעגלעך לעבן, צו גײן אײנקױפּן, צו פּאַרדינען אויפן אויס-קומעניש. און ווען דער שלים-מזל האָט זיך אַרײַנגעמישט, האָט די זאַך אָנגע-נומען אַט אזא מיין ווענדונג :

גענעראַל-קאָמיסאַריאַט פּאַר יידישע פּראַגן

מקציע IV

פּאַריז, דעם 5טן אויגוסט 1943.

אינספּעקטאָר מ. דויע

ה. פ. 10.300

ענין : גליידמאַן.

אַרט : 15, רי מאַרטעל

סיבה : לאַטע צוגעשפּילעט מיט שפּילקעס.

ציוויל-שטאַנד :

גליידמאַן מאַרגעריט — „וודין“.

געבוירן דעם 23-טן סעפטעמבער 1892, אין בודאפעשט,
פון בעלא און ראָזע רענדענער.
נאַציאָנאַליטעט: אונגאַרישע.
נישט־פאַרהייראַט.
באַשעפטיקונג: שניידערין.
אַדרעס: 15, רי מאַרטעל, פאַרז.

באַזיצערין פון אַן אידענטיטעט־קאַרטע, אַרויסגעגעבן אויפן
גרונט פון אינדוסטריעלער אַרבעט־רעכט, מצד דער פּאָליציי־פרע־
פּעקטור, דעם 30-טן מערץ 1938, גילטיק ביזן 30-טן מערץ 1944
ה.ה. נומער 124-884, פאַרזען מיט דער אויפשריפט "יודין", קאָנ־
טראַלירט דעם 28-טן נאָוועמבער 1941.

אַקעטע:

די יודין גליידמאַן איז אין דעם טאָג געקומען צו איר אַרבעט,
10 אַ זיינער מיט 30, און דאָרט געטראָפן אַ יידישע פּריינדלין,
וועלכע איז דאָרטן גערופן געוואָרן. זי האָט געהאַט איר לאַטע צוגע־
שפילעט מיט שפּילקעס; עס דאַרף אונטערגעשטראַכן ווערן, אַז
די לאַטע איז געווען אַ נייע און אַז די יודין, וועלכע האָט נישט
קיין יידישן אויסזען, דאַרף זי נישט טראָגן רעגולער.
אין פּראַנקרייך זינט יאָר 1924, וואוינט זי אין איר אייגענער
דירה, 15 רי מאַרטעל, פאַרז 10-טער, אַ וואוינונג פון 4.000 פּר.
אַ יאָר דירעהגעלט, פינקטלעך אָפּגעצאָלט.
פריער האָט זי געוואוינט אויף 5, רי דע לעשיקיע.
זי אַרבעט פאַר דער סאַסיעטע האַנגיאַ, 1 פּלאַס דע טעאַטר
פּראַנסעי, אַלס שניידערין, מיט אַ הודשלעך פאַרדינסט פון 2.000
פּר. אומגעפער.

אונטערגעשריבן: **דײַע**

אויספיר:

די יידישקע גליידמאַן, האָבנדיק איר לאַטע צוגעשפילעט מיט
שפּילקעס, איז עובר געווען אויף דער דייטשער פאַרדענונג נר־
מער 8 פון 29-טן מאי 1942.

זי איז איבערגעגעבן געוואָרן דעם זעלבן טאָג, 11 אַ זיינער
מיט 30, צום פּאָליציי־פּאַסטן פון אָפּעראַ, אין רשות פון ה' דיוויז־
זיע־קאַמיסאַר, וואָס פאַרנעמט זיך מיט די יידישע פּראַגן, בכדי
אַרונטערצופאַלן אונטער די מאַסנאַמען פון אינטערנירונג.

פאראלעל צו דער ניינטער פארארדענונג, זענען אָנגעווענדעט געוואָרן גע-
וויסע אַנדערע מאַסנאַמען, וועלכע זענען קיינמאָל נישט באַקאַנט געוואָרן עפנט-
לעך. ווי צום ביישפּיל, דאָס באַזייטיקן די יידן אין די לעצטע וואַגאַנעס פון דער
מעטראָ (1). וועגן דעם, דריקט זיך אויס דער סענער פּרעפּעקט, מאַני, אויפן
פּאָלנדיקן אופן :

פּאַרז, דעם 10טן יוני 1942.

**דער פּרעפּעקט פון דער סען
צום ה' גענעראַליקאַמיסאַר
פאַר יידישע פּראָג**

ענין : באַדינגענען פון אָנגעמען יידישע פּאַסאַזשירן אין די מעטראָ-
באַנען.

איך האָב דעם כבוד אייך באַקאַנט צו מאַכן, אַז די דייטשע
מאַכט, רעפּרעזענטירט דורך ה' ראַטמאַן זאַכמאַן, האָט אַרויסגע-
געבן ספּעציעלע אינסטרוקציעס צו דער מעטראָ-קאָמפּאַני, וועגן
פּאַרן פון די יידן. די לעצטע מוון, פון איצטער אָן, פּאַרן בלויו
מיטן צווייטן קלאַס מעטראָ און אין לעצטן וואַגאַן.

די קאָמפּאַני האָט, אין רעזולטאַט, פאַראַרדנט אויף די וואָקס-
זאָלן און סטאַציעס די פּאָלנדיקע פּאַרשריפטן :

— די קאַסירערניס : נישט צו פאַרקויפן קיין בילעטן פון
ערשטן קלאַס, פאַר יידן ;

— די קאָנטראָל-אויפזעער : צו וואָרענען די טרעגער פון
דער געלער קלאַס, אַז זיי זאָלן נישט פּאַרן מיט קיין אַנדער קלאַס
און קיין אַנדער וואַגאַן, ווי צווייטע קלאַס, לעצטער וואַגאַן ;

די היטער, אָדער קאָנטראָלערן, וועלכע געפינען זיך אין ערשטן
קלאַס און די באַן-שעפּן אין די געוויינטלעכע וואַגאַנען : איינצו-

(1) — די דאָזיקע באַשטימונג איז פאַרעפּנטלעכט געוואָרן אויסשליסלעך אין דער דייטשער
שפּראַך. אַט איז די איבערזעצונג פּונם טעקסט, פאַרעפּנטלעכט דורך דער מ. ב. פ. אין „אָגאַט-
מיינע אַנאָרדנונגען דעם מיליטערבעפעלטהאַבערט אין פּראָנקרייך“ פון 12טן יוני 1942 :
374, געברויך פון מעטראָ און פון לין דע סצאָ דורך די יידן

דער מיליטערישער בעפעלטהאַבער אין פּראָנקרייך האָט פאַראַרדנט, אַז אָנהויבנדיק פון
6. 6, וועלן די יידן, וועלכע באַנוצן זיך מיט דער מעטראָ און מיט לין דע סצאָ, אַריינגעלאָזט
ווערן בלויו אין לעצטן וואַגאַן פון די צוגן. דער דאָזיקער וואַגאַן, קאָן פּונדעסטוועגן באַנוצט
ווערן אויך דורך אַנדערע פּאַסאַזשירן. דער אַריינגאַנג אין די וואַגאַנעס, וואָס איז באַשטימט
פאַר יידן, איז פאַרבאָטן פאַר די מיטגלידער פון דער וועהרמאַכט.

לארדן העפלעך די יידן, אז אויף דער קומענדיקער סטאציע זאלן זיי איינשטייגן אין צווייטן קלאס, לעצטער וואגאן.

קיין שום באקאנטמאכונג איז נישט אויסגעקלעפט געווארן און קיין שום עפנטלעכער קאמוניקאט.

די דאזיקע נייע אינסטרקציעס זענען אריין אין קראפט, אג"ה הויבנדיק פון זונטיק, דעם 7-טן יוני.

די דערמאנטע מאסנאמען, זענען איינגעטלעך, בלויז די אויס-פירונג פון א באפעל מצד דער דייטשער אויטאריטעט, פון 8-טן נאוועמבער 1940, לגבי די נעגער און די יידן; א באפעל, וועל-כער האָט — אין באצוג צו די לעצטע — נישט געקאנט פראק-טיש אָפגעהיט ווערן, צוליב דעם מאנגל אין א ספעציעלן אָפצייכן.

אונטערגעשריבן: מאַנל

(א מאנגל אין אָפצייכן פאר וועמען: פאר די נעגער, אָדער פאר די יידן? עס איז קלאָר, אז פאר די יידן. וואָס שייך די נעגערס, האָט זיי די געטלעכע השגחה שוין „אָפגעצייכנט“ פון זיך אליין. זי האָט דאָס פארפעלט צו טאָן פאר דער פארשאַלטענער ראסע צווישן אלע, אָבער אָט האָט מען דאָס דערגאנצט. אדמיניסטראציע און מעטאפיזיק!)

וואָס אַנבאלאַנט דעם טעלעפאָן, איז דער הויפט, „פירער“ פון די טעלע-פאָן-קאָמוניקאציעס ביים מיליטערבעפעלסהאַבער, באאויפטראַגט געוואָרן צו טאָן דאָס נויטיקע. אָט איז די איבערזעצונג פון זיין בריוו:

3 טער יולי 1942.

צום גענעראל-סעקרעטאַר פון פ. ט. מ.

צו דער אויפמערקזאַמקייט פון ה' קאָמענדאַנט בייגאַרן

פ א ר י ז

אין די ראמען פון די מאסנאמען, וועלכע זענען אָנגענומען געוואָרן קעגן די יידן — וועט דאָס באַנוצן זיך מיט טעלעפאָן-אפאָראַטן זיין, פון איצט אָן, פאר-ווערט פאר יידן.

איר ווערט געבעטן איבערצוגעבן אין די קאָמפּעטענטע אָפ-טיילונגען פון פ. ט. מ. די פאָלגנדיקע אינסטרקציעס:

(1) די טעלעפאָנישע אפאָראַטן פון אלע יידישע אַבאָנענטן דאַרפן גלייך אָפגעשרויפט און צוגענומען ווערן. דאָס איז נוגע אויך די יידן דאָקטוירים, וועטערינאַרן, אפטייקערס, הייבאָמס און אַנ-דערע ענלעכע פראָפעסיעס, ווי אויך יידן אויסלענדער.

(2) די יידישע אונטערגעמונגען, וועלכע זענען באַזעצט מיט

אדיאניזירונג-אדמיניסטראטאָרן, וועלן קאָנען ווייטער האַלטן זייערע
טעלעפאָנישע אַפּאַראַטן. די דאָזיקע אַפּאַראַטן דאַרפן דעקלאַרירט
ווערן אויפן נאָמען פון די פּראָוויזאָרישע אַדמיניסטראַטאָרן און עס
וועט זיין פאַרבאָטן פאַר די יידן זיך מיט זיי צו באַנוצן.
3) די אינסטאַלאַציעס פון נייע טעלעפאָנישע ליניעס, וועלן
מער נישט דערלויבט ווערן פאַר יידן.

4) דאָס באַנוצן זיך מיט עפנטלעכע טעלעפאָנישע קאַבינעס
און האַלב-עפנטלעכע, וועלכע זענען נישט קיין זשעטאָן-אַפּאַראַטן
און וועמענס געברויך קאָן אין רעזולטאַט, קאָנטראַלירט ווערן (אַפּ-
צאָל פון קאָמוניקאַציע-פּרייז אין אַ פּאַסט-ביוראָ, אַ הילפּס-פּאַסט,
אַדער צו אַן אַגענט פון דער ג. ט. ט.), וועט פון היינט אָן, פאַר-
באָטן זיין פאַר יידן.

ביטע פאַנאָדערשיקן די קאָפּיעס פון אינסטרוקציע-טעקסט.

קערטטען: אונטערגעשריבן:

נאַכריכטענפירער

אַבער דאָ איז שוין די זאַך נישט צוגעגאַנגען אזוי גלאַט. מיר דערמאָנען
זיך, אפּשר, אין דעם באַשיידענעם שטייער-צאָלער פון אַמאָליקע צייטן, וועל-
כער זייענדיק זיך שוין מיאש צו געפינען פאַר זיך אַנדערע כיכוד-מיטלען, האָט
זיך באַשמעלט וויזיט-קאַרטן מיטן פּאָלגנדיקן טיטל: „ה' איקס... גאָד-אַבאַגענט".
אין 1942, האָט דער פּאַסט צו זיין אַן אבאָנירטער אין דער טעלעפאָן-קאַמפּאַני
— געהייסן אַ גלאָריע-טיטל, וואָס האָט געפּאָדערט דאָס צושטעלן פון אַ ראַסן-
צייגעניש. אַ גבית-עדות, דער דאָזיקער בריוו מצד דעם גענעראַל-קאָמיסאַר פאַר
יידישע פּראָגן, צום מיניסטעריום פון 9. ט. ט. :

דעם 21'טן יוני 1943.

קאַבינעט נומער 43—8.343

דער גענעראַל-קאָמיסאַר פאַר יידישע פּראָגן

צום

ה' מיניסטער שטאַטסיסעקרעטאַר
ביי דער אינדוסטריעלער פּראָדוקציע און קאָמוניקאַציע
גענעראַל-סיסעקרעטאַר
פון פּאַסט, טעלעגראַף און טעלעפאָן
דירעקציע פון טעלעקאָמוניקאַציעס
(ערשטער ביוראָ)

נוין: פאַרבאָט פאַר די יידן זיך צו באַנוצן מיט די טעלעפאָנישע
קאָמוניקאַציע-ליניעס.

רעפערענצן: אייער בריוו פון 18-טן יוני 1943, נומער 1.376 תו.

איך בין בארייט איך צו פארלייכטערן די אויספירונג פון די אינסטרוקציעס, וועלכע איר האָט באַקומען, אָבער צוגלייך מיט דעם ה' פּאָליציי־רעפּעקט און צוליב דיזעלכע מאַטיוון, קען איך איך צושטעלן אויסקינפטן וועגן ראַסע־אַנגעהערקייט בלויז פאַר פּער־זאָנען און גרופּירונגען, וועלכע זענען נאָמענטלעך באַצייכנט, פון וועלכע איך פאַרשטיי גאַנץ גוט, אַז איר זענט נישט אימשטאַנד מיר צו קאָמוניקירן די ליסטע.

דערביבער, כדי צו באַזייטיקן די שוועריקייט, זע איך בלויז די פּאָלגנדיקע צוויי לייזונגען, וועלכע וועלן זיך דאַרפן דערנאַנצן איי־נע די אַנדערע:

(1) די דרינגנדיקסטע לייזונג איז — נאָך אַן אַנטשפּרעכענדיקן אָפּמאַך מיט דער אָקופּאַציע־מאַכט — צו פאַרעפּנטלעכן אַן אויפּרוּף אין דער פרעסע און אין ראַדיאָ, אַז אַלע יידן, וועלכע פיגורירן אַלס טעלעפּאָן־אַבאַנענטן, זאָלן תּיכּף — כדי אויסצו־מיידין סאַנקציעס — אָנגעבן אַ ביטע וועגן אויסשטרייבן זיי, אָן שום אָפּלייג, פון דער אַבאַנענטן־ליסטע. אַן ענלעכע באַקאַנטמאַך כּונג איז דערשינען אין דער זעלבער דאַטע פון אייער בריוו, אינם ביולעטין פון גענעראַל־פאַרבאַנד פון די איזראַעליטן אין פּראַנק־רייך — א.ו. זש. י. 9. (זען דעם בייגעלייגטן נומער);

(2) צוליב קאָנטראַל־צוועקן, דאַרף מען פּאַנאַנדערשיקן צו אַלע אַבאַנענטן, אָן אויסנאַם, אַ דעקלאַראַציע־בוּיגן אונטערצושטרייבן, מיט דער אויפקלערונג פון זייער סיטואַציע אין שייכות מיט ראַסן־אַנגעהערקייט.

אין פאַל פון אַ ספּק, וועגן דער אָנגעהערקייט פון וועמען עס איז צו דער יידישער ראַסע, שטייען די אַמטן פון גענעראַל־קאָמיסאַריאַט צו אייער דינסט, כדי איך צוצושטעלן די אויס־קינפטן, וועלכע שטאַמען פון די דאָקומענטן אין זייער באַזיי.

פאַר דעם גענעראַל־קאָמיסאַריאַט און פ. א. :

דער דירעקטאָר פון קאָנטראַל איבערן א.ו. זש. י. 9.

(אונטערשריפט נישט־לעזבאַר)

נאָך אַלץ אין שייכות מיטן טעלעפּאָן, אָט איז נאָך אַ בריוו פון גענעראַל־קאָמיסאַר פאַר יידישע פּראַג, וועלכען עס איז כּדאי איבערצודרוקן. ער איז דאַטירט פון 20-טן יוני 1941, אַ דאַטע, בעת וועלכער די אַבערפּעלדקאָמענדאַנט טור פון דיזשאָן האָט שוין געהאַט געטראַכט וועגן אויסשטרייבן, אין זיין באַ־צירק, אַלע יידישע טעלעפּאָן־אַבאַנענטן; קסאוויע וואַלאַ איז ביי אַן אַנדער

מיינונג — ער זעט בעסער און פיל ווייטזעעוודיקער (נישט בחינם איז ער אן „עלטערער אַנטיסעמיט“). און זיין עפיסטל-בריוו איז א קונסט-ווערק פון פינצ-טערן הומאָר :

פאַר'ן דעם 20'טן יוני 1941.

**דער גענעראַל-קאָמיסאַר פאַר יידישע פּראָגן
צום פאַרשטייער פון מיליטערבעפעלס-האַבער
אין פּראָנקרייך**

**ביים קאָנטראָל-אַמט
פון די פּראָוויזאָרישע אַדמיניסטראַטאָרן**

איך בין אינפאָרמירט דורך דער גענעראַל-דעלעגאַציע פון דער פּראָנצווזישער רעגירונג, אַז די אָבערפעלקאָמענדאַטור פון די זשאָן האָט איינגעלאָרן דעם באַצירק-פאַרשטייער פון פ. ט. ט. אָפּ-צושאַפן דעם טעלעפאָן-געברויך פאַר אלע יידישע אַבאָנענטן. איך נעם מיר די דערלויבעניש אייך איבערצוגעבן די רע-פּלעקסן, וועלכע אייער באַשלוס רופט ביי מיר אַרויס.

מיר שיינט, אויבנאויפיק, אַז קודם-כל וועט עס זיך אויס-דרוקן אין אַ היזק פון די איינקונפטן אין די פּראָנצווזישע טעלע-פאָן-אַמטן און עס וועט אויך נישט גורם זיין צו קיין גרויסער פאַרמינערונג פון די קאָמוניקאַציעס צווישן יידן, ווייל די לעצטע וועלן שטענדיק האָבן די מעגלעכקייט צו טעלעפאָנירן פון אן עפנט-לעכן פּלאַץ, אָדער ביי זייערע אַרישע פּריינט.

דאַקעגן, שיינט מיר, אַז די פּראָנצווזישע אַדמיניסטראַציע וועט נאָך דערביי פאַרלירן — נישט זייענדיק אימשטאַנד צו האָבן די אויפזיכט איבער די דאָזיקע קאָמוניקאַציעס, אַ דאַנק דעם קאָנ-טראָל פון די געשפּרעכן-רשימות — אַ וויכטיק אינפאַרמאַציע-מיטל איבער די יידן-טראַקטאַציעס און איבער זייערע פּראָיעקטן.

איך דערלויב מיר אייך צו אינפאָרמירן מיין מיינונג, אין פאַל פון נויטווענדיקייט און איך וועל זיין זייער גליקלעך, אויב עס וועט אייך זיין מעגלעך, מיר צו מאַכן וויסן די אויספירן, וועלכע איר וועט וועלן דערפון אַרויסציען.

פאַר דעם גענעראַל-קאָמיסאַר :

דער קאַבינעט-דירעקטאָר
(אונטערשריפט אומלעזבאַר)

אַנדערע מאָסנאַמען זענען אין גאַנג :
... אָפּצוגעמען ביי די יידן זייער טאַבאַק-קאַרטע.

פאריז, דעם 15טן יוני 1942.

**דער מיליטערבעפעלסהאבער אין פראנקרייך
פראפאגאנדע־סעקציע
צום ס. ד. האופטשטורמפירער דאנקער
פאריז, אוועני פאש**

ענין: איינפירונג פון דער געלער לאמע.

מיטן צוועק צו פאפולאריזירן דאָס איינפירן פון דער געלער לאמע, א דאנק א ריי קאָאָרדינירטע אַקציעס, לייגט פאָר די גרופע פאר אַקטיווער פראָפאגאנדע פון דער פראָפאגאנדע־סעקציע, די פאָלגנדיקע מאָסנאַמען:

1) צוריקצוציען ביי די יידן, וועלכע געפינען זיך אין דער אַקופירטער זאָנע, זייער טאבאק־קארטע — לטובת די פראַנצויזישע קריגס־געפאָנגענע.

דער דאָזיקער שריט וועט זיכער האָבן גינסטיקע פאָלגן.

די גרופע האָט אויסגענוצט די געלעגנהייט ביי אַ שמועס מיט די הערן פון פראַנצויזישן אינפאָרמאַציע־מיניסטעריום, בכדי זיך צו באַקענען מיט זייער מיינונג וועגן דער אויבנדערמאָנטער פראָפאָגאָזיע. דער דאָזיקער פאָרשלאַג איז באַצייכנט געוואָרן אַלס זייער אַ געלונגענער פון פסיכאָלאָגישן שטאַנדפונקט און אַ וויכטיגער פון שטאַנדפונקט פון פראָפאגאנדע...

... פאַרבאָטן זיי זיך צו באַנוצן מיטן טעלעפאָן פון זייערע פריינט און צו פאָרן אויף אַ ביציקלעט:

פאריז, דעם 13טן אויגוסט 1942.

VII C

דער אינפאָרמאַטאָר 7 1 לייגט פאָר — אין רעזולטאַט פון פערזענלעכע באַבאַכטונגען — צו פאַרבאָטן אויף דער צוקונפֿט, פאָר אַלע יידן — צי זענען זיי אבאַגענטן אָדער נישט — דאָס באַ־נוצן זיך מיט פרוּוואַטע טעלעפאָן־אַפּאַראַטן.

ער לייגט אויך פאָר נישט צו דערלויבן די יידן זיך צו באַ־נוצן מיט ביציקלעטן.

... איינפירן ספעציעלע בענק פאַר יידישע קינדער (מיר וועלן זען, אַז קסאָר וויע וואַלאַ איז בכלל נישט געווען קעגן אָט דער מאָסנאַם):

דער מיליטערבעפעלסחאבער אין פראנקרייך אדמיניסטראטיווער גענעראל־שטאב

פאריז, דעם 28טן יאנואר 1942.

ענין: יידישע שול־קינדער.

באריכט־אָפגעבער: קוואאס ברונס.

1. נאָמע:

בעת דעם געשפרעך, וועלכער איז אָפגעהאלטן געוואָרן דעם 27טן יאנואר 1942, האָט דער גענעראל־קאָמיסאַר פאַר יידישע פראַגן, וואַלאַ, געענטפערט אויף אַ ריי פראַגן, אין דעם זין פון דער נאָמע פון 15טן יאנואר 1942.

וואַלאַ האָט דערקלערט, אַז די מאָסנאַמען וועגן סעגרעגירן די יידישע קינדער פון די פּאַלקס־שולן, וועלן צום ערשט אָנגע־ווענדט ווערן אין אַלזשיר. לויט די רעזולטאַטן, וועלכע וועלן זיך דאָרטן באַקומען, וועט מען קאָנען אין אַכט נעמען דאָס איינפירן פון די דאָזיקע מאָסנאַמען אין דער פראַנצויזישער מעטראָפּאָליע.

2. איבערגעבן דער גרופע 4 צוליב אינפארמאציע־צוועקן.

3. נאָכאַמאָל פאַרשטעלן צום באַטראַכטן דעם 15טן מערץ 1942 (אַ נייער פאַרוויד).

צוגעשריבענע נאָמע:

פאַרצושטעלן דעם 3טן יוני 1942.

אונטערשריפט אומלעזבאַר.

אָבער עס איז שוין נישט נויטיק צו גיין ווייטער. די געלע לאַמע, מיט דער נאַנצער ריי פון אירע פיינלעכע פּאַלגן, האָט שוין — לויט דער מיינונג פון די דייטשן — גענוג געהאַט פאַרבאָרייט דעם באַדן אויף די ענטגילטיקע מאָס־נאַמען. דעם 15טן יולי 1942, האָבן זיי אָרגאַניזירט די גרעסטע יאַגד אויף מענטשן, וואָס די געשיכטע פון פראַנקרייך האָט ווען עס איז געהאַט צו פאַר־צייכענען. איבער דעם אַריינגאַנג פון וועלאַדראָם ד'היווער, בולוואַר דע גרענעל אין פאריז, דערמאָנט אונז דערין דער אַנדענק־טאָול מיט דער פּאַלגנדיקער אויפשריפט:

דעם 16-טן יולי 1942

דרייסיק טויזנט מענער, פרויען און יידישע קינדער,
קרבנות פון די ראסן־פארפאלגונגען,
זענען פארשפארט געוואָרן אין דעם אָרט
אויפן באַפעל פון נאַצישן אָקופאַנט.
און, פאַנאַדערנעשיידט איינער פון צווייטן,
זענע זיי דעפּאָרטירט געוואָרן קיין דייטשלאַנד
אין די אויסראַטונגס־לאַגערן.
פרייע מענטשן! געדענקט אין דעם!

אָפּוויכונגען פון טראַגן די געלע לאַמע

בלויבט איבער צו מאַכן אַן איבערויכט איבער די פּאַלן פון יידן, וועלכע
זענען באַפרייט געוואָרן פון טראַגן די געלע לאַמע. דער דאָזיקער פונקט איז גע-
ווען פּאַרויסגעזען אין די אַלגעמיינע אינסטרוקציעס פון 1-טן יוני 1942:

אין פּאַל פון באַזונדערע אומשטענדן, לטובת די אינטערעסן
פון רייך, קענען פּאַרויסגעזען ווערן אָפּוויכונגען בנוגע דער פּאַר-
אָרדענונג, אין איזאָלירטע פּאַלן, אָבער דאָס דאַרף נישט אַרויס-
דרינגען פון דעם פּאַרדענונגס־טעקסט.

פאַררופנדיק זיך אויף אָט דעם טעקסט, האָט דער מאַרשאַל פּעטען, פון זיין
זייט, אינטערווענירט: דער פּאַלגנדיקער כּריוו איז אַדרעסירט געוואָרן צו דע

ווישי, דעם 12-טן יוני 1942.

מיין ליבער אַמבאַסאַדאָר,

מיין אויפּמערקזאַמקייט איז מערערע מאָל געצויגן געוואָרן
אויף דער פּיינלעכער סיטואַציע, וועלכע זאָל זיך האָבן געשאַפן
אין פּיל פּראַנציוזישע היימען; די נייעסטע פּאַרדענונג מצד
דער אָקופאַציע־מאַכט, וועגן דעם איינפירן דאָס טראַגן פון אַ ספּע-
ציעלן אָפּצייכן פאַר די יידן, איז אָנגעווענדעט געוואָרן, אָן דער
מעגלעכקייט פון צוטיילן נאַטירלעכע און נויטיקע דיסקרימינאַציעס.

איך בין איבערצייגט, אז די הויכע דייטשע אויטאָריטעטן פאַרשטייען אויסגעצייכנט פון זיך אַליין, אז געוויסע אויסנאַמען זענען אומבאַדינגט נויטיק; אַנב, איז וועגן דעם דערמאָנט אינם טעקסט פון דער אַכטער פאַרשריפט. און דאָס זעט זיך מיר אויס נויטיק, בכדי גערעכטע מאָסנאַמען, וועלכע זענען אָנגענומען גע- וואָרן קעגן די יידן, זאָלן פאַרשטאַנען ווערן און אַקצעפּטירט ווערן דורך די פראַנצויזן. בעט איך איך, דעריבער, דרינגנדי, אז ער זאָל באַוויליקן צו נעמען אין באַטראַכט די מיינונג, וועלכע איר וועט אים, פון מיין זייט, פאַרשטעלן, בכדי דער ה' קאָמיסאַר פאַר יידי- שע פראַגן זאָל קענען ווי צום שנעלסטן באַקומען די מעגלעכקייט, צו רעגולירן — אַ דאַנק אינדיווידועלע און אויסנאַמלעכע שריט — געוויסע באַזונדערס פיינלעכע סיטואַציעס, וועלכע וועלן אונז אָנגעוויזן ווערן.

גלויבט, מיין ליבער אַמבאַסאַדאָר, אין אונזערע בעסטע געפילן.

אונטערגעשריבן: פ. פּעטיען

„גערעכטע מאָסנאַמען קעגן די יידן!“ דער מאַרשאַל איז געווען אַ מאָנ- טער פון צביעות. ער, וועלכער האָט בנוגע מאָסנאַמען פון אַ פיל אומשעדלעכערן כאַראַקטער, וואָס זענען אויסגעאַרבעט געוואָרן אין הערבסט 1941, דורך קס. וואַלאַ (1) — געשריבן דורך דעם שעה פון זיין ציווילן קאַבינעט:

איך האָב נישט געהאַט קיין צייט פערזענלעך צו באַטראַכטן די פראַגע, אָבער דאָס ווייניקע וואָס איך ווייס פון דעם, וואָס איר האָט מיר געזאָגט דאָס וואָס איך האָב געלעזט... האָט מיך דער- שטוינט. די דאָזיקע אַלע פראַגן זענען צו ערנסט און צו דעליקאַט און קענען גורם זיין צו פאַרלעצן געוויסע גאָר הויכע ווערטן און אַפּשאַצונגען...

און וועלכער האָט זיך אויסבאַהאַלטן אונטער דער „מיינונג פון זיין קאַנפּעסאָר“, בעת אין הערבסט 1943, האָבן די דייטשן געפאַדערט פון אים דאָס צושטעלן צו- גאַב-טראַנספּאָרטן פון יידן.

ווי אזוי עס זאָל נישט זיין, דורך דער פאַרמיטלונג פון דע ברינגאָן, האָט דער מאַרשאַל באַקומען דריי אויסנאַמען לטובת „פרויען פון אַריער“, וואָס האָבן אָנ- געהערט צו דער הויכער געזעלשאַפט (2). אויפן סמך פון אַ נאָמע פון 18-טן יור ני, זענען אַנדערע דריי פאַלן דיסקוטירט געוואָרן, בעת אַ זיצונג אין דער דריי

(1) — פראַיעקט פון קאָנסטיטואירן דעם א. זש. י. 9.

(2) — די גרעפין דאַראַמאַן, די מאַרקיוז פון שאַטעלר-לאַבאַ, און אַ דריטער פאַל, איבער וועלכן מיר האָבן נישט קיין איינצלהייטן.

משער אמבאסאדע, צווישן אבעטץ, צייטשעל און מיניסטער ראהן פון איין זייט, און אָבערג, קנאַכען און דעם שטורמבאָנפירער האַגען, פון דער צווייטער זייט :

... מען איז שפעטער צוגעטרעטן צו רעדן איבער דער נאָמע פון פראַנצויזישן מלוכה־שעה וועגן די אָפּווייכונגען פון דער אַכטער פאַראַרדענונג.

אויף דער פראַגע פון דעם ט. ס. בריגאדעפירער אָבערג, וועל־כע עס זענען די יידן, וועלכע דאַרפן באַפרייט ווערן פון דער לאַמע, אין די אינטערעסן פון דריטן רייך, זענען אַרויסגערוקט געוואָרן פאַלגנדיקע נעמען :

- (1) די פרוי פון פאַרשטאַרבענעם פילאָזאָף, בערגסאָן ;
- (2) די פרוי פון שריפטשטעלער דע י. אויב עס וועט זיך באַשטעטיקן, אַז זי איז אַ יידישקע.
- (3) די פרוי פון שריפטשטעלער קאַלעט (!!!) — (מעקסטור־על).

אויף דער פראַגע פון ט. ס. בריגאדעפירער אָבערג, צי די אויסנאַמען דאַרפן אויך חל זיין אויף מאַדאם דע ברינאָן, האָט דער אמבאסאדאָר אַבעטץ געענטפערט, אַז ער האָט מערערע מאָל גע'עצה'ט דע ברינאָן, אַז ער זאָל זיך גטן, ווייל אין דער ווירק־לעבקיט, איז ער קיינמאָל נישט געווען פאַרהייראַט מיט זיין יידי־שער פרוי. דער אמבאסאדאָר האָט פאַרזיכערט, אַז ער האָט מער נישט פאַרצולייגן קיין שום אָפּווייכונגען.

צום סוף, זענען די אויסנאַם־פאַלן געווען גאָר זעלטענע. איבעריקנס, אָט איז דער באַריכט פון רעטהקע, דאַנקערס אַדיוטאַנט, וועלכן ער שיקט צו קנאַ־כען, אין שייכות דערמיט :

פאַרזי, דעם 25טן אויגוסט 1942.

פ א ר ט ר ו י ל ע ך

אויסנאַמען פון טראַגן די לאַטע

בלויז אין זעלטענע און באמת־דרינגנדיקע פאַלן, האָט מען זיך באַנוצט מיט דער מעגלעכקייט צו באַפרייען די יידן פון טראַגן די לאַטע. עס האַנדלט זיך וועגן :

- (א) מאַדאם דע ברינאָן, געבוירן פראַנק ;
- (ב) דריי אויסנאַמען, וועלכע זענען געבעטן געוואָרן דורכן מאַרשאַל פעטען ;

ג) אכט פאלן, וועלכע האָבן זיך גענויטיקט אין די אויס-
נאַמען, צוליב דרינגנדיקע עקאָנאָמישע מאָטיוון.

ד) זיבן אויסנאַמען אויף דער ביטע פון א. ס. ט. ;

ה) זעקס אויסנאַמען פאַר יידן, וואָס אַרבעטן מיט מיט דער
אַנטי־יידישער פּאָליציי.

ו) איין אויסנאַם אויף דער ווענדונג פון ביוראָ 6 נומער 1.
סערטיפיקאַטן, גילטיקע ביזן 31-טן אויגוסט 1942, זענען
אַרויסגעגעבן געוואָרן אין אַלע אויבן־אויסגערעכנטע פּאַלן. עס ווערט
פּראָיעקטירט, זיי צו פּאַרלענגערן אויף אַ נייעם דויער פון דריי
מאָנאַטן.

אונטערנעשריבן : רעטהקע

די באַדייטינג פון : „דרינגנדיקע עקאָנאָמישע מאָטיוון“ מיינט צו זאָגן, אַז
דער פּאַראַינטערעסירטער — הויפטזאַכלעך אין דער ראַל פון אַן אַגענט, אָדער
פּאַרמיטלער, האָט געאַרבעט פאַר איינעם פון די אומצויליקע דייטשע האַנדלס-
ביוראָס אין פּאַריז. די א. ס. ט. אַבווערשטעלע) איז געווען דער אַמט פון קעגן-
שפּיאָנאַזש, דער ביוראָ 6 נומער 1 איז געווען אַן אויסקינפּטן־אַפּטיילונג פון
דער ס. ד. די פּאַלן (ד, ה) און ו) זענען אַלזאָ נוגע פּאָליציי־אינדיקאַטאָרן, ווע-
מענס גרעסטע טייל איז, אַנגב, אַרעסטירט און דעפּאָרטירט געוואָרן דורך די
דייטשן נופּא. אַנדערע, ווי דער פּאַרעטער מאָרים לאָפּאַטקא, זענען אַרעסטירט
געוואָרן אין פּאַריז נאָך דער באַפּרייאונג און באַקומען זייער שטראַף.

אַט איז דער נוסח פון אַן אויסנאַם־צייגעניש :

**דער קאָמענדאַנט פון דער סיפּאָ
און פון דער ס. ד. אין דעם סעקטאָר
פון מיליטער־בעפעלס־האַבער אין פּראַנקרייך**

פּאַריז, דעם 13 יולי 1942.

צ י י ג ע נ י ש

עס ווערט באַשטעטיקט דורך דעם קעגנווערטיקן, אַז מאַדאַם
דע ברינאַן, געבוירן פּראַנק, זשאַן־לואיזע, געבוירן דעם 23-טן
אַפּריל 1896 אין פּאַריז, וואוינט איצטער אין שאַטאָ לאַ שאַסאָן,
נעבן פעללעטען (קרעז), איז באַפּרייט פון איצטער אָן ביזן 31-טן
אויגוסט 1942 איינשליסלעך, פון דער פּאַראַרדענונג אָנגענומען
דורכן אַכטן דעקרעט, בנוגע די אַנטי־יידישע מאָסנאַמען פון 29-טן

מאי 1942 פון טראָגן די געלע לאַטע, ביז אַ פּוּלשטענדיקער אויפֿ-
קלערונג וועגן איר אָפּשטאַמונג.

פּאַרן ס. ט. שטורמבאַנפירער
(אונטערשריפט אומלעזבאַר)

ב א מ ע ר ק ו נ ג ע ן :

(1) געגעבן דעם 13-טן יולי צום שטורמבאַנפירער האַגען,
וועלכער וועט זיך אַליין פאַרנעמען מיטן איבערשיקן אים און וועט
אדורכפירן די אַנקעטע.
(2) צום קלאַסירן: „אָפּווייכונגען פון טראָגן די געלע לאַטע“.

די גרעסטע טייל פון די בקשות וועגן די באַפרייאונגען פון טראָגן די לאַטע,
צי עס זאָל זיך האָבן געהאַנדלט וועגן אינדיווידועלע ווענדונגען, אָדער וועגן
אַדמיניסטראַטיווע אינטערווענצן, זענען — מיר חרן עס איבער — אָפּגע-
וואָרפן געוואָרן. אזוי אויך די בקשה פון קאַלאַנעל סימאָנען, קאָמענדאַנט פון
דעם רעגיימענט פון סאַפּערן־פייערלעשער, וועלכער האָט זיך געווענדעט לטובת
זיינע 28 יידישע אונטערגעאָרדנטע:

פּאַרז, דעם 15טן יוני 1942.

דער הויפט־שעף פון די ס. ב. און פון דער פּאַליציי
צו דער קאַלאַנעל סימאָנען,
קאָמענדאַנט פון רעגיימענט פון סאַפּערן־פייערלעשער
אין פּאַרז

רעפּערענץ: אייער בריוו פון 2-טן יוני 1942, נומער 234 קאל. ס.

אין אייער בריוו, וועלכער ווערט דערמאָנט אין דער רעפּע-
רענץ, בעט איר אונז צו באַפרייען 28 קאַפּאַראַלן און סאַפּערן יידן
פון דער רעזערוו, וואָס דינען אין רעגיימענט פון סאַפּערן־פיייער-
לעשער אין פּאַרז — פון טראָגן דעם יידישן אָפּצייכן.

איך קען נישט אַנטקעגן־קומען אָט דער בקשה. אַלע יידישע
אָפּשטאַמיקע, וועלכע פאַלן אַרונטער אונטער דער פּאַראַרדענונג
פון 29-טן מאי 1942, מוזן תיכף און אָן שום אָפּלייג, אַנטון די
לאַטע.

אונטערגעשריבן: אָבערג

ס. ט. בריגאָדעפירער

און גענעראַל־מאַיאָר פון דער פּאַליציי

אויף צו פארענדיקן, אָט איז אַ קורטעלין-כילדל: צווישן די אויסנאַם־פּאַלן צוליב „עקאָנאָמישע מאַטיוון“, געפינען מיר דעם ענין האַפּטשטורמפירער זשאָד זעף ווילבערגער. אויפן סמך פון אַ ראַפּאָרט, וואָס איז רעדאַגירט געוואָרן דעם 11טן פעברואַר 1943 דורך אייכמאַנען פּערזענלעך:

ווילבערגער איז געוואָרן באַאויפטראַגט אין 1940 דורכן גאָר לייטער פון הויכן־דאָנאַו, צו מאַכן פאַרשידענע איינקויפן פאַר דער פּראָווינץ פון הויכן־דאָנאַו. צום אָנפאַנג, האָט זיין אויפפירונג נישט דערוועקט קיין שום פאַרוואַרף.

פונדעסטוועגן, זעצט ווייטער פאַר אייכמאַנס באַריכט:

... עס איז שפּעטער פּעסטיגעשטעלט געוואָרן, אז אין זיין אַקט טיוויטעט האָבן אים אַרויסגעהאַלפן צוויי אינטענראַלע יידן (פּאַלל־יודען), וועמענס אָנגעהערקייט צו דער יידישער ראַסע איז אים געווען באַקאַנט. זייערע באַצויאונגען זענען צום סוף געוואָרן אַזעל־כע, אַז ער איז פּולשטענדיק אַרונטערגעפאַלן אונטער זייער איינ־פּלוס. מיטן ציל, כדי די יידן זאָלן נישט באַאומראַויקט ווערן אין דער אויספירונג פון זייער אַקטיוויטעט, האָט ווילבערגער זיי פּער־זענלעך אויסגעשטעלט סערטיפיקאַטן, וועלכע באַפרייען זיי פון טראַגן די געלע לאַטע. די דאָזיקע סערטיפיקאַטן האָבן אַנטהאַלטן פּאַלגנדיקע צושריפט:

„די קעגנזעטיקע צייגענישן זענען אויסגעשטעלט געוואָרן מיט דער באַשטעטיקונג פון ס. ד.־ביוראָ, סעקציע 6 ב.“.

אין הסכם מיט די אָנווייזונגען פון ראַט באַדאָ, פון דער דריי טשער אַמבאַסאַדע אין פאַריז, האָט זיך ווילבערגער — אָן דעם וויסן פון דעם לעצטן — באַזאָרגט אין זיין ביוראָ מיט די אַנט־שפּרעכנדיקע פּאַרמולאַרן. עס איז צו באַמערקן, אז ווילבערגער האָט איבערגעגעבן די סערטיפיקאַטן צו די יידן אין אַ געבורטס־טאָג פון איינעם פון זיי, צוגעבנדיק דערביי, אז דאָס איז זיין שענ־סטער געבורטס־טאָג־פּרעזענט.

ווילבערגער האָט זיך אויך געשטעלט אין אינטימע פאַר־בינדונגען מיט דער פּראַנצויזין ע. ס. ... (א יידישקע), יינגער פון אים מיט 30 יאָר. ער האָט זי געמאַכט פאַר זיין סעקרעטאַרין און האָט אַלע זיינע געשעפטן אָנפאַרטרויט דער לעצטער, צוזאַמען מיט די צוויי יידן. צום סוף איז ער צוריקגערופן געוואָרן קיין פאַריז און איינגעזעצט אין לינץ.

מען בעט נאָכצוקאָנטראָלירן, צי די סערטיפיקאַטן, וועגן וועל־כע עס רעדט זיך דאָ, זענען טאַקע אַרויסגעגעבן געוואָרן מיט דער באַשטעטיקונג פון דער סעקציע.

אונטערגעשריבן: אייכמאַן

DER MILITÄRBEFEHLSHABER IN FRANKREICH
PROPAGANDA-ABTEILUNG
PROPAGANDA-STAFFEL PARIS

PARIS, DEN 5.6.1942
81, Champs-Élysées
Tel. ELYSées 16-07

Kategorie: A.P.
Tab. Nr.:
Bef.: Einführung des Judensterns
Datum:

An den
Befehlshaber der Sicherheitspolizei und
des S.D. im Bereich des
Militärbefehlshabers Frankreich
P a r i s
Avenue Foch

Dr. Baumgarten
Cdt. Det. a. d. S.
Kriegs. T. 1000
5 JUN 1942
12 1 1

Sybil
A. 1000

Nach stündlich einlaufenden Berichten betreiben gaulistische und kommunistische Kreise eine massive Propaganda, um am kommenden Sonntag Unruhen zu erzeugen. Es sind Richtlinien ausgegeben worden, dass vor allem auf den grossen Boulevards die mit Judensternen gekennzeichneten Juden mit Sympathieumgehungen bestraft werden sollen. Weiterhin ist geplant - in einem früheren Bericht wurden schon darauf hingewiesen - dass gaulistische und kommunistische eingestellte Nichtjuden ebenfalls mit gelben Sternen versehen werden sollen, die nicht mit der Bezeichnung Jude, sondern mit dem Namen französischer Provinzen versehen sind. Itgetlich sollen in gaulistischen Familien eifrig entsprechende gelbe Sterne genäht werden. Auch soll geplant sein die Einführung des Judensterns dadurch lächerlich zu machen, dass die Juden nicht nur einen Stern, sondern auf dem Anzug möglichst viele Sterne tragen.

Auf Grund der einlaufenden Meldungen erscheint es notwendig, dass

DER ANTRAGE
PROPA
PROPAG

Für kommenden Sonntag weitgehende polizeiliche Sicherheitsmassnahmen getroffen werden.

Es ist notwendig, rücklos jede Beifallskundgebung sozialistischer und kommunistischer Elemente zu unterdrücken und die Träger von "falschen" Judensternen zu verhaften und entsprechend zu bestrafen. Es wäre ausserordentlich heilsam, verhaftete Elemente dieser Art mit dem nächsten Schub nach dem Osten zu deportieren. Unter Umständen empfiehlt es sich auch, für kommenden Sonntag den Juden überhaupt das Betreten bestimmter Strassen, wie Champs-Élysées, grosse Boulevards, rue de Rivoli und bestimmte Plätze zu untersagen. Als Zentrum möglicher Unruhen muss das Gebiet zwischen Madeleine und Place de la Nation angesehen werden.

Hauptmann d. Staffelführer

Handwritten initials

פאקסימיליע פונם ראפארט פון דער „פראפאגאנדע-סעקציע פאריז“, ציטירט זייט 78.

די געלער לאמע און די נישט-יידן

פסיכאלאגישע פארבארימונג

די דייטשע אומרואיקייט

און איצטער, לאָמיר צוטערען צו באַטראַכטן די רעאַקציע מצד דער פראַנצויזישער עפנטלעכקייט.

מיט אָט דער רעאַקציע האָט זיך די אָקופאַציע-מאַכט געהאַט באַשעפטיקט נאָך נאָר פון פּאַרוויס. דעם 17-טן מאי 1942, האָט זיך דאַנעקער נאַכגעפרעגט ביי זיין קאַלעגע פון האַאַג (מיר דערמאָנען דאָ, אז דער אָפּצייכן איז אין ניר דערלאַנד איינגעפירט געוואָרן אין אַפּריל 1942):

דאָס באַצייכענען די יידן רוקט אָן אין פראַנקרייך. דעריבער וועל איך אויך זיין זייער דאַנקבאַר, אויב איר וועט מיר צושיקן אַ באַריכט, וואָס זאָל מיך אינפאָרמירן וועגן דער רעאַקציע מצד די יידן, מצד דער נישטיידישער באַפעלקערונג און, באַזונדערס, מצד די אַרבעטער, געבנדיק מיר נליכצייטיק אַ בילד וועגן די פּרע-ווענטיווע און דירעקטע מאַסנאַמען, וועלכע איר האָט אונטערגענומען.

דער „אינפאָרמאַציע-באַריכט“, וועלכן דאַנעקער האָט באַקומען מיט עטלעך כּע טעג שפּעטער, איז אויף אזוי ווייט אינטערעסאַנט, אז נישט-קוקנדיק אויף זיין צוּלאַנגן טעקסט, וועלן מיר אים דאָ אינגאַנצן ציטירן. ער ברענגט בולט אַרויס די נאָבעלע רעאַקציע פון דער האַלענדישער באַפעלקערונג, ווי אויך די צביעותדיקע און בהדרגהדיקע נאַצישע טאַקטיק.

האַאַג, דעם 8טן יוני 1942.

דאָס איינפירן פון דער געלער לאַמע אין האַלאַנד, איז הייס באַגריסט געוואָרן דורך אַלע פּראָ-דייטשע האַלענדרער. אין די פּינטלעכע קרייזן, און הויפטזאַכלעך אין די רעליגיעזע קרייזן, האָט די דאָזיקע דערשיינונג אַרויסגערוּפּן, ווי עס איז אַנב,

געווען צו דערווארטן — א שארפע עמפערונג אין באצוג צו דער אקאדעמיע-מאכט און אן אלגעמיינעם מיטגעפיל לגבי די יידן. די דאזיקע מאסנאם איז באטראכט געוואָרן, ווי אַ נייע אַרײַנמישונג אין די רעכט פון דער האָלענדישער אויבער-הערשאַפט, און דאָס אַפצײכענען די יידן איז באַצײכנט געוואָרן ווי אַ שאַנדע פאַר דעם גאַנצן האָלענדישן פּאָלק. אפילו אין די נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישע קרייזן פון נידערלאַנד, איז די דאָזיקע מאַסנאָם, אין אָנהױב, נישט אינגאַנצן פאַרשטאַנען געוואָרן. עפנטלעך, און הױפּטזאַכלעך, אין עפנטלעכן טראַנספּאַרט־וועגן — האָט מען געקענט זײער אָפט באַ-אַבאַכטן, אַז די אָפּגעצײכנטע יידן זענען דורך די האָלענדער באַ-האַנדלט געוואָרן מיט אַן אַבזײכטלעכער פּרײַנטלעכקײט און העפֿ-לעכקײט. אין די ערשטע טעג, האָבן די האָלענדער אויסגעדרוקט זײער סײַמפּאַטיע לגבי די יידן, אָנטוענדיק אויף זײך אַלײן אַן אמתע אָדער אײמיטירטע לאַטע. די ענערגישע מאַסנאַמען קעגן די יידן, וועלכע האָבן נישט געטראָגן די לאַטע, ווי אויך קעגן די דערמאָנטע פּערזאָנען — האָבן אין אַ געוויסער מאָס, באַרואיקט די געמיטער, און נאָך מער צוליב דעם, וואָס די דײַטשע און די האָלענדישע פּרעסע האָבן זײך אויפּסניי אָנגעהויבן צו באַשעפּטיקן מיט דער פּראַגע, ווי אַזױ צוצופאַסן די אָנווענדונג צו די יידן. די אָנגעהע-ריקע צו דער יידישער ראַסע, וועלכע האָבן אין אָנהױב, געטראָגן די לאַטע מיט שטאַלץ — זענען אינצױווישנצײט געוואָרן מער פּאַר-זיכטיק, ווייל זײ האָבן מורא געהאַט פאַר נײע שרײַט מצד דער אַקאדעמיע־מאַכט. די יידן, וועלכע טראָגן נישט די געלע לאַטע, ווערן תיכּף אַרעסטירט: מיר האָבן געפּאָדערט זײער איבערפירן אין קאַנ-צענטראַציע־לאַגער פון מאַטהאַוזען. די נישט־יידן, וועלכע טראָגן די לאַטע, ווערן אײנגעשפּאַרט אויף זעקס וואָכן און ווערן שפּעטער באַפּרײט, נאָך אַן ענערגישער וואַרענונג (1).

נייע אַנטי־יידישע מאַסנאַמען זענען פּאַרויסגעזען אויף הײַנ-טיקער וואָך; די מאַסנאַמען, וועלכע זענען פּראַקטיש געוואָרן רעאַ-ליזירבאַר, זײנט עס איז אײנגעפירט געוואָרן די געלע לאַטע, זע-נען נעמלעך:

(1) אַ פּאַראַרדענונג וועגן קאַנטאַקט מיטן פּובליקום: אויס-נאַם־צושטאַנד, פּאַרבאָט זײך צו באַנוצן מיט אַלערלײ עפּנטלעכן

(1) צו פאַרגלײכן די דאָזיקע האָלענדישע אײַנשטימיקייט מיטן פּאַל פון דענעמאַרק. אין אַט דעם קלײנעם צפון־לענדל, איז די געלע לאַטע קײנמאַל נישט אײַנגעפירט געוואָרן. דער קעניג קריסטיאַן דער 10־טער האָט זײך געשטעלט בראש פון דער פּאַלקס־אַפּאַזיציע, דערקלערנ-דיק אַז — פּאַרן ערגסטן פּאַל — וועט ער זײן דער ערשטער אַנצוטאָגן די געלע לאַטע. און די דײַטשן האָבן דאָס געמוזט אויפּגעבן.

און פרוואטן טראנספארט-וועזן (א חוץ מיט ביציקלעטן, וועלכע זענען דערלויבט אין אמסטערדאם), פארבאט זיך צו באנוצן מיט טעלעפאָנען און צו באַזוכן נישטידישע ראַזיר-אַנשטאַלטן.

(2) אַ פאַראַרדענונג, אַרױפצולױגן אַ ספּעציעלן שטעמפל אויף די באַשפּױזונגס-קאַרטן פּון די יידן. אין יעדער פּראָױניץ, זענען די מאַנאַזיען, די קױפּס-שעהן און די סכּומים סחורות אונטערגעװאָרפן אַ ספּעציעלער רעגלעמענטירונג.

(3) אַ פאַראַרדענונג, װאָס פאַרבאָט פאַר די יידן די פּאָלגנ-דיקע פּראָפּעסיעס: קאָמיסאַרן-ליציטאַטאָרן, הלואה-געבער, דראַג-גיסטן, װעגװױזער, עקספּערטן-בוכהאַלטערס, מאַסירער און הענדר-לער אויף מערק און ירידים.

אונטערגעשריבן: צאָנפֿף

אין זיין בריוו פון 27-טן מאי 1942, האָט דאַנקער גערעדט װעגן „פרע-װענטיווע און דירעקטע מאַסנאַמען“. די „פרעװענטיווע“ מאַסנאַמען װערן איבער-געגעבן צום באַטראַכטן אין פּראַנקרייך, פון אָנהױב מאי. דער מיליטערבעפּלעס-האַבער אין פּראַנקרייך פאַרנעמט זיך דערמיט פּערזענלעך און זיין אַדמיניסטראַטיווער גענעראַל-שטאַב זוכט צונויפצוזאַמלען די מאַטעריאַלן. צו דעם צװעק, װענדעט ער זיך צו דער מיליטערישער זשאַנדאַרמערע:

דער מיליטערבעפּלעס-האַבער אין פּראַנקרייך

אַדמיניסטראַטיווער גענעראַל-שטאַב

פאַרײ, דעם 13-טן מאי 1942.

האַטעל „מאַזשעסטיק“, 19, אַװעני קלעבער

צום דירעקטאָר פון דער מיליטערישער פּאָליציי

פ א ר י ז

נאָך דעם הױנטיקן חודש, װעט דער מיליטערבעפּלעס-האַבער פאַרעפּנטלעכן אַ פאַראַרדענונג װעגן דעם אָפּצױכן פאַר די יידן. עס איז נױטיק צו שאַפן אַן אומבאַדינגטע פאַרשטענדעניש לכּבּי אָט דער פאַראַרדענונג, בײַ דער פּראַנצױזישער באַפּעלקער-רונג, מיט דער הילף פון פּראָפּאַגאַנדע, פּרעסע און ראַדיאָ. עס װאָלט געװען װינטשנסװערט, צוליב דעם צװעק, אױפֿ-צוקלערן אין דער דאָזיקער פּראָפּאַגאַנדע, אַז די לעצטע צױטן האָבן זיך די יידן אַרױסגעװױזן, אין נאָר אַ נרויסער מאַס, צו זיין די מחברים און די פאַראורזאַכער פון די קאָמוניסטישע און טע-ראַריסטישע אַטענטאַטן קעגן דער װערמאַכט. אַ גרויסע צאָל פון

אזעלכע יידן, זענען ציטירט געוואָרן אינם ראַפּאָרט פון 12-טן מאי 1942. מיר בעטן דעריבער, צוצושטעלן אין רשות פון דער פּראָפּאָגאַנדע-סעקציע (פּראַנקרויך) די נויטיקע מאַטעריאַלן.

פאַר דעם מיליטערבעפעלס האַבער
דער שטעף פון דעם אַדמיניסטראַטיוון גענעראַל-שטאַב:
(אונטערשריפט אומלעזבאַר)

אין אַט דער פּאַרעם, איז דער פּאַרשלאַג פונם מיליטערבעפעלס האַבער גע-
בליבן אָן אַן ענטפער. דעם 21-טן מאי, האָט דער דירעקטאָר פון דער מיליטערי-
שער פּאָליציי געענטפערט, אַז „וואָס שייך די אַרעסטירטע יידן... איז די אויס-
פּאַרשונג נאָך אין גאַנג. עס איז אונז דעריבער אוממעגלעך, ביים איצטיקן מאָ-
מענט, צו קאָמוניקירן די מאַטעריאַלן.“ אַבער שפעטער האָט מען זיך צוריקגע-
קערט צום ענין.

זייענדיק באַאויפטראַגט, אין דער ערשטער ריי, צו באַטראַכטן די „פרעווענ-
טיווע מאָסנאַמען“, האָט די „פּראָפּאָגאַנדע-סעקציע“, וועלכע איז דערמאָנט אינם
בריוו פון מיליטערבעפעלס האַבער, פּאַרמולירט פון איר זייט, די פּאָלגנדיקע שטע-
לונג וועגן אַט דעם ענין (וואָס דאַרף דערמאָנט ווערן צום לויב אויפן חשבון פון
דער פּאַריווער פּאָליציי):

פּראָפּאָגאַנדע-סעקציע

פ א ר י ז

פּאַריז, דעם 17טן יוני 1942.

צום אויבער-שעף פון דער כ. כ. און פון דער פּאָליציי
72, אַזועני פּאַש, פּאַריז 16-ער

אויפן סמך פון די אויסקונפטן מצד די פּראַנציוזישע קאָלאַ-
באָראַציאָניסטישע קרייזן, האָט די פּראָפּאָגאַנדע-סעקציע אַרויסגע-
טראָגן דעם איינדרוק, אַז די אַנטי-יידישע מאָסנאַמען האָבן ביז
היינט צו טאָג, נישט געהאַט די געהעריקע ווירקונג און דאָס,
קודם-בְּל, צוליב דער וויכקייט פון דער פּראַנציוזישער פּאָליציי.
פון איין זייט איז אַ פּאַקט, אַז אַ גרויסע צאָל יידן האָבן זיך נישט
דעקלאַרירט און בלייבן פאַררעכנט אַלס מכלומרשטע טערקן, אַר-
מענער, רומענער א. א. וו... פון דער צווייטער זייט, האָבן די אוי-
טאָריטעטן פון דער פּראַנציוזישער פּאָליציי נישט געטאָן דאָס נוי-
טיקע, כדי אַריינצונעמען אין זייערע רשימות אַלע יידן אָן אויס-
נאַם, וועלכע לעבן אין פּאַריז.
די מאָסנאַמען קעגן די יידן, זענען געוואָרן און ווערן נאָך

אלץ אָנעווענדט, מצד דער פראַנצויזישער פאָליציי, מיט אַ בכיוונ־
דיקער נאכלעסיקייט. דער פאַרבאָט אַרויסצוגיין און צו האַנדלען,
איז פאַרבליבן אַ טויטע זאָך אויפן פּאַפיר. מען מוז אפילו פּעסט
שטעלן, אַז די פראַנצויזישע פאָליציי־אַרגאַנען, שטיצן באַוואוסט
זיניק אונטער דאָס עובר זיין, מצד די יידן, דעם רעגולאַמין. עס
איז זעלבסטפאַרשטענדלעך, אַז אין רעזולטאַט, לאַכט זיך דאָס פאַר
רויער יידנטום פיל־ווייניק אויס פון די פאַרדענונגען, וואָס דאָס
איז, פון אַ באַזונדערער זייט, גורם צו נעגאַטיווע פאָלגן פון פראַַ
פאַנאַנדע־שטאַנדפונקט. עס איז קלאַר, אַז די מאַסנאַמען פון דעם
מיליטערבעפעלסחאַבער, וועלכע ווערן שלעכט, אָדער אינגאַנצן נישט
אָנעווענדט — דינען ווייט נישט, אויף צו פאַרגרעסערן די אוי־
טאַריטעט פון די דייטשע מאַכט־אַרגאַנען, צווישן די ברייטע קרויזן
פון דער באַפעלקערונג.

דאָס איינפירן די נעלע לאַטע... קען פון פראַפאַנאַנדע־שטאַנד־
פונקט האָבן דעם געהעריקן דערפאַלג, בלויז אין פאַל, ווען די
דאָזיקע פאַרדענונג וועט אומברחמנותדיק אָנעווענדט ווערן אין
גאַנצע הונדערט פראַצענט. אַלפאַלס, באַדייט דאָס, אַז די פאָלי־
ציי־אַפטיילונגען, וועלכע פאַרנעמען זיך, ביי היינט צו טאָג, מיט
די דאָזיקע פראַגן — דאַרפן פאַרביטן ווערן מיט אַנדערע פאָליציי־
אַרגאַנען, וועלכע מען זאָל, ביז אַ געוויסער מאָס, קענען שענקען
דעם צוטרוי. אויף ווי ווייט די אַנטי־יודישע פאָליציי, וועלכע ווערט
פראַיעקטירט מצד דעם נייעם גענעראַליקאַמיסאַר (1), וועט דינען
צו דעם צוועק אַלס ווירקזאַמער געווער, אָדער — מיט דער הילף
פון די קאָלאַבאָראַציאָניסטישע פאַרטייען, הויפטזאַכלעך פון דער
פ.פ.פ. — זאָלן קענען געשאַפן ווערן נייע אויפזיכט־אַרגאַנען,
דאָס קען דורך אונז נישט אָפגעשאַצט ווערן, אָבער, פאַר יעדן פאַל,
איז נויטיק, אַז די נייע מאַסנאַמען זאָלן אָנעווענדט ווערן אין אַן
ענערגישערער פאַרעם, ווי די פריערדיקע.

אין די דאָזיקע שורות פון דער „פראַפאַנדע־סעקציע“ איז פאַרזאָן אַ געוויסע
איבערטרייבונג. מיר ווייסן גוט, אַז אפילו אין דער דאַטע, וועלכע אינטערעסירט
אונז, האָט שוין דער דראַנס־לאַנגער עקזיסטירט פון איבער 10 חדשים, אַז צענ־
דליקער טויזנטער יידן זענען שוין דאָן געהאַט אינטערנירט געוואָרן, דעפאַרטירט
און דערשאַסן געוואָרן, אַז דאָס לעבן פון די, וועלכע זענען נאָך דעמאָלט געווען
אויף דער פריי, די צוקונפטיקע דעפאַרטירטע — איז ווייט נישט געווען וואָס
מקנא צו זיין. די סיטואַציע איז זיכער נישט אַזעלכע, אַז עס זאָל האָבן מעגלעך
געווען „אויסצולאַכן זיך“ פון די דייטשע מאַסנאַמען. אָבער מיר זען שוין דאָ

(1) דאַרקע דע פעלעפּיאַ.

ארויסשפארן די אומרואיקיט, בנוגע די פסיכאלאגישע קאנסעקווענצן פון די נייע מאַסנאַמען, וואָס די דייטשן האָבן שוין דעמאָלט, זייער ריכטיק, אַרויסגע-פילט.

אַרקעסטרירונג און אַרויסטריט

גלייך נאָך דער פאַרעפנטלעכונג פון דער 8-טער פאַראַרדענונג, האָט זיך גע-נומען אַרויסרוקן אויפן ערשטן פלאַץ די „פסיכאלאגישע פּראָפּאגאַנדע“, וועגן וועלכער עס רעדן די באַריכטן פון דער פּראָפּאגאַנדע-סעקציע. די גאַנצע פאַר-קנעכטעטע פרעסע האָט געפייערט די געשעעניש. די „טעכניקער“ האָבן זאָרגפּעל-טיק פאַרגליכן די דאָזיקע אַרטיקלען, וועלכע געפינען זיך, צווישן אונזערע אַסטן-שטויסן, אין אַ גרויסער צאָל: דער אומפאַרמיידלעכער היסטאָרישער ראַפּעל האָט זיך דאָרט צונויפגעפלאַכטן מיטן לויב-געזאַנג לטובת דעם רום פון דריטן רייך. די דאָזיקע אַנטאַלאָגישע מצד דער נאַצי-פרעסע איז נישט ווערט, אַז מען זאָל זיך דעריבער אַפּשטעלן (1); אַלס אַן איינציקער ביישפּיל, זאָלן דינען די דאָזיקע „שאַפונגען“, וועלכע זענען — אונטער דער אונטערשריפט פון ר. אָבעלעו, דער-שינען אין „פאַריז-מידי“ פון 8-טן יוני 1942:

שלמה'ס זיגל און דער מגן-דוד מיט פינגף עקן

די דאָזיקע צוויי עמבלעמען זענען אין קאָפּ
זינט דער ווייטער אַלטערטימלעכקייט

די יידן דאַרפן — אַ דאַנק דער פאַראַרדענונג פון היינטיקן חודש — טראָגן פון איצט אָן גאַנץ אָנזעכבאַר, דעם עמבלעם, וועלכן זיי האָבן, פון אַלע צייטן אַדאָפּטירט אַלס סימבאָל פון זייער ראַ-סע. מיר, פון אונזער זייט, וואָלטן זיך נישט געפילט דערנידעריקט, ווען מיר זאָלן דאַרפן עפנטלעך טראָגן אַ קאָסאַרדע, וואָס זאָל די-נען ווי אַן אָנזאָג, אַז מיר זענען פּראַנצווין, אָדער אַריער... דער פאַקט פון זיין אַ ייד זאָל, הייסט עס, אנערקענט ווערן דורך די יידן גופא, אַלס אַ דעפּעקט?

„שלמה'ס חותם“ און דער שטערן מיט פינגף עקן

ווי עס זאָל נישט זיין, וואָלט אפּשר נישט אומגויטיק געווען צו מאַכן דאָ דעם אונטערשייד צווישן צוויי סימבאָלן, וועלכע ווערן

(1) וואָס אָנבעלאַנגט דער טעכניק פון דער אַנטיסעמיטישער פּראָפּאגאַנדע, שיקן מיר אַפּ אונזערע לייענער צו דער פּאַרשונג פון די זשאַק פּאַלאַנסקי: „די פרעסע, די פּראָפּאגאַנדע און די עפנטלעכע מיינונג אונטער דער אָקופאַציע“ (פאַרלאַג צענטער, פאַריז).

אָפּט פאַרמישט : מיר ווילן דאָ רעדן וועגן דער העקסאָגראַמע, אָ-
דער „שלמה'ס זינגל" און דער פענטאַגראַמע, דעם שטערן מיט
פינף שפיצן אַנשטאַט מיט זעקס, וואָס איז דער עמבלעם פון איס-
לאַם, פון יעדן פאַרעלמערטן לַבְנֵה-קוֹלֵט, דער אַמאָליקער פאַרייני-
קונגס-סימן פון דער גרויסער פּיטאַגאָרישער געזעלשאַפּט, דער אַנ-
טיסעמיטישער עמבלעם.

דער סימבאָל פון דער קריסטאָליזירונג

מיר וועלן, קורס-כל, פאַרצייכענען, אַז די דאָזיקע צוויי שטערן
קאָנרעטיזירן מיט זיך צוויי קעגנגעזעצטע נאַטור-כוחות. די העק-
סאַגראַמע, אָדער דער שטערן מיט זעקס שפיצן, סימבאָליזירט די
קריסטאָליזאַטאָרישע קראַפּט. זאָל מען באַטראַכטן די שנייד-קריס-
טאַלן און מיר וועלן, נעמלעך, פעסטשטעלן, אַז אַלע שטעלן זיי
מיט זיך פאַר שלמה'ס חותם אָדער, זענען, לכל הפחות, אַקסירט
אויף אַ ראַד מיט זעקס שטראַלן. די קריסטאַלן, וואָס ווערן צוגנויפ-
געשטעלט דורך דעם סאָדיום-כלאָריד, וואָס איז געמישט צו איי-
ערע טרערן, ליענערינס מיט צאַרטע הערצער, שטעלן מיט זיך
פאַר — קרייצן! אָבער אין מייסטנס פאַלן, איז עס דער זינגל פון
שלמה'ן, וואָס איז דער פונדאַמענט פון אַלע קריסטאַלן. קיינ-
מאַל האָט מען אים נאָך נישט באַגעגנט באַצייכענענדיק מיט זיינע
פּראָפּאַרציעס אָדער זיינע אָפּוויכונגען — לעבעדיקע אָרגאַניזמען.

ווי עס זאָל נישט זיין, איז דער ליכט-שטערן, די פענטאַגראַ-
מע פון האַרמאָניע, דער צייכן וואָס איז געווען די עמבלעם פון
קונסט און פון דעם מיטלמער-געדאַנק, דער וואָס באַצייכנט אונ-
זער גאַנצע קולטור.

אויב, אין איין טאָג, וואָלטן מיר געדאַרפט אַנטקעגנשטעלן
שלמה'ס שטערן אויף אַ געלבן פּאָן, אַ גלייכווערטיקן „סיגילום",
דאַרפן מיר אַדאַפּטירן דעם „צייכן" פון דער קעניגין פון הימל,
די „געטלעכע" פענטאַגראַמע, וועלכע איז די עמבלעם פון וויסן,
האַרמאָניע און שיינקייט...

די פאַראַרדענונג נומער 8 האָבן אויך געפיערט די פאַרשידענע טרויעריק-
באַרימטע ליגעס, באַוועגונגען און פאַרבאַנדן, וואָס זענען אַזוי כאַראַקטעריסטיש
פאַר יענער עפּאָכע. עס איז אַ געקליבענער ווערטער-אַפּקלויב, מיט וועלכן
דער „פאַרשונגס-אינסטיטוט פון יידישע פּראָגן", מיט דער אונטערשריפט פון
קאַפיטאַן סעזיל, האָט אויסגעדרוקט דאַנעקערן זיינע וואַנטשן :

די מיטגלידער-דעלעגאטן שיקן איבער דעם קאפיטאן דאנע-
קער, אין נאָמען פון אלע אָנגעהערדיקע, די פארזיכערונג אין זייער
רע איבערגעגעבענע און רעספעקטפולע געפילן, ווי אויך פאר דער
אָקופאַציע-מאַכט, דעם שעה פון דער ס. ס. און דער דייטשער פּאָ-
ליציי אין דער געזעצגעבונג פון מיליטער-בעפעלס-האַבער אין פראַנק-
רייך, און בעטן אים צו גלויבן, גלייכמעסיק, אין זייער רעספעקט-
פולער אָנערקענונג.

די גרופע פון די אַנטי-יידישע פריינט, איז זיך מתחייב אָפּ-
צוהיטן, אז די מאַסנאַמען קעגן די יידן זאָלן שטרענג אָנגעווענדעט
ווערן. זי וועט זיך נישט אָפשטעלן פון דענאַסירן די פראַנצויזישע
עפנטלעכע מאַכט, וועלכע וועט אַרויסווייזן, לגבי די יידן פריינט-
לעכע באַצויאונג, אָדער וועט נישט אָנווענדן די פאַרדענונגען.

די פריינט דריקן אויך אויס זייער וואונטש, אז די דאָזיקע
מאַסנאַמען זאָלן דערגאַנצט ווערן דורך אַ פולשטענדיקע סעפּאַ-
ראַציע אין די שולן און אין די ליציען, פון די יידישע און נישט-
יידישע קינדער. דער ליציי קאָנדאַרסע, וועלכער איז תמיד געווען
אַ יידישער ליציי און ליציי זשול-פּעררי, דאַרפן גענצלעך פאַר-
שלאָסן ווערן פאַר די לעצטע. זיי בעטן אויסער דעם, אז יידן זאָל
נישט דערלויבט זיין זיך צו באַנוצן מיט וועל-אַטאַקסיס, וועלכע
ווערן געפירט דורך אַרישע קאָנדוקטאָרן. עס איז אומדערלאָזבאַר,
אז אַ ייד מיט זיין געלע לאַטע, זאָל זיך הייסן פירן דורך אַן אַריער.
דאָס זעלבע אויך בנוגע די פראַנצויזישע באַנאַזש-טרעגער.

לסוף, דאַרף זיין פאַרבאָטן פאַר די יידן, וועלכע טראָגן די
לאַטע, זיך צו באַנוצן מיט פראַנצויזישער אַרבעט און הויפטזאַכ-
לעך, זיך צו הייסן פּוצן זייערע שיך, אין די קיאָסקן, וועלכע זע-
נען אינסטאַלירט ביי די וואַקואַלן און אין די גאַסן, און וועמענס
באַזיער זענען אַריער.

די גרופע פון די אַנטי-יידישע פריינט האָט פאַרענדיקט איר
זיצונג 22 אַ זייגער מיט 30 און האָט אויפסניי אויסגעדריקט איר
אַנערקענונג דער דייטשער אָקופאַציע-מאַכט, פאַר דער דייניקונג
וועלכע זי פירט אַדורך אין פראַנקרייך, באַדויערנדיק, אז די פראַנ-
צויזישע עפנטלעכע מאַכט, די ווישיר-עגירונג און דער גענעראַל-
קאָמיסאַריאַט פאַר יידישע פראַגן, ווענדן נישט אָן אַט די מאַסמיט-
לען אין דער נישט-אַקופירטער זאָנע.

גרינדער-פרעזידענט

פון דער גרופע אַנטי-יידישע פריינט
אונטערגעשריבן: **סעזיל**

די פארטייען און די ליגעס פון פאראט, 9.9.9, מ.ס.ר., 9.1.7, האָבן פרוי בירט אָרגאַניזירן מאַניפעסטאַציעס. אין דער געלער אַקטן-טעקע פון דער ס. ד. געפינען מיר כסדר שפורן דערפון. מיר האָבן דאָרט טאַקע געפונען אַן אויספיר-לעכן באַריכט, זייער אַדמיניסטראַטיוו-מעסיק — פון דער פּאָליציי-פרעפעקטור אויפן טאָג פון 7-טן יוני.

מיר ציטירן:

אַנהויבנדיק פון 16 אַ זייגער מיט 20, האָבן צוועלף פּערזאָן, מיט אָפּצייכנס פון פּערדישע פּאָדקאָוועס, אַרומקרייזנדיק אַ פּאַ-קעלצוג (9.1.7), וועלכער האָט צירקולירט בולוואַר דע לאַ מאַדע-לען און רי רואַיאַל אין דער ריכטונג פון פּלאַס דע לאַ קאָנקאַרד — אויסגעלאַכט און אויסגעפיפן די יידן.

אין אַ קאַפּע, בולוואַר דע קאַפּוסין, האָבן זיי אויפגעפּאָדערט דעם קעלנער נישט צו באַדינען די יידישע קליענטן.

בולוואַר דע לאַ מאַדעלען, האָבן די מיטגלידער פון דער גרו-פע געפאַטשט אַ ייד, אַ לאַטע-טרענגער, וועלכער האָט זיך געפונען אויף דער טעראַסע פון ביר-שענק וועבער; זיי האָבן אָנגעגריפן דעם מעטראַד-האַטעל און אַ קעלנער פון דעם ביר-הויז.

זיי האָבן פּאָרגעזעצט זייער מאַרש אין דער ריכטונג צו פּלאַס דע לאַ קאָנקאַרד, בעת עס האָבן זיי נאָכגעפּאָלגט צוויי מאַטאָ-ציקליסטן פון דער מוניציפּאַלער פּאָליציי און האָבן פּאַראַורזאַכט פּאַרשידענע אינצידענטן אויף די טעראַסעס פון די קאַפּעס אויף אַוועני דע שאַנדעליזוי...

דער באַריכט רעכנט אויס דריי אָדער פיר ענלעכע אינצידענטן.

עס פּאָלגן נאָך עטלעכע „אינדיווידועלע פּאַלן“:

אַרום 16 אַ זייגער מיט 35, ביי דער טעראַסע פון קאַפּע „לע מאַדינאַל“, איז דער אַזוי-גערופענער קאַקיע ראַבער-פּאַל, געבוירן דעם 10-טן יאַנואַר 1916 אין לויף, מעכאַניקער, וואוינט 27, רי דעז אַרטאָ, אַרעסטירט געוואָרן דורך דער מוניציפּאַלער פּאָליציי און אָפּגעפירט געוואָרן אין קאַמיסאַריאַט, 1 רי דע ליזבאָן. קאַקיע האָט אַרויסגערופן מאַניפעסטאַציעס קעגן די יידן, וועלכע האָבן געטרונקען אויף דער טעראַסע.

לאַמיר פּאַרבייגיין... מיר וועלן נאָך, פונדעסטוועגן, אַרויסנעמען, נאָך אַלץ אַדורכלייענענדיק דעם ראַפּאָרט — דעם דאָזיקן „פּאַרפּאַל“ פון אַ ספּעציעל ניר-דערטרעכטיקן כאַראַקטער:

ארום 11 א זייגער, קעגן דעם נומער 1 פון די סטראסבורג, האָט ה' שאַפּאַנטיע באַאויפּטראַנט אַ פּאָליציאַנט, אַז ער זאָל אַרעסטירן זיין פּרוי, פּון וועלכער ער איז געשירן און וועלכע פאַר-מאָנט נישט קיין אידענטיטעטס-פּאַפּירן מיטן שטעמפל „יודין“. עס האַנדלט זיך וועגן דער אַזוי-גערופּענע שאַרפּאַנטיע, געבוירן קאַנאַן רעבעקאַ, געבוירן דעם 11-טן יולי 1907 אין באַלגראַד (ר-ר מעניע), פּון יידישער ראַסע, וואוינט 7, די ליווינגסטאָן (18-טער), וועלכע איז איבערגעגעבן געוואָרן אין רשות פון צענטראַל-קאָמי-סאַריאַט פון 10-טן אַראַנדיסמאַן.

די רעאַקציע פון דער עפּנטלעכער מיינונג

אַבער די דאָקומענטן-זאַמלונג „איינפירונג דעם יודענשטערנס“, אַנטהאַלט נאָך עפּעס גאַנץ אַנדערשם.

די דייטשן, ווי מיר האָבן געזען, זענען געווען זייער אומרואיק בנוגע דער ווירקונג פון די נייע מאָסנאַמען. אַ טאָג פאַר דער רעאַליזירונג, דעם 5-טן יוני 1942, האָט די „פּראָפּאַגאַנדע-סעקציע“ פון מיליטער-בעפעלס-האַבער איבערגעגעבן דער ט. ד. אַלאַרמירנדיקע אינפּאַרמאַציעס :

אויפן סמך פון די באַריכטן, וועלכע קומען צו אונז אָן פון שעה צו שעה, מאַכן די גאָליסטישע און קאָמוניסטישע קרייזן אַ מאַסיווע פּראָפּאַגאַנדע אויף צו פּראָוואַצירן אומרוען, דעם קומענדי-דיקן זונטיק. די געגעבענע דירעקטיוון זענען פּאָלגנדיקע : אויף די גרויסע בולוואַרן, דאַרפן אַלע יידן, וועלכע טראָגן די געלע לאַטע — באַגריסט ווערן מיט סימפּאַטיע-אויסדרוקן. דערנאָך... איז פּראָ-יעקטירט, אַז די נישט-יידן גאָליסטן און קאָמוניסטן זאָלן צירקור-לירן אין די גאַסן, טראָגנדיק די געלע לאַטע, וועלכע זאָל אַנט-האַלטן, אָנשטאָט דעם אויפּשריפט „ייד“ — אַ נאָמען פון אַ פּראַנ-ציווישער פּראָווינץ. עס שיינט, אַז אין די גאָליסטישע פּאַמיליעס, פּאַרנעמט מען זיך מיט אויספּאַרטיקן אַזעלכע געלע לאַטעס... נע-מענדיק אין אַכט אָט די ראַפּאַרטן, וואָלט געווען צוועקמעסיק, אַז די פּאָליציי זאָל אָננעמען אַלע נויטיקע זיכערקייטס-שריט אויף דעם קומענדיקן זונטיק...

צומאַרגנס, דעם 6-טן יוני, איבערגעגעבן „אייליק“, דורך אַ שליח — קאָ-מוניקירט די „פּראָפּאַגאַנדע-סעקציע“ נייע פּרטים.

די גאָליסטישע און קאָמוניסטישע דעמאָנסטראַציעס וועלן מאַ-

ניפעסטירן דעם קומענדיקן זונטיק זייער אָפּאָזיציע קעגן דער אייני-
פירונג פון דער געלער לאַמע, אויף דעם פּאָלגנדיקן אופן :

- 1) דורך דעם טראָגן פון געלע בלומען ;
- 2) דורך טראָגן אַ געל טאַשן-טיכעלע אין דער מאַרינאַרקע-
קעשענע.

3) דורך טראָגן געלע לאַמעס פון פּאַפּיר.
די יידן פאַרשפּרייטן דעם קלאַנג, אַז היינט זענען עס די יידן
און אַז מאָרגן וועלן עס זיין די קאַטאָליקן, וועלכע וועלן ווערן
געצוואונגען דורך די דייטשן צו טראָגן אַן אָפּצייכן.

ווייטער וועלן מיר זיך באַקענען, אין אַלע פּרטים, מיט די דעמאָנסטראַ-
ציעס און רעאַקציעס, פאַר וועלכע די דייטשן האָבן אַזוי מורא געהאַט, און
מיט רעכט. דערווייל, לאַמיר נאָכפּאָלגן, מיט דער הילף פון דער געלער אַסטן-
טעקע, דעם אופן, ווי אַזוי די פּראַנצויזישע עפּנטלעכע מיינונג האָט רעאַגירט
אין איר אַנסאַמבל.

„אַגענטן“ און „פאַרטרויאונגס-מענטשן“ פאַרמערן זייערע באַריכטן. אַלע
זענען געשריבן אין זעלבן זין. דעם 12-טן יוני, שטעלט צו די סעקציע 6
ג (אויסקונפּטן) פון דער ט. ד. — אַן אָפּקלויב פון זיי פאַר דער סעקציע י. 4.
אָט זענען עטלעכע אויסצוגן :

דער נומער 7 באַריכטעט :

דאָס אָנווענדן פונם געזעץ בנוגע דער געלער לאַמע האָט
אַרויסגערופן אַ שטאַרקע אומצופּרידנקייט...

נומער 8 באַריכטעט :

מען דאַרף זאָגן, אַז אין אַלגעמיין, איז די שטימונג גיכער
אַדורכגענומען מיט אַ געוויסן אַלגעמיינעם מיטגעפּיל לטובת די
יידן... עס קומט נאָך צו דאָס געפּיל פון אַ מאַראַלישער העכערקייט
איבער די דייטשע באַבאַרן... מען באַמיט זיך, אין אַלגעמיין, נישט
צו קוקן אויף די יידן, הגם די געלע לאַמע איז זייער אָנזעעוודיק.
מען זעט זייער זעלבן, אַז פּראַנצויזן זאָלן אַרויסברענגען איראָגני-
שע באַמערקונגען : אין אַזאַ פּאַל, האַנדלט זיך עס בלויז וועגן
יונגטלעכע...

דער ראַפּאָרט פון א. ג. 31:

... די געלע לאַמע... ווערט אין אַלגעמיין אָפּגעשטויסן...

דער ראַפּאָרט פון „ג“ :

די פאַראַרדענונג וועגן דעם טראָגן פון מגן-דוד, איז שלעכט
אָנגענומען געוואָרן דורך דער באַפעלקערונג אין אַלגעמיין...

9 11 איז באַזונדערס אויפריכטיק :

אַן איינשטימיקע און שטאַרקע אויפטרייסלונג איז פּראָוואָצירט געוואָרן דורך די געלע לאַטעס. אפילו אַנטיסעמיטן פאַראורטיילן אָט די מאַסנאַמען (1), הויפטזאַכלעך דערפאַר, וואָס די קינדער מוזן טראָגן די לאַטע.

(דאַנקערס באַמערקונג אויפן ראַנד פונם ראַפּאָרט, פירט אַרויס פון טעות : „אָט זענען שיינע אַנטיסעמיטן“).

דער דאָזיקער דאָקומענט איז נאָך מער אויסדרוקספול דערמיט, וואָס די פאַרטרויאונגסמענטשן און אַגענטן האָבן אין דער אמתן נישט באַדאַרפט האָבן קיין שום אינטערעס שוואַרצער צו מאַכן דאָס בילד אין די אויגן פון זייערע דייטשע הערשער. ער וואַרפט אַ ליכט אויף דער רעאַקציע מצד דער פאַריזער באַפעלקערונג ; שפּעטער קומען נאָך צו עטלעכע רעאַקציעס פון דער פּראָווינץ. לאַמיר זוכן ווייטער :

באָראָ, דעם 11טן יוני 1942.

אויפן סמך פון די ראַפּאָרטן פון די אַגענטן ב 103, 105, 117, 125 און 128, איז די רעאַקציע פון דער באַפעלקערונג אין באָראָ, בעת דעם איינפירן די געלע לאַטע, די פּאָלגנדיקע :

(1) די דאָזיקע מאַסנאַם ווערט אויפגענומען מיט צופרידנדיקייט אין די קרייזן פון די קליינהענדלער און האַנטווערקער. דאָס איז אַ פּועל־יוצא פונם פאַקט, וואָס זיי זענען דאָס פאַר דער מלחמה געווען די, וועמען עס איז אויסגעקומען צו ליידין פון דער שטייגנדיקער השפעה מצד די יידן אין דער סוהרישער וועלט. (דאָס שאַפן פון די גרויסע מאַגאַזינען א. א. וו...)

(2) די ברייטע מאַסן, כמעט אָן אַן אויסנאַם, האַלטן מיט די יידן, באַדויערן די „אַרעמע יידן“, זענען קעגן די מאַסנאַמען, דערקלערן, אַז די יידן זענען פונקט אַזעלכע ערלעכע מענטשן, ווי די פּראָטעסטאַנטן, אָדער קאַטאָליקן. די זעלבע שטעלונג געפינט מען אויך ביי די פּראַנצויזישע אַרבעטער. דער מיטגעפיל לגבי די יידן גייט אַזוי ווייט, אַז מען מיידט אויס אין דער גאַס, זיי צו פּראָוואָצירן מיטן בליק. אין די אוניווערזיטעטן איז די באַציאונג נישט אין איינקלאַנג מיט די מאַסנאַמען, אָדער גאָר אַ גלייכגילטיקע.

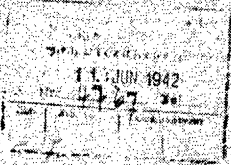
(3) לויט ווי מיר האָבן שוין געמאָלדן, איז די אומצופרידנדיקייט אַן אַלגעמיינע דאָ, וואו עס האַנדלט זיך וועגן אָנווענדן די פאַראַרדענונג אין באַצוג צו די קינדער.

(4) אויפן סמך פון די ראַפּאָרטן פון דריי אַגענטן, וועלכע

(1) אונטערגעשטראַכן אינם אָריגינאַל.

R. F. ~~W~~
Sicherheits-Dienst
 Nachrichten-Übermittlung

Aufgenommen				Beantwortet				Räum. Ihr Eingangsstempel	
Tag	Monat	Jahr	Zeit	Tag	Monat	Jahr	Zeit		
11	JUNI	1942							
von				an					
durch <i>Ww</i>				durch					
				Verzögerungsvermerk					
Nr.									
Telegramm — Funkspruch — Fernschreiben — Fernspruch									

BORDEAUX 1691 11.6.42 1130 - KA -
 AN DIE DIENSTSTELLE - IV J - PARIS -
 - G E H E I M -
 BETR.: AUSWIRKUNG DER EINFUEHRUNG DES JUDENSTERNES UNTER
 DER BORDELAISER BEVÖLKERUNG.
 VORL. HIES. FS. NR. 1636 V. 6.6.42 UND FS. V. 10.6.42
 NACH HIER VORLIEGENDEN MELDUNGEN DER AF. BY 103, 105, 117,
 125 UND 128 KANN ÜBER DIE AUSWIRKUNG DER EINFUEHRUNG DES
 JUDENSTERNES ALS KENNTLICHMACHUNG DER IM BESetzten GEBIET
 LEBENDEN JUDEN FOLGENDES BERICHTET WERDEN:
 1.) DIE MASSNAHME WIRD IN KREISEN KLEINER GESCHAFTSLEUTE
 U. HANDWERKER BEGRUESST, WAS DARAUf ZURUECKZUFUEHREN IST,
 DASS SIE VOR DEM KRIEG DURCH DEN IMMER STEIGENDEN EINFLUSS
 DER JUDEN IM GESCHAFTSLEBEN (GRUENDUNG VON
 GROSSKAUFHAEUERN USW.) AM MEISTEN ZU LEIDEN HATTE.
 2.) DIE BREITE MASSE DAGEGEN NIMMT FAST DURCHWEG
 STELLUNG FUER DIE JUDEN, INDEm SIE "DIE ARMEN JUDEN"
 BEDAUERT U. DIE MASSNAHMEN MIT DER BEGRUENDUNG SIE
 SEIEN EBENSOWENIG ACHTBARE LEUTE WIE DIE PROTESTANTEN U.
 KATHOLIKEN ABLEHNT. DIESE EINSTELLUNG BILDT AUCH FUER DIE
 FRANZ. ARBEITERSCHAFT. DAS MITLEID MIT JUDEN GEHT SOGAR
 SO FERN, DASS MAN AUF DEN STRASSEN VERMEIDET, SICH DURCH

AUFFÄLLES ANSEHEN ZU PRIVILEGIEN. IN DEN UNVERSTÄNDLICHEN
STEHT MAN DER MASSNAHME ZUM TEIL ABLEHNEND, ZUM TEIL
GLEICHGÜLTIG BEGEGNET.

- 3.3 WIR BEREITS BERICHTET, DASS DIE ABLEHNUNG DER
ANWENDUNG DER MASSNAHME AUF JUEDISCHE KINDER ALLGEMEIN
EINE AUSNAHME BILDEN. LEIDLICH DIE SCHULEN, WO EX-MORTEM
ZU ZWISCHENFÄLLEN ZWISCHEN FRANZ. UND JUED. SCHÜLERN
GEKOMMEN IST.

- 4.1 ÜBEREINSTIMMEND BERICHTEN DRAUF AB, DASS MAN IN
KREISEN DER GAULLISTEN DIE MASSNAHMEN NICHT NUR ABLEHNT
SONDERN SICH MIT DER ABSICHT TRÄGHT, DEREN WIRKUNG DURCH
EINFÜHRUNG ÄHNLICHER ABZEICHEN MIT MIMICRAMM HERABZU
BRINGEN.

- 5.3 IN KREISEN DER VERSCHIEDENEN POLITISCHEN GRUPPEN
WIE P.P.F., R.N.P. UND M.S.R. BEGRÜSST MAN DIE MASSNAHME,
BEDAUERT ABER, DASS SIE DAS ERGEBNIS EINER DEUTSCHEN U.
NICHT EINER FRANZ. INITIATIVE IST. - ABSCHLIESSEND IST ZU
BEMERKEN, DASS EIN TEIL DER JUDEN DAS ABZEICHEN NICHT TRÄGT.

DER KDR. D. SIPP (SU) - KOMMANDO BURDEAUX

- GEZ. L U T H E R - SS - HSTUF.

Handwritten signature:
Jungfer
Schlager
als...
Kurgang...
12-13/6/42

זענען איינשטימיק אין דעם פרט, זענען די גאָליסטן אויף אזוי ווייט קעגן די מאָסנאַמען, אז מיט דער כונה אָפצושוואַכן דעם איינדרוק פון דער לאַמע, האָבן זיי בדעה איינצופירן ענלעכע אָפֿ צייכנס, פאַרזען מיט די אַנטשפּרעכנדיקע מאָנאָגראַמען.

5) אין די קרייזן פון פאַרשידענע פּאָליטישע גרופּירונגען, ווי די: 9.9.9, 7.1.9, און 7.1.9. — באַגריסט מען די דאָזיקע מאָסנאַם און מען באַדויערט, וואָס זי איז נישט דער רעזולטאַט פון דער פּראַנציוזישער איניציאַטיוו נאָר פון דער דייטשער. לטוף, דאַרף מען פאַרצייכענען, אז אַ טייל פון די יידן טראַגט נישט די געלע לאַמע.

אונטערגעשריבן: **לוטהער**

ט. ס. האָפּטשטורמפּירער

גאַנטי, דעם 30טן יוני 1942.

די אומצופרידנקייט מיט די מאָסנאַמען קעגן די יידן (דאָס טראַגן די געלע לאַמע), אויף וועלכער מיר האָבן שוין אויפּמערק־זאַם געמאַכט אין אונזער לעצטן ראַפּאָרט, האָט געקענט פעסטנע־שמעלט ווערן כמעט צווישן אלע שיכטן פון דער באַפעלקערונג. אין נאַנסי האָבן מיר נישט געהאַט צו פאַרצייכענען דאָס אומנע־זעצלעכע טראַגן פון דער געלער לאַמע, דאַקעגן מעלדעט מען פון וויטעל (וואָזש), דאָס אַרעסטירן מצד דער פּראַנציוזישער פּאָליציי פון 4 יוגנטלעכע, וועלכע האָבן געטראַגן געלע לאַמעס געמאַכט פון פּאַפּיר.

אונטערגעשריבט אומלעזבאַר

עס איז אונז, הייסט עס, קלאָר — אַ דאַנק אַ זיכערער קוועלע, אז די פאַר־אַרדענונג נומער 8 האָט אומעטום אַרויסגערוּפּן אַן אַלגעמיינע אויפּרעגונג. „אפילו ביי די אַנטיסעמיטן“. און איצטער, לאָמיר זיך אויספירלעך באַקענען מיט די פּרטים, ווי אזוי דער דאָזיקער פּראָטעסט האָט זיך מאַניפעסטירט.

פריוויליקע אינפּאָרמאַטאָרן, סאָלדאַטן, אָפיצירן אָדער ציווילע דייטשע אָנ־געשטעלטע, האָבן צוגעשמעלט צו דער ט. ד. אַ געוויסע צאָל באַריכטן, וועלכע דינען אונז ווי אַ ווערטפולע אויסקינפּט־קוועלע. אַט זענען עטלעכע פון זיי:

פּאַריז, דעם 6טן יוני 1942.

דער קאָנדוקטאָר טהעאָ פ. טשערניטצאָ, וועלכער איז געווען באַשעפּטיקט אין דער סעקציע א. 4, האָט דעם 4טן יוני 1942, געמאַכט דעם פּאָלגנדיקן ראַפּאָרט:

זיין פרוי, וואָס איז געגאַנגען דעם זעלבן נאַכמיטאָג איינ-
 קויפן — האָט געמוזט זיך שטעלן אין דער ריי, פאַר אַ שפּייז-
 קראָם. במשך פון אַט דער צייט, אומגעפער צוויי שעה, זענען מער-
 רערע יידן — טרענער פון דער געלער לאַטע, אין הסכם מיט דער
 באַקאַנטער פאַראַרדענונג — געקומען זיך שטעלן אין דער ריי.
 אָבער דאָס וואָס איז געווען איבעראַשנדיק, איז דער פאַקט, וואָס
 די יידן, אלע יום-טובדיק אָנגעטאָן, האָבן מיט אַ ציניזם און חוצ-
 פּהדיקע באַוועגונגען, באַוווּזן אַרום און אַרום צו אלע אָנוועזנדיקע
 פּערזאָנען, די לאַטע, וועלכע זיי האָבן געטראָגן. אַ טייל פּראַנצווין
 פון דער ריי, ווי אויך אַנדערע מענטשן, וועלכע זענען צופעליק
 פאַרבייגעגאַנגען — האָבן זיי פאַרוזיכערט אין זייער סימפּאַטיע און
 האָבן זיי געדרוקט די האַנט, כדי זיי אַרויסצוווויזן זייער באַדויער.
 מען האָט געזאָגט צו די יידן:

„וואַרט נאָך אַ ביסל: היינט צווייגנט מען אייך צו טראָגן די
 לאַטע, אָבער דאָס וועט נישט לאַנג דויערן און די פאַר דייטשן,
 וועלכע וועלן לעבן בלייבן, וועלן זיין געצוואונגען צו טראָגן איי-
 ביק דעם האַקנקרויץ.“

די דאָזיקע סימפּאַטיע-מאַניפעסטאַציעס האָבן גענוג לאַנג גע-
 דויערט; צוליב דעם גרויסן דערפאַלג זענען די יידן געווען צו-
 פרידן און שטאַלץ.

אונטערגעשריבן: **בנקע**
 ס. ס. שטורמשאַפּירער

פאַרזי, דעם 17טן יוני 1942.

**צענטראַל-אַפּטיילונג פון קענדישפּיאַנאַזש
 פאַר פּראַנקרייך**

צום קאָמענדאַנט פון דער סיפּאָ און ס. ד. אין פּראַנקרייך.

פ א ר י ז

דער אינספּעקטאָר-איינקאַסירער פון די אַרבעטן לטובת דער
 אַרמיי אין פּראַנקרייך, אינפּאַרמירט אונז אין אַ בריוו פון 10-טן
 יוני 1942, צו האָבן באַגעגנט אין דער אויטאָמאָבילן-געזעלשאַפּט,
 פאַריז 13-טער, 10, די די באַנקיע, דעם 9-טן יוני 1942, דריי
 אָדער פיר אַרבעטער, וועלכע האָבן געטראָגן געלע לאַטעס, נאָכגע-
 מאַכטע אין דער פּאַרעם פון שטערנס מיט זעקס שפיצן, מיטן ציל
 צו מאַניפעסטירן זייער סימפּאַטיע לטובת די יידן.

פאָרז, דעם 5טן יוני 1942.

נאָטע

ענין: דאָס איינפירן די געלע לאַמע.

אויפן סמך פון א באַריכט מצד אַן אָנווייזער, האָבן די לעד
רעד פון דער קאָמונאַלישול אין 18טן אַראָנדיסמאַן, איינגעלאָרן
זייערע שילער צו קומען דעם קומענדיקן מאָנטיק, דעם 8טן יוני
1942, באַצירט מיט אַלערליי אָפּצייכנס.

מען רעכנט, אַז די דאָזיקע אַקציע איז אין שייכות מיט דער
איינפירונג פון דער געלער לאַמע פאַר די יידן, און אַז זי איז אַ
מאַניפעסטאַציע פון סימפּאַטיע-אויסדרוקן לטובת די יידן.

אונטערשריפט אומלעזבאַר

אַבערשטורמפירער

אַ. א.ו., דעם 5טן יוני 1942.

באַריכט

ענין: יידישער אָפּצייכן.

היינט, אַרום 7 א זייגער מיט 30, האָט דער אונטערגעשריבער
נער אויסגעהערט אַ געשפרעך צווישן צוויי פראַנצויזישע יונגעלייט
(סטודענטן) אין מעטראָ. זיי האָבן גערעדט וועגן דער געלער לאַ-
מע. איינער פון זיי האָט געמאַכט די פּאָלגנדיקע באַמערקונג: „דעם
קומענדיקן זונטיק וועט מען זיך גוט אַמוזירן; אפילו די נישט-
יידן פון צווישן אונז, וועלן טראָגן די לאַמע“.

אונטערשריפט אומלעזבאַר

קריגסדאָלחעטשער

דאָ אַנטפלעקט זיך דער אומיטלבאַרער ספּאַנטאַנישער אַספּעקט פון דער
רעאַקציע. אין א שול פון 18טן אַראָנדיסמאַן, אין אַן אַטעליע פון 13טן, אין
די גאַסן, אין מעטראָ, פילט זיך אַרויס איינע און די זעלבע אידיי: מען וועט
אַרויסווייזן די סימפּאַטיע לטובת די יידן, מען וועט אויסהוזקן די דייטשן, אַנט-
טוענדיק אַ „פּאַלשע“ לאַמע.

די יורדישע וועלט, פון איר זייט, ווערט אויפגערודרט און צייטשעל נאָ-
טירט אין זיין מעמואַר-ביכל, ערבי אַ קאַנפערענץ מיט דאַנקערן (דער דאָקט-
מענט, וועלכער טראָגט נישט קיין דאַמע, דאַרף וואַרשיינלעך זיין פון 5טן יוני
1942):

... דער דעגירונגס־סקרעטאר, גראף דע ברינגאן, איז געוואוינער געוואָרן, אז די פראנצויזישע אַרוואַקאטן און נאָטאַרן פראַיעקטירן אַ מאַניפּעסט און זאַמלען אונטערשריפטן, מיטן ציל צו מאַכן באַר פרייען די יידישע אַרוואַקאטן פון טראַגן די געלע לאַטע. דאַרקיע דע פעלפּואַ האָט בדעה צו אַרעסטירן אַלע אַרוואַקאטן, וועלכע וועלן זיך באַטייליקן אין דער דאָזיקער אַקציע. די אַמבאַסאַדע האָט גאַרנישט דאַקעגן. די ס. ד. ווערט געבעטן אונטערצושטיצן אַט די ענערגישע מאַסנאַם לטובת די דייטשע פאַראַרדענונגען.
 (באַמערקונג צוגעשריבן אויפן ראַנד, מיט דאַנקערס האַנט: „קיין דראַנט סי“!).

**
**

דאַנקער זעט גלייך פֿאַר קעגן־מאַסנאַמען. „קיין דראַנסי“... אַט איז זיין באַריכט פון 5־טן יוני 1942:

דעם 5־טן יוני 1942, קאָמוניקירט אונז דער מאַיאָר וועיגערט, אַפּיזיר פון גענעראַל־שטאַב פון דער פעלד־זשאַנדאַרמעריע פון גרויס־פּאַריז, אז צען יוגנטלעכע פון אַן אויסגעשפּראַכענעם נישט־יידישן אויסזען, האָבן געטראַגן — אויף בולוואַר דעז איטאַליען — אַן אימיטאַציע פון דער געלער לאַטע.
 מיטן ציל אויסצומידן ענלעכע פּאַלן, האָב איך אָפּגעמאַכט מיטן מאַיאָר וועיגערט דאָס פּאָלגנדיקע:

(א) די פעלד־זשאַנדאַרמעריע־וואַך פון גרויס־פּאַריז וועט באַקומען אינסטרוקציעס, וואָס גייען תיכה אַרײַן אין קראַפּט — אויפֿ־צופאַסן אויף די עווענטועלע סימפּאַטיע־מאַניפּעסטאַציעס לטובת די יידן און צו אַרעסטירן די מיטבאַטייליקטע, גלייך אויפן אָרט.
 (ב) אָנהויבנדיק פון 7־טן יוני 1942, וועט די פעלד־זשאַנדאַרמעריע אָרגאַניזירן אַבלאַוועס אויפן ברייטן מאַסשטאַב... איך האָב בדעה צו לענקען די יידן־פריינט צום דראַנסי־לאַגער, ביז אַ נייער פאַראַרדענונג, און צו אַנאַנסירן וועגן זייערע אַרעסטן דורך דער פּרעסע און ראַדיאָ.

מיט איבער צוויי חדשים שפּעטער, האָבן זיך נאָך אַלץ געפונען אינטער־נירט 20 פּערזאָן, אין רעזולטאַט פון דאַנקערס באַפעל. אַט איז די ליסטע פון זיי (געפונען אין די אַרכיוון פון גענעראַל־קאָמיסאַריאַט פאַר יידישע פּראַגן):

ציוויל־שטאַנד פון די נישט־יידן, וועלכע זענען אינטער־נירט אין דראַנסי, לויטן באַפעל פון דער אָקופּאַציע־מאַכט, פאַר טראַגן אַ צוגעטראַכטן אָפּצייכן, אַלס פאַראַדיע פון דער יידישער לאַטע:

באַריוואַן דאָלאַן, געב. דעם 7. 2. 1922, בעקער, פראַנצויז; דעם 8. 6. 1942, געטראָגן אַ יידישן אָפּצייכן.

מוראַטע האַנרי, געב. דעם 24. 10. 1903, אַרכיטעקט, פראַנץ צויז; דעם 8. 6. 1942, געטראָגן אַן אָפּצייכן אין דער פּאַרם פּון אַ שטערן, מיט דער אויפּשריפּט „אָווערוואַ“.

פּלאַר האַנרי, געב. דעם 16. 8. 1910, אין דיזשאַן, שילער פּון ע. נ. ס., פראַנצויז; געטראָגן אין דער אויבערשטער טאַש פּון זיין דאַק אַן אויסשניט פּון געלן פּאַפּיר אַן אַן אויפּשריפּט, און ווער מענס אויבערשטער טייל איז געווען אויסגעשניטן אין דער פּאַרם פּון אַ שטערן.

סימאָנע זשאַן-פּיער, געב. דעם 13. 8. 1910, פּון וואַלענס, עלעקטראַטעכניקער; דעם 9. 6. 1942, געטראָגן אַ יידישן אָפּצייכן. רעבאַראַ ניקאָלאַ, געב. דעם 7. 3. 1923, אין פאַרז, טאַקער, פראַנצויז; דעם 10. 6. 1942, געטראָגן אַ יידישן אָפּצייכן.

ווילנעו לאַזאַר, אַרבעטער, פראַנצויז; דעם 10. 6. 1942, גע-טראָגן אַ יידישן אָפּצייכן.

רעיסאַ מישעל, סטודענט, פראַנצויז; דעם 11. 6. 1942, גע-טראָגן אַן אָפּצייכן מיט דער אויפּשריפּט „סווינג“.

אַזשיע עמיל, אָנגעשטעלטער אין פינאַנץ-מיניסטעריום, פראַנץ צויז; דעם 11. 6. 1942, געטראָגן אַן ענלעכן אָפּצייכן צו דער יידי-שער לאַטע, מיט דער אויפּשריפּט „סווינג“.

ראַווע מישעל, געב. דעם 19. 10. 1921, האַנדלס-אָנגעשטעל-טער, פראַנצויז; דעם 10. 6. 1942, געטראָגן אַ פּאַלשן אָפּצייכן, מיט דער אויפּשריפּט „גוי“.

קאַרדען זשאַזעף, געב. דעם 10. 5. 1923, אין לאַ פּלען האָט (קאָט די נאָר), סטודענט, פראַנצויז; דעם 9. 6. 1942, געטראָגן אַ יידישן אָפּצייכן און ביים פּאַסעק 8 שטערנס: אויף יעדער פּון זיי האָט פיגורירט אַ בוכשטאַב פּונם וואָרט „וויקטואַר“ (זיג).

קורובל אַליס, מאַרט, געב. דעם 1. 4. 1913, אין ניאָם (דראָם), דאַקטילאָ, פראַנצויז; דעם 10. 6. 1942, געטראָגן דעם יידישן אָפּצייכן.

דעציו סימאָן, געב. דעם 6. 4. 1919, פּאַפּיר-אַרבעטער, פראַנץ צויז; דעם 8. 6. 1942, געטראָגן אַ געלן אָפּצייכן אין דער פּאַרם פּון אַ רויז.

לאַנג מאַרי, געב. דעם 4. 11. 1914, אין פאַרז, צייטונגס-פאַרקויפּער, פראַנצויז; דעם 8. 6. 1942, געהאַט אָנגעבונדן אַ יידישן אָפּצייכן צום האַלז פּון איר הונט.

לעמעונויע, געבוירן באַרדאַ, מאַרי, דעם 27. 5. 1884, פּון פּאַן

סאן וואנסען (מ. + מ.), אן א באשעפטיקונג, פראנצויזן; דעם 8. 6. 1942, געטראגן א געלן אפצייכן אין דער פאָרם פון א שטערן, אויף וועלכן עס איז געווען אויסגעהאָפּטן אַ קרייז.

לע פענעק זשאן, געב. דעם 13. 6. 1910 אין פאריז, הויז-ווירטשאפטלערין; דעם 8. 6. 1942, געטראגן אן אויסגעטראכטן יידישן אפצייכן, אויף וועלכן עס איז געווען אויסגעהאָפּטן „ס. פ.“. פעקואַל פּאַלעט, געב. דעם 18. 11. 1920 אין פאריז, אָנגעשטעלטע אין פ. ט. ט., פראנצויזן; דעם 8. 6. 1942, געטראגן א יידישן אפצייכן.

רעקוויורא דעניז, געב. דעם 23. 2. 1921, דאקטילאָ, פראַנ-צויזן; דעם 8. 6. 1942, געטראגן א ווייסן אפצייכן אין דער פאָרם פון א שטערן, אויף וועלכן עס איז געווען אויסגעהאָפּטן „דאנני“.

זיעפרידט פראנסואז, געב. דעם 20. 10. 1922 אין האַוור, סטודענטין, פראנצויזן; דעם 8. 6. 1942, געטראגן אן אפצייכן אין דער פאָרם פון א שטערן, מיט דער אויפשריפט „פאפו“.

וואַוען פּאַלעט, געב. דעם 6. 9. 1923, סטודענטין, פראַנ-צויזן; דעם 8. 6. 1942, געטראגן אן אויסגעטראכטן אפצייכן אין דער פאָרם פון א שטערן, מיט „130“ אין דער מיטן.

וויאַן, געבוירן דהיעללי, זשעני, דעם 29. 4. 1921 אין סע-רילפאָנטען, דאקטילאָ, פראנצויזן; דעם 8. 6. 1942, געטראגן א ווייסן אפצייכן אין דער פאָרם פון א שטערן, מיט דער אויפשריפט „זשעני“.

אייע פון די העלדינס פון אַט דער שיינער רומפולער רשימה, פרץ. אַליס קורובל, האָט פאַרעפנטלעכט אירע „דערינערונגען פון געפאַנגנשאפט“, אין אַ זייער רירנדיקן אַנדענקטאָול, וואָס טראַגט דעם טיטל „פריינטין פון די יידן“ (1) יעדן טאָג גיט זי אָן די פרטים פון די פאַרשידענע ליידן, וואָס עס האָבן אַדורכ-געמאַכט די מוטיקע ווידערשטענדלעך; זי דערמאָנט אויך — און דאָס רירט אונז גאָר באַזונדער — די איבערגעגעבנקייט, מיט וועלכער די יידישע מיטגע-פאַנגענע האָבן זי אַרומגערינגלט (ז. 86).

איך בין תמיד גערירט צוליב דער אנערקענונג, וועלכע עס ווייזן אונז אַרויס די יידן. איך האָב עס שוין געזאָגט, עס זענען פאַראַן ביי זיי זאַכן, וועלכע שאַקירן מיך און וועלכע פאַרלעצן מיך אפילו זייער טיף. אָבער דאָך, די דאָזיקע פרעמד-אַפּשטאַמיקע יידן, וועלכע ווערן געטויט אין די פראנצויזישע אונטערזאָרען, די יידן פון די סטאַלאַגס, פון די „מאַסיס“, זענען דאָך נישט אַלע מאָל

(1) פאַרלאַג בלוד און געי, פאַריז.

געווען געצוואונגען זיך צו צושטעלן; א סך וואָלטן זיך געקענט פארשטעקן ערגעץ אין אַ ווינקל און לעבן, נישט זייענדיק אין סכנה.

ווער טראַכט בלוז, אַז אנערקענונג איז נישט עפעס וואָס קומט פון זיך אליין, וואָס איז אַ נאָטירלעכע זאַך?

די דאָזיקע צוואַנציק פּערזאָן זענען סוף־כל־סוף באַפרייט געוואָרן דעם 1-טן סעפטעמבער 1942. עס איז זעלבסטפאַרשטענדלעך, אַז די דאָזיקע רשימה איז לגמרי נישט קיין פּולשטענדיקע. עס איז אונז אומגעלעך פעסטצושטעלן, אפילו אומגעפער, די טאָטאלע צאָל פון אָט די ספּאַנטאַנישע מאַניפעסטאַנטן. מען דאַרף אויך זאָגן, אַז צום גליק, איז די גרעסטע טייל פון צווישן זיי קיינמאָל נישט אַרעסטירט געוואָרן. אָבער אָט זענען עטלעכע פּאַלן, וועלכע פיגורירן נישט אין דער רשימה פון 20-טן אויגוסט: מיר רעפּראָדוצירן געטרוי די טעלעטיפּן, וועלכע זענען אָנגעקומען אין דער פּאָליציי־פּרעפּעקטור און איבערגעשיקט דורך איר צו דער דייטשער ס. ד.:

17 א זייגער מיט 30.

קאָמיסאַר פון 6-טן אַראָנדיסמאַנט צו דער יודישער פּאָליציי

16 א זייגער מיט 30, אויף בולוואַר סאַן־זשערמען, ראַג בול־וואַר סאַן־מישעל, איז אַרעסטירט געוואָרן מאַד. באַנער, געבוירן אַוערבאַך, מאַדלען, עוזשעני, דעם 26-טן אויגוסט 1919 אין פּאַרז, 17-טער, אַרטיסטן־מאַלעריז, וואוינט 23 רי סערפּאַנט, אין פּאַרז, 6-טער, פון פּראַנצוויזישער בירגערשאַפט, פאַר טראַגן אומגעזעצ־לעך אונטער איר מאַנטל אַ יודישן אָפּצייכן. זי איז איבערגעגעבן געוואָרן אין רשות פון פּאָליציי־קאָמיסאַר פון סאַן־זשערמען־דע־פּרע. אויפן וועג צו קאַרעפּור אַדעאַן, האָט זיך מאַד. באַנער אַ וואָרף געטאַן צו אַ גרופּע פון אַ צענדליק דייטשע סאַלדאַטן, ווייזנ־דיק זיי אַ פּייג ביי דער נאַז; דער אָנווענדיקער דייטשער אָפּיציר האָט געמאַכט אַ צייכן צום פּאָליציי־אַגענט, וועלכער האָט זי גע־פירט, אַז ער זאָל ווי צום שנעלסטן אַוועקפירן די פּרוי. דער שטערן איז קאָנפּיסירט געוואָרן. זי איז געווען אין דער באַגלייטונג פון אַ געוויסן סימאָן נאַזער, געבוירן דעם 31. 12. 1922 אין מאיאנאַ, מיטל־קאַנגאַ, שוואַרץ־אַרבעטער, וואוינט 28 רי די דראַגאָן, אויך איבערגעגעבן געוואָרן אין רשות פון פּאָליציי־קאָמיסאַר.

בורד, 17 א זייגער 35.

10. 6. 1942

קאמיסאר בולאן,

15 א זייגער מיט 30.

אויפן סמך פון א טעלעגראמע פון 9-טן ה.ח., אין שייכות מיטן יוגנטלעכן גידער, וועלכער האט געטראגן א לאטע מיטן „סווינג“, בין איד, מודיע, אז עס איז אדורכגעפירט געווארן דער ארעסט פון יוגנטלעכן דעוואָס זשאק, האַנרי, זשאן, פערדינאַנד, געב. דעם 26. 1. 26 אין 15-טן, פון פערנאַנד און זשאן גריזאן, סטודענט, וואוינט ביי זיינע עלטערן, 102, די דע בעלווי אין בר לאָן, וועלכער האט פאַבריצירט א לאטע אין דער געזעלשאפט פון אויבנדערמאָנטן; ביידע זענען פאַרהאַלטן געוואָרן און איבערגעגעבן אין רשות פון דער דייטשער מאַכט, לויט די באַקומענע אינ-סטרוקציעס.

טהענעווען, 10 א זייגער מיט 30.

10. 6. 1942

קאמיסאר ווילעט

15 א זייגער מיט 30.

אין רעזולטאַט פון דער היינטיקער טעלעגראַמע, וואָס איז נונע ראָבער ריינאַנד, וועלכער איז פאַרהאַלטן געוואָרן פאַר טראָגן דעם אָפּצייכן פון דער געלער לאַטע אין טאָוול מיט 5 שפיצן מיט דער אויפשריפט „סווינג“ אינמיטן, זענען מיר מודיע, אז די מיר טער פון דעם אויבנדערמאָנטן, וועלכע איז פאַרהאַלטן געוואָרן, האָט דערקלערט, אז זי האָט געהאַט פאַרבאַטן איר זון צו טראָגן דעם דאָזיקן אָפּצייכן. די אלמנה ראָבער איז אין אַרעסט ביו א ווייטערדיקן באַשלוס.

סאַראַט

10. 6. 1942

פאַליציי־קאמיסאר פאַב. מאַנמאַרט

16 א זייגער מיט 55.

דער אַוויגערופענער באַסע טאַני, געבוירן דעם 19. 2. 1926 אין דמשק, סיריע — פון אַנדערע און טערצעל זשיליען, א שילער,

אריער, וואוינט 18 רי גראנזש-כאטעליער, איז ארעסטירט געוואָרן היינט 16 מיט 45, אויף רי שאַטאַדאַן, בעת ער האָט אַנויכטבאַר געטראָגן אַ געלע לאַטע פֿון טאַוול, לויטן מאָדעל פֿון אַ מן־דור, מיט דער אויפֿשריטפֿ „זולו". דער אויבנדערמאָנטער איז אַרעסטירט, ביז אַ ווייטערדיקן באַשלוס.

דיבעלואַ, 18 ז. מיט 30.

10. 6. 1942

18 אַ ז. מיט 10.

קאָמיסאַר פֿון נאַטריאָנאַל־דע־שאַן צו דיאַן פֿ. י. קאַבינעט

פֿר. ליפֿקאווסקי, סאַלאַנזש האַנריעט, דאָריאַ, געב. דעם 20-טן סעפטעמבער 1924 אין פּאַריז, 15-טער, שילערין פֿון דער עלזאַסער שול, וואוינט 191, בולוּ. סאַן־זשערמען, איז אַרעסטירט געוואָרן אויף דער גאַס, בעת זי האָט געטראָגן צוויי אָפֿצייכנס פֿון טאַוול, פֿון וועלכע יעדער האָט געטראָגן די נעמען: בודיסט און בודיס. איך דערוואַרט אינסטרוקציעס.

בוטשיני, 18 אַ ז.

אַט איז דער סערטיפֿיקאַט פֿון אַרעסט פֿון די „באַשולדיקטע מיניאַ און

גאַליאַ :

Paris, le 9. Juni 1942

948

Mignot und Galliot

Paris
Moulouze

19. 6. 22
8. 5. 18

9. Juni 42 18

J. M. M. Müller

צו דער דאָזיקער באַשייניקונג איז געווען בייגעלייגט אַ קורצער אויספאַר־
 שונגס־אַקט. דער יונגער רענע מיניאָ, בלויז 17 יאָר אַלט, האָט געענטפערט:
 „איך האָב פאַבריצירט דעם מגן־דוד אין שול־בעת אַ לעקציע פון צייכענען.
 איך האָב אים צוגעשפּילעט צו מיין בלוזע אויף אַ שפּאַס. איך האָב נישט גע־
 וואוסט, וואָס איך טו.“ וואָס שייך זיין פריינדן, פרל. קאַמיל גאַליאָ, האָט זי
 דרייסט געענטפערט: „איך האָב מיר אויסגעפאַרטיקט אַ מגן־דוד און האָב אים
 צוגעשפּילעט צו מיין בלוזע אַלס פּראָטעסט־אַקט קעגן די דייטשע מאָנאַמען.“
 עס איז וויכטיק נישט צו לאָזן פאַלן אין פאַרגעסנקייט די נעמען פון אַט
 די אַרבעטער, פון אַט די אָנגעשטעלטע און סטודענטן. לאָמיר דערמאָנען, אַז
 דעם 4טן דעצעמבער 1946, איז אָרגאַניזירט געוואָרן לכבוד זיי, אַ פאַרוואַמ־
 לונג, מצד דער אַלגעמיינער פּעדעראַציע פון די אינטערנירטע, קריגס־געפאַנגענע
 און דעפּאָרטירטע, צוזאַמען מיט דעם אינטערנאַציאָנאַלן פאַרבאַנד קעגן ראַסיזם,
 בעת וועלכער די ה"ה זשוסטען גאַדאַר, עדואַר העריאָ, פּאַל ריווע, מאָריס שומאַן
 און אַנדערע אָראַטאָרן, האָבן גלאָריפּיצירט די מוטקע האַלטונג פון די פּאַריזער
 סטודענטן במשך פון די דאָזיקע יוני־טעג, 1942. ה' טרוואַט, פּרעזידענט פון
 נאַציאָנאַלן פאַרבאַנד פון די פּראַנציפּיזישע סטודענטן, האָט מיט באַשיידנקייט
 קאָמענטירט דעם זשעסט, וועלכן ער אַליין און זיינע קאַמאַראַדן האָבן אַרויסגע־
 וויזן. „מיר וועלן זיך נישט אַפּווענדן פונם וועג, וועלכער איז אונז אָנגעצייכנט
 געוואָרן מצד אונזערע עלטערע פּאַרגניער, אין אונזערע קאַמפן אויף צו באַ־
 פּרייען דעם גייסט קעגן יעדן מין ראַסיסטישע פּאַראָרטיילן און קעגן יעדער מין
 טיראַניע“ — האָט ער פאַרענדיקט זיין רעדע.

**

אין אָנהויב פון 1943, האָט דער גענעראַל־קאָמיסאַריאַט פאַר יידישע פּראַגן
 — וועלנדיק, ווי ס'ווייזט אויס, באַווייזן, אַז ער איז אַדורכגעדרונגען מיט מאַך־
 דערניזם — אַדורכגעפירט, אינם בעסטן גאַלופ־סטיל, אַז „אַנקעטע פון דער
 עפנטלעכער מיינונג“, וואָס איז באַשטאַנען פון 6 פּראַגן, פון וועלכע די ער־
 שטע איז געווען, פּראָסט־פּשוט, די פּאַלגנדיקע: „צי האָט איר ליב די יידן?“
 דערויף — אורטיילנדיק פון דעם דיקן ראַפּאָרט, וועלכער האָט געקרוינט די
 אַנקעטע — זאָלן האָבן געווען 55.44%, „אַנטיסעמיטישע“ ענטפערן, 12.05%
 „פּילאַסעמיטישע“ און 35.51% „גלייכגילטיקע“ ענטפערן.
 מיר האָבן נישט קיין שום סיבה צו גלויבן, אַז דער גענעראַל־קאָמיסאַריאַט
 פאַר יידישע פּראַגן זאָל האָבן אַדורכגעפירט די דאָזיקע אַנקעטע מיט דער אַנט־
 שפּרעכנדיקער ערנסטקייט און... אָביעקטיוויטיט, וואָס פּאַדערן זיך ביי אַזאַ מין
 פּראַצעדור. (די מחברים פונם ראַפּאָרט האָבן, אַנב, מיטן פּערזענלעכן פּאַרמור־
 לירן פון זייערע מיינונגען — אונז אַרויסגעפירט פון דער אילוזיע). דעריבער
 שטעלט מיט זיך אַט דער טשעקאווער דאַקומענט פאַר בלויז אַן אינטערעס פון
 אַן אַנקעדאָטישן כאַראַקטער. די אמתדיקע אַנקעטע, דער ריכטיקער „גאַלופ־אַנ־

דאזש" וועגן דער רעאקציע מצד דעם פראנצויזישן פאלק לגבי די רדיפות אין באצוג צו די יידן, אט האבן מיר זי פאר אונזערע אויגן, צוגעגרייט אומוויקסיר- לעך, דורך דעם פארפאלגער גופא. דער אויספיר דרינגט אליין ארויס פון זיך גראד אן אויספיר, וועלכער איז זייער דערמוטיקנדיק. און דווקא דערפאר ווייל עס האנדלט זיך דא וועגן א שריט, וואס האט די ווערט פון א סימבאל — איז עס פאר אונז גענוג באלערנדיק. קיין שום אומדערמידלעכע טייוולאגישע פראג- פאגאנדע, קיין שום מחבלישע אויסרעכענונגען מצד דעם דר. קנאכען (1), זע- נען נישט אימשטאנד געווען במשך פון די פיר יאר — נישט אפצולענקען דעם געזונטן מענטשלעכן פארשטאנד אויף א פאלשן וועג, נישט איינצוברעכן דעם טיפן הומאניטארן געפיל ביי דער גרעסטער מערהייט פון פראנצויזישן פאלק.

(1) — דער שעה פון דער ס. ד. האט פארצייכנט אין א ראפארט, וואס איז דאטירט פון 28-טן יאנואר 1941:

...איצט איז דער פאסיקער מאמענט אויף צו שאפן קאנצענטראציע-לאגערן פאר די יידן. צוויי טעמים דארפן דא ספעציעל גענומען ווערן אין אכט:

(א) די הויפט-אונטערשטיצונג פון דער פרא-ענגלישער און פרא-גאליטישער פראפאגאנדע קומט, ווארשיינלעך, מצד די אויסלענדישע יידן.

(ב) עס האט זיך ארויסגעוויזן, אז עס איז כמעט אוממעגלעך צו קולטיווירן ביי די פראנ- צויזן דאס געפיל פון אַנטיסעמיטיזם, וואס זאל זיך באזירן אויף אידעאלאגישע יסודות, אינ- דערציט וואס דער פארשלאג פון אן עקאנאמישער פארבעסערונג וואלט לייכטער אויפגעוועקט די סימפאטיעס לטובת דעם אַנטיסעמיטישן קאמף (דאס אינטערנירן קרוב 100.000 אויסלענדי- שע יידן, וועלכע וואוינען אין פאריז, וואלט געגעבן די געלעגנהייט פאר צאלרייכע פראנצויזן, זיך ארויסצוהויבן פון די גידעריקע שיכטן, ביז צו דעם מיטל-שטאנד).

אינהאלט - פארצייכעניש :

זייט

5	— — — — —	אריינפיר-וואָרט פון יצחק שניאורסאָן
9	— — — — —	פאָרוואָרט פון זשוסטען גאָדאר
13	— — — — —	די געלע לאַטע אין דער געשיכטע אין מיטלאַטער : דער עיגול. 1939 : די געלע לאַטע אין פוילן.
21	— — — — —	דאָס איינפירן די געלע לאַטע אין פראַנקרייך פאָליטישע אויסרעכענונגען און דיפלאַמאטישע שווינונגען. פאָבריקאציע און פארמיילונג פון די געלע לאַטעס.
43	— — — — —	די געלע לאַטע און די יידן דער ערשטער קלאַפּ. אויסבעסערונג. קאָנסעקווענצן. אָפּווייכונגען פון טראַגן די לאַטע.
69	— — — — —	די געלע לאַטע און די נישטיידן פּסיכאָלאָגישע פארבאָדייטונג. די דייטשע אומרויאַקייט. אָרקעסטרידונג און אַרויסטריט. די רעאַקציע פון דער עפנטלעכער מיינונג.

אויסבעסערונג פון די דרוק־פעלערן

זייט	שורה	אָנשטאַט	דאַרף זיין
10	לעצטע שורה	61	62
16	35 און 36	שלעפערס	שלעפערס
17	28	מענטשלעכע	מענטשלעכע
18	30	אונטערנעמונגען	אונטערנעמונגען
19	לעצטע שורה	מאַלקא	מולכו
23	20	געפערלעכסטער	געפערלעכסטער
49	21	איבערגעגעבן	איבערגעגעבן
54	10	באַדינגונגען	באַדינגונגען
56	11	ג. מ. ט.	פ. מ. ט.
56	30	סעקרעטאַר	סעקרעטאַריאַט
57	29	קאָמיסאַריאַט	קאָמיסאַר
59	25	17	VII 1
60	17	פאַרשטעלן	פאַרשטעלן
61	24	פּיילעכער	פּיילעכער
62	27	הערבט	הערבט
66	21	6	IV
74	15	פאַרזי-מיד	פאַרזי-מיד
76	21	אַיער	אַיער
77	1	פאַראַט	פאַראַט
78	2	שאַפאַנטיע	שאַרפאַנטיע
90	4	15	10
91	3	געץ	געלע

אויף זייט 5, נאָך דער שורה 17, איז על־פּיטעוּת אַרײַנגעפאַלן אָן איבעריקע שורה מיט אַ שטערנדל :
* טערקיש.

אויף זייט 61, פעלט די 20-טע שורה מיטן וואָרט :
ברײַנאַן.

אויף זייט 62, פעלט די שורה :
צו אינטערווענירן ביים גענעראַל־קאָמענדאַנט פון די אָקופאַציע־טרופן אין פּראַנקרייך. (שורה 7, נאָך דעם וואָרט דרינגנד).

אויף זייט 71, אונטער דער 12-טער שורה, פעלט די שורה :
ס. ס. ד. אָפּטשטורמפּירער.

אויף זייט 89, סוף פון דער שורה 14, פעלט : 7.6.42.